

ఆంధ్రమిత్ర

312643

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 27-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౯౬
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 27th NOVEMBER 1930. } No. 196
శ్రీ ప్రమాదూతనామసంవత్సర మార్గశిరమాస శుద్ధ సప్తమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
తావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెబుకుల భేదించును.
చావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూది కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేజ

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్టు - బొంబాయి

తక్కు వ ధ ర లు

కా గ్యు మై న క న లు

అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తిరిగిచ్చి తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజీదేవచంద్.

నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబాద, మద్రాసు.

ధరలవారితో ఉచితము.

డాక్టర్ కోట్టాస్ - హార్బర్ట్ గ్లిజరైక్

BEST INDIAN TOILET CREAM.

హిందూ దేశకాలశీతోష్ణస్థితికి తగినట్లు ఆయుర్వేదసప్తసముదాయముచే తయారుచేయబడిన, శ్రేష్ఠమయిన గ్లిజరైక్
అస్సి తెలిపేరము—

దీనిని ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలములయందు శిరస్సుకు నడుమచుండిన, దేహమువందు వికాసకమ కాంతింప
జేసి కండ్లనుపకలు, కండ్లనుంబలు, కంట నీరుకారుట, నిద్రాభంగము మొదలగు పర్యవర్తిత్యాధులను హరించుటయేగాక
వెండ్రుకలకు పల్లవమును, నిగనిగనను కాంతియు మృదుత్వమును గలుగజేసి పట్టుకుంచునై పెంచును. మలీయు దీనిచే ముఖ
కాంతియు మనస్సుకు సంతోషమును కలుగజేయును. ఆబాలపర్యంతము స్త్రీపురుషులు తెలమెరుగుకన కలంబుపానమునకు
ఉపయోగింపవచ్చును. ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలుపడును.

వెల—4 టౌన్సులబుడ్డి 8 అణాలు, 6 టౌ. బుడ్డి 11 అణాలు. 8 టౌ. బుడ్డి 14 అణాలు. ఏతెంట్లు కావలయును.
చెన్న పట్నమునందు ముఖ్యవ్యాపారులవద్దక, డాక్టరు కోటా జమరాసువాయుడు, 159 బ్రాడ్వేయందును దొరుకును.
పోస్ట్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:— జయసుందరం అందు కంపెనీ, బ్రాడ్వే మదరాసు.

ZENITH DRAKSHASA VA.

జె ని త్ ద్రా క్షా స వ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనవంతులకు, బీదవారికి మంచిపుష్టిని, ఆకలిని గలిగించు
నట్టిటానిక్. మొదడు నుపయోగించి పనిచేయువారందరికిని ఆమోఘమైనది.
దగ్గు, ఉబ్బసము, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలగుడుర్బలత్వము, పొందురోగము, రోగము
కుదిరి స్వస్థపడుచున్నవారు, మామూలుగానన్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వశై కాలకు
తప్పక గుణవిచ్చు నివారిణి ఇదే ప్రకారముగా నుండువాటిని చూచి మోసపోకుడు.

జెనిత్ మాక్కును చక్కగాగమనింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యకాస్త్రము వను
వరించి పరిశుద్ధతకు, కచ్చితమనకు ఆవనాలు. ఒక క్యాప్సుల బుడ్డిని వాడిచూడుడు.

ధరలు:—8 టౌన్సులు రూ. 0-12-0, 16 టౌన్సులు రూ. 1-4-0, 24 టౌన్సులు రూ. 1-12-0.

పోస్ట్ ఏజ్ంట్లు:— **CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.**

2

కాంతక్ అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.

జిల్దాయం దంతలు ఏతెంట్లు కావలెను.

రైల్వే రాకపోకల వేళ్లు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునందు

కలకత్తా మెయిలు	బయలుదేరు వేళ	వచ్చు వేళ
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
,, ఫాల్గు ప్యాసింజరు	— సాయం 5-55 గం	—
,,	రాత్రి 7-30 గం	—
విజ్ఞాపిత్తూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం	—
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 8-55 గం	—
,, ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం	—
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-30 గం సా 4-25 గం	—
రేణిచంబ	సా 6-30 గం సా 12-0 గం	—
,,	— రాత్రి 9-10 గం	—
తెంగునూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం	—
,, ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం సా 2-25 గం	—
,, ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం	—
,,	ఉద 6-45 గం రాత్రి 8-40 గం	—
కోలార్వేలు	మధ్యాహ్నం 1-0 గం	—
అకోల్మం	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం	—
పశ్చిమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 9-45 గం ఉద 7-15 గం	—
వీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం	—
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం	—

మద్రాసు ఎగ్జామినేషనునందు

సిలోకబోల్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరుచేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
పార్వతీ	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం

మద్రాసు బీచిస్టేషనునందు

తిరుచిరాపల్లీ ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-30 గం
రంజినం	సాయం 5-34 గం ఉద 9-35 గం

ప్రధానమంత్రికి సన్మానము

ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘమువారి విందు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము-

మునిస్ట్రీమినాయకుగారి వైఖరి

మదరాసు, నవంబరు 26:- చెన్నపురి ప్రభుత్వ ప్రధాన మంత్రియగు డి. బి. గౌ. బి. ముఖ్యమంత్రియగు గాంధీ, నిన్న సాయంత్రము, గోక లేవలనందు చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘమువారిచే సన్మానింపబడిరి. విద్యార్థిసంఘము వారి సందర్శనము, నగరమునందలి ఆంధ్రప్రజలముఖములపై సాహస నింది, భూపరముల విందునుగూడ ఏర్పరచిరి. గా. ముత్తై వేంకటాచార్యులు, గంటి లక్ష్మన్న, శ్రీనివాసాచార్యులు, యలరావు, ఎస్. వి. రామయ్య, డి. బి. గౌ. వంటి వారాయలసామెచ్చి, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య, కోలవెన్న రామ కోటిశ్వరరావు, రా. బి. శ్రీ హరారావువారు, గౌ. డి. బి. కుమారస్వామిరెడ్డి, ప్రా. ఫెసరు నుబ్రహ్మణ్యుగారు మొదలగు పెక్కుమంది ఆంధ్రప్రజలు హాజరై అందు పాల్గొనిరి. మి. రావుగారి జయించుకొని రథస్థైర్య వహించిరి. మొదల శిర్కా సోదరులు, జం. త్రాగత్రుల సంగీతముతో, అతిథుల నెల్లర వాసందింపజేసిరి వీరవ భువరము లున్నరబడెను.

మి. రావుగారి జయించుకొని రథస్థైర్య వహించుచు తన కా గౌరవసాసము నొసంగునకు కృతజ్ఞతను చెలుపుచు, వాటి అతిథిత్వము ప్రధానమంత్రిగారి, గుణసంపదకు ప్రశంసించిరి.

చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘమువారు.

చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము తరపున, పిమ్మట, వా రీక్రింది సన్మానపత్రమును చదివిరి.

సన్మానపత్రము

మహాశయ, నీతివాన్మనుగు నంద్యపానము నిర్మాణించుటకు తమ ఆకుంత ప్రయత్నముతో వారి విజయమును బడయుగలరని ఆశించుచున్నాము.

భారత దేశములో ప్రజలకు సాధారణముగ కడుపురిండ కూడు ఒకప్రభుత్వము లేదని మీ రెఱుంగనివిషయము గాదు తద్వారావారాభారతము మీదించిన స్వదేశీపరిశ్రమలను తాము పునరుద్ధరించి ఖడ్గపరిశ్రమల దేశమందంతటను అభివృద్ధిజేసి ఆంధ్రమాత ఆశీర్వాదమును బడసెదగాక.

ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమునలెనే "ఆంధ్ర పేపరులు" (కాగితపు యంత్రాలయము) ప్రాశస్త్యమునులేపెను. ఈ సంస్థను సర్వవిధముల పోషించి అయ్యది నుద్ధిముగ విర్వడుటకు మీరు సర్వశక్తులను ధారవోపెదరు గాక యని ఆశురతతో ఎదురుజూచుచున్నాము.

చెన్నరాష్ట్రమున నిరక్షరాస్యుల సంఖ్య యెంతయో మోపుచున్నది. ప్రజల విద్యావంతులగునొకకోశ్యవిధానమును ఈవిధమున మీరు చేయుచున్నారను లేదు.

ప్రజల మనములు ఉదారభావముతో గూడుకొనటకు తమకు జాతీయవిద్యార్థిభావమును లక్ష్యముగ వైకొనెద రనియే భావించుచున్నారము. దేశములో ప్రజలు సమగ్రముగ విద్య నభ్యసించి పట్టునులగు బడవినను జీవనోపాధి లేక సంక్షోభించుచున్నారు. అట్టి విద్యార్థులకు దేశమునకును మాకును తోడ్పడుటకు పుట్టినిద్యము కళాకాల విద్యతోబాటే గాక జర్మనీ ప్రభుత్వమున చేయుచున్నట్లు విద్యార్థిభారంభమునండియు యువకులకు అభివృద్ధి గల పుట్టినిద్యము అలవిక జేసి నూతనమార్గాను ప్రోత్సహించు ఆంధ్రమాత ఆశీర్వాదమును బడసెదగాక. ఈ విధానమును మీరు అలంబించితిరని దేశములో నిరక్షరాస్యుల సంఖ్య తగ్గును. పట్టణముల ప్రభుత్వముమీద ఆధారపడక స్వయం శక్తిచే జీవించి తోడిగానవుల కెంతయు తోడ్పడగలుగును. దేశమున పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందును.

ఈ కార్యములన్నిటిని మీరు పూనుకొని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు ఆ లోకకార్యములకు ధైర్యమును, శిశుభావమును ఆయుధాకోశ్యములను మీకు ప్రసాదించుగాక!

మీకు మా అభ్యుదయము స్వీకరించి విచ్చేసినందులకు మాకృతజ్ఞతను మీకు ఈవిద్యార్థిసంఘమున ప్రేమపూర్వకముగ మీ కందఱేసి స్వీకరింప గోచుచున్నాము.

దేశమంతటను అట్లుదీపింపయినట్లు మహాసంక్షోభ ప్రపంచము నీయిచ్చును మేమిచ్చునామనము మీకు సమర్థింప బూనును మీయందు మాకుగల గౌరవాతిశయమే ప్రధాన కారణము.

శ్రీ శ్రీ రాజా పానుగంటి రామారాయణగారు ప్రధానాచార్యులుగ నున్నపుడు దేశమంతటను విద్యార్థిభావమును మరల పునరుద్ధరింపజేసి ప్రభుత్వ దేశమంతటను విద్యార్థిభావమును నెలకొల్పి దేశముయొక్క కృతజ్ఞతను చూపినిరి. ఈసంస్థయందు తీర్థులగు యువకులకు ఆంగ్లనైర్య విద్యార్థిభావము గావించిన ఎస్. ఎం. పి. లతోబాటు సమానగౌరవ ప్రతిపత్తిని కలుగజేసెదగు విశ్వకేతులనున్నారము. విశ్వీలివిధారకరమున పరిస్థితి యున్నపుడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు దేశకళనుబోసి మేంపొందించు భారమంతయు మీ చేయిన్నదని వేరుగ మేము వ్యక్తీకరింప నక్కరలేదు.

ప్రా. ఫెసరు నుబ్రహ్మణ్యుగారు అతిథిత్వము తరపున ప్రసంగించి, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునుండి కొన్ని ఆంధ్ర జిల్లాల వేరుచేయుటకు ప్రస్తుత ప్రధానమంత్రిగారి కారణము నియ, ఇకమిందైనను, మునుస్వామి వాయుడుగారు, ఆంధ్రాభిమానులతో ఆంధ్రజిల్లాల విశ్వకే కొరకును జెన్నపురియు కొరకును పాటుపడవలెననియు హెచ్చరించిరి.

అన్నావయ్య వేంకటాచలంగారు గూడ పిమ్మట నదే రీతిని ప్రసంగించిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రత్యుత్తరము

డి. బి. గౌ. బి. ముఖ్యమంత్రి వాయుడుగారు ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘమువారు తనకాదినయన నొనర్చిన గౌరవమునకు కృతజ్ఞతను చెలుపుచు, వారు తమ సన్మాన పత్రమునందు గావించిన మాంచల సభలపరచుటకు తామును తమ సహోద్యోగులను తమ శక్తి మాంచలేక ప్రయత్నించెదమని చెలిపిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునుండి కొన్ని తెలుగు జిల్లాలను వేరుచేయుటకు ప్రయత్నించినందున, సర్కారుల నుండి తన సోదరులు చాలమంది వాచ్య వాతేపించుచున్న విషయము తనకు చెలి యునియు కాని ఆంధ్రాభిమానులను ఆంధ్రుల విశ్వకేకారకు పాటుపడుటలోను తానెవరిని దీసిపోననియు మునుస్వామి వాయుడుగారు నడిపిరి. ఈవిషయమున వాయుభివానులకు ప్రజలకు విశవభావముల అనుభవము.

పర్. ఎ. పి. పానోగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమును మొదల ప్రవేశజేయవలెను విత్తూరుజిల్లా నందు చేర్చజేసి విత్తూరుగూడ తరువాత వా ప్రయత్నముచే ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమున చేర్చబడెను. ఆంధ్రదేశము ద్వైప్రాంతముల వారిని అందుబాటులోనుండు వెజవాడ అపుడు విశ్వవిద్యాలయమునకు హెడ్ క్వార్టర్సు నొనర్చబడెను. హెడ్ క్వార్టర్సు వెజవాడనుండే యుండుటనెడల, ఎట్టి తిగాదాయము లేకపోయెడిది. కాని కొందరు స్వార్థభావము, విశ్వవిద్యాలయము ననవించి మరయొకచోటికి మార్చుటకు ప్రయత్నములు గావించెదగిరి. ఆ ప్రయత్నముల ఫలితముగా హెడ్ క్వార్టర్సు విశాఖపట్నమునకు మారెను. అంతటితో నది విశాఖపట్నం విశ్వవిద్యాలయమయ్యెను గాని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము గాదు. ఆంధ్రదేశమున రెటికంటె ఎక్కువ విశ్వవిద్యాలయములకే అవకాశముగలను. ఉత్తరమున విశాఖపట్నం విశ్వవిద్యాలయముగలను. కనుక పశ్చిమజిల్లాలకు ప్రత్యేకముగ వేరొక విశ్వవిద్యాలయమును, కాలము పరిపక్వమైనపుడు స్థాపింపవచ్చును. అట్టి అవకాశము కొరకు దక్షిణమునందును విత్తూరు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునుండి వేర్వేడజే గా, ఆంధ్రాభిమానుల లేక నడు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర సమస్యను భంగము గలిగించు నుద్దేశమునాకు లేదు. ఆంధ్ర విజ్ఞానమును, ఆంధ్రాభిమానమును, మేంపొందించు విషయమున, నీ నీయాంధ్రునకును మొకటడను అని వాయుడుగారు నడిపిరి.

అధ్యక్షుడు సభకు ముగించుచు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కృతజ్ఞతను నిలుపు కొరకును హెడ్ క్వార్టర్సును తిరిగి వెజవాడకు రావలెనను కోరికను చెలిబుచ్చిరి.

పెద్దాపురం చందాదారులకు

విజ్ఞప్తి

మా ఏజెంటు ఆరాధ్యుల మూలభ్యుగారు.

మీ గ్రామములో పత్రికలుఇచ్చుటకు చందాలు వసూలుచేయుటకు మీ గ్రామస్థులు రాజశ్రీ ముత్తై కామ రాజుగారి కుమార్లు సత్యరామయ్యగారిని నియమించియుండిరి. ఇప్పుడు కొన్ని కారణాంతరములచే ప్రస్తుతము వారిని తొలగించి వారిస్థానే చందాలు వసూలుచేయుటకు మ|| రా|| శ్రీ|| ముత్తై గాజు గవరాజుగారిని నియమించినారు. వారు నచ్చి మిమ్ములను అడిగేవరకు మీరు చందాలు ఎవరికిన్ని యివ్వనక్కరలేదు. పత్రికలు మా మూలుగానే సామర్థ్యకోట నుండి మినిషి వచ్చి జట్కూడ చేయును. యీ తేదీనుండి నదరు ముత్తై సత్యనారాయణగారికి యిచ్చే చందాధనము అంగీకరింపబడదని చందాదారులు. ముఖ్యముగా తెలిసికొన బ్రాధితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

మంచి వెండిసామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాలెలరీ కంపెనీ

ఎన్నెని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి

ప్రా. వై. లురు, వెజవాడ.

నా జైలు అనుభవములు

ప్రా. ఫెసరు డి. రామకోగరావుగారి రిట్లు ప్రాయము వూరు:-

నాజైలు అనుభవములగున్న వామిత్రులు అందు ముఖ్యముగా పత్రికానిర్యామకులు, కొందరు నన్ను ప్రశ్నించుచున్నందున నేనిచ్చట నాయుభవమును కొన్ని దిన వివరింపదలచితిని.

జైలునం దొక వంక చిన్న యువద్యోగులు కొందరు దూరదృష్టితోపములన ఆక్రమముగా ప్రవర్తించుచుండుటయును, వేరొక వంక పూర్వక లభు జైలు నిబంధన లింకను ఆములపరుపబడుచుండుటయును, ఈ రెండు బాధలు తప్ప యితర విషయములనుబట్టి యాలోచించినచో జైలు జీవితము నిజముగా ఉల్లాసకరముగా నుండుననియే చెప్పవచ్చును.

అచ్చట మనము మనసోదరసత్యాగ్రహులను మాత్రమే గాక యితరవిధములగు అపరాధులకు గూడ ఆనగా దొంగతనములకును ఘోరపాతకములకు అలవాటు పడియున్నవారిని కూడ ను నము గలిసికొందుము. అచ్చట మనముదేవుని స్వల్పబాధలకుక తొలసి గలుగజేయుటకు వారియొక్క జీవితచర్యలకు వినుచుండుటయే చాలును. స్వల్పముబుండులు మన కెట్టివిచారమును గలిగింపజాలవు. మఱుమ పలిసిన కృష్టి ప్రతిభలముగా మనము కొద్దిమాసముల విశ్రాంతిని అనుభవించుచున్నట్లే యుండును.

సిక్లాసు ఖయిదీల కష్టములు

నేను కారాగృహవాసానుభవముతో గౌరవింపబడుట కిది మూడుసారి కాబట్టి నే నెవ్వరిని నిందింపజాలను. కాని మైదులయొక్క తరగతుల విభజనముగున్న మాత్రము నాయభిప్రాయము నిచ్చట చెబువండు నుండజాలను. పాంతములు, బహుములు, జేబుదొంగలు మున్నగు అపరాధుల కొనగబడిన (సి) తరగతిలోనే మన అహింసావ్రతులకు సత్యాగ్రహులను చేర్చట యెట్టి న్యాయమో వాకు చెలియకున్నది.

విద్యార్థులకు యువకులు, గౌరవ కుటుంబములకు చెందినవారు, మర్యాదగల గ్రామస్థులు, నిష్కళంక దేశభక్తులు, నుగుణసంపన్నులు, అందము గూడ తమ మాతృభూమియందు గల ప్రేమకై యీ (సి) తరగతిలో చేర్చబడుట కొక్కటే కారణము గానించుచున్నది ఈతరగతిలో చేర్చబడిన ప్రతి యొక్కనికీ దినమునకు రూ 0-4-6 ఖచ్చితోమాత్రమే భోజన మేర్పాటు చేయబడవచ్చును. ఈఖచ్చ ముము సాధారణముగా భుజించు అల్పాహారమునకయినను చాలదు. ఈతరగతిలో చేర్చబడినవారికి వజ్రగమడ నొసగబడవచ్చును. వీరిలో ననేకులు వాలు, పెరుగుల కలవాటుపడియున్న గ్రామస్థులు కాబట్టి వీరిలో ననేకులు పడుచున్న బాధ తెట్టివో మనము సులభముగా నూహించవచ్చును.

రాజకీయ వేరధునకు కారాగృహశిక్ష విధింపబడుట యందు గలయుద్దేశము వానివ్యక్తుల నిరోధించుటకే గాని వాని శరీరమును నుష్కింపజేయుటకు గాదు. కాబట్టి యీ (సి) తరగతిసమస్య నెవ్వరైన చాలకే పరిష్కరించుట దేశభక్తులందరకును విధి యగుచున్నది.

“వాగ్దానము

మన్నింపబడవలయును”

భారత సేనాధిపతి హెచ్చరిక

సర్ విల్లియం బర్డువుడ్ గారికి వీడ్కోలు విందు సైనికాధికారులను, ఆకాశ దళాధికారులను, ఇండియానుండి త్వరలో మాతృదేశమునకు మరలుచున్నట్టి భారత సేనాధిపతి సర్ విల్లియం బర్డువుడ్ గారికి యిటీవల విందొసంగిరి. సైనికాధికారుల తరపున జెనరల్ పర్ సి. కే. డెవె ర్శా గారు దుపయోగించు, యుత్తమున దెన్నుకును ఇండియానుండి సైన్య విప్లవవలె నుద్ధమునకు తీగ సైనికోనుండి యుండలేదని నడిపిరి.

సర్ విల్లియం బర్డువుడ్ గారు

ప్రత్యుత్తరం భాసించు మౌదవ సైన్యముయొక్క భావకేతునందలి సైనికులు తృప్తిచేసికొందుటపై చాల వాధారపడియున్నదని బలిపిరి. అంగ్లేయు సైనికాధికారుల నుద్దేశించి వారిటుల హెచ్చరించిరి. “మౌదవ సైనికులను స్వజనము విలసి పరిగణింప మీరు సన్నిధి లగుచో, వారిని చాల నట్టుకు మీరు సంతుష్టిపరచిన వారయ్యెదరు.”

సైన్యమును జాతీయ మొనర్చుట

సైన్యమును జాతీయ మొనర్చు ప్రశ్నను గూర్చి మచ్చటించు ప్రతిభగారి వాగ్దానములను జ్ఞప్తిచుండుచుకొని వానిని సార్థకపరచుటకు యత్నింపవలయునని సభికులు సేనాధిపతి హెచ్చరించెను. (ఆ. ప్రె.)

ఏలూరు (స్వకీయవిలేజింగ్)

ఆరోగ్య శిశువారము

ఏలూరు, నవంబరు 24:—ఏలూరునందు ఆరోగ్య శిశు వార ఉత్సవము శేటి యందయిననుండి ప్రారంభి పబడెను. ఈ ఉత్సవము డిశంబరు నెల 1 తేదీ సాయంత్రము వరకు జరుగును. శేటి యందయిన హ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు దగ్గరనుండి గొప్ప ఊరేగింపు బయలుదేరెను. ఉత్సవమునకు ముందర నొక యోగ, దానివలన ఆరోగ్యనాకల్యముల అట్టలచే నలంకరింప బడిన మోటారుబస్సు ఆ తరువాత హ్యూనిసిపల్ స్కూలును ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు సుమారు రెండువర్గాలగుట పొడవునకుండి ఊరేగిరి. ఈ యూరేగింపునందు పెంపకత్తు కమిటీవారు కూడా పాల్గొనిరి. తాలిఖానా భుజియను పాల్గొనిరి. హ్యూనిసిపల్ ఆఫీసునుండి ఉదయము 7-30 గంటలకు ఊరేగింపు బయలుదేరి పెద్దబజారు, తాలూకాఆఫీసు, అగ్ర హారవిధి, పవనశేట రైలుస్టేషనురోడ్డుల మీదుగా వరల ఉత్సవము హ్యూనిసిపల్ ఆఫీసునకే తిరిగివచ్చి అచ్చట ఆంత మయ్యెను.

శేటి సాయంత్రము 6 గంటలకు గొప్ప బహిరంగసభ హ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు ఆవరణలో జరిగెను. సభకు అనేక వందల మంది స్త్రీ, పురుషులు, బాల, బాలికలు విచ్చేసిరి. ఈ జిల్లా కలెక్టరు డబ్లిల్ యూ, స్కాట్ బ్రాన్ వి. సి. ఎస్. గారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సభ ప్రార్థనలతో ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట కలెక్టరుగారు ఆరోగ్యశిశువార ప్రాముఖ్యతను గురించి ముచ్చటించుచు యాయత్నవము ఒక పండుగనంజీదరియం యందు హిందూ మహమ్మదీయ క్రైస్తవ వివిధ మతములను భేదములేక పాల్గొనవలెననియును చెప్పిరి. శిశువారోత్సవమును జయప్రదముగ జరుపుటకు తగిన ఏర్పాట్లు శ్రద్ధతో గావించిన హ్యూనిసిపల్ ఛేర్మను మోలే నరసింహారావు జమీందారుగారు ఆరోగ్యవార సంఘాధ్యక్షులు పి. పెద్దిరాజు బి.వి. బి.ఎల్. గారు హ్యూనిసిపల్ హెల్తుఆఫీసుక, జిల్లా హెల్తుఆఫీసుగారు మున్నగు వారు వందనీయాలని పలికిరి.

పిమ్మట ఆరోగ్య శిశువారోత్సవ ప్రాముఖ్యతను గూర్చి హ్యూనిసిపల్ హెల్తులు హెడ్ మాస్టరు ఎన్. వెంకట్రావు అయ్యగారు దాక్షురు వి. వెంకటరత్నం, దాక్షురు టి. గంగయ్య గారు ప్రవచనము గవనముచేసిరి. ఉపహాసములు ఆరగంటలలో ముగిసెను. పిమ్మట కలెక్టరుగారు ప్రదర్శనమును తెరచిరి. అంత తో నాటికార్యక్రమము సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆంత మయ్యెను.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేకంపెనీపైని దావా అబ్దుల్ బాసక్ రామయ్య ఎం. వి. రత్నంగార్లు ఎం. అండ్. ఎస్. ఎం. రైల్వేకంపెనీ పైని రూ. 29,500 లకు ఏలూరు అసెషనలు సబ్జిజ్జికోర్టులో దాఖలుచేసిన దావా వాదలకు అనుకూలముగ గత శుక్రవారమునాడు సబ్జిజ్జిగారిచే తీర్పుచెప్పబడెను. వైదావాలో వాదలతరపున వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు (మద్రాసు) ఎ. జగన్నాధరావు, పి. గోపాలం, కె. వి. సుబ్బారాయశాస్త్రిగారును, ప్రతివాదలతరపున ఆర్. ఎస్. అయ్యంగారు (మద్రాసు) సోమంచి సీతారామయ్య పంతులుగారును వాదించిరి.

దేవిసేని వెంకటరామయ్యగారి రాక ఇటీవల వెల్లూరు చెరసాలనుండి విడుదలకాబడిన సత్యగ్రహ ప్రచారకులును, దెందులూరు వాస్తవ్యులును ఆయన దేవి సేని వెంకటరామయ్యచౌదరిగారు నిన్న ఉదయము మద్రాసు మెయిలులో ఏలూరున కేతెంచి వెంటనే దెందులూరున కేగిరి. వారికి స్వాగత మొసరుటకు దెందులూరునందు పెద్ద ముత్సవము జరుగునని పోలీసువారు తెలంచి ఏలూరునుండి సుబ్బ శుక్రవారము కౌండరు కనిష్టేబులును బస్సులో దెందులూరున కేగిరి. కాని అచ్చట కేడయి జరుగలేదు. పోలీసువారు సాయంత్రమున పోలీసులు తిరిగివచ్చిరి. దెందులూరు ఏలూరునకు సుమారు 6 మైళ్ల దూరమునకును.

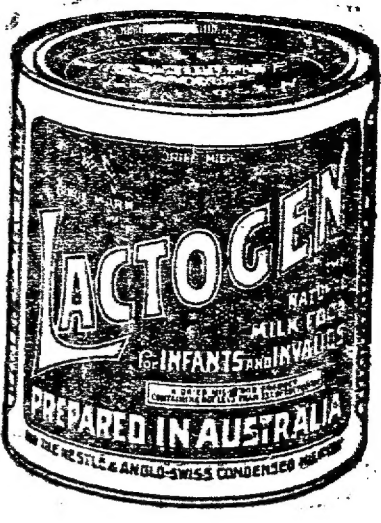
క్రాంతజిల్లా రిజిస్ట్రారుగారు క్రాంతగా నిశ్చయమునకు జిల్లా రిజిస్ట్రారుగారు బి.టి కా బడిన మహమ్మద్ ఇక్బాల్ సాహేబ్ గారు గత శనివారము నాడు మద్రాసు మెయిలులో నిన్నటి కేతెంచిరి. వారిని ఆసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు గారును తదితరోద్యోగులును రైలుస్టేషను నుండి ఆహ్వానించిరి. అవాడే ఇక్బాల్ సాహేబ్ గారు చార్జీ తీసికొనిరి.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా సెంట్రలు బ్యాంకు వార్షిక నివేదిక ఆమోదించబడుట

ఏలూరు నవంబరు 25:—పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా సెంట్రలు బ్యాంకు జనరలు బాడీ మీటింగు ఏలూరు పురమండర మున మోలే గంగరాజు జమీందారుగారి యధ్యక్షత క్రింద గత ఆదివారమునాడు పగలు 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. జిల్లాలోగల ప్రముఖులగు సహకారవాదులును, సహకార సంఘముల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు ఎ. మధుసూదనరావుగారును సభ

శిశువులకు ఆన్నిటికన్న మేలైనది

లాక్టోజెను కేవలము అప్పట్మైన పాలే. లాక్టోజెను తల్లిపాలవలెనే యుండు నట్లు మార్చబడినందున అక్కడక్కడ సాధారణముగ దొరికకు అప్పుడు పిండిన పాలకన్న శిశువులకు ఇది మిక్కిలి మేలైనది. తల్లిపాలకు భద్రమైన ప్రతి ఇది యొకటియే

దృఢమైన కండయు, గట్టి ఎముకయు వెరిగి మంచి ఆరోగ్యమును వృద్ధిచేయుటకు ముఖ్యమైన ప్రాణాధారశక్తినిన్ని బలమును ఇచ్చునట్టి విటమిను లన్నియు లాక్టోజెనులో నున్నవి.

మీ శిశువునకు ఉత్కృష్టమైన ఆహారముండవలెను. కాబట్టి శిశువులకు స్వభావికముగానే విటమినులు నిండిన పాలాహారమగు

LACTOGEN

నుపయోగించుండు.

బిడ్డలకు పాలిచ్చుబుడ్డి, నమునాడబ్బి, అల్లుమినియం గరిటె, తల్లుల కుపయోగమైన పుస్తకము—వీటికిగాను ఒకరూపాయ తపాలుబిళ్లలను

నెస్సెల్సు, తపాలువెట్టె 180, మద్రాసు వారికి పంపి తెప్పించుకొనుడు.

కు హజరైరి. బ్యాంకు వెక్టరీ ఎం. వియ్యన్న పంతులు గారు 12 వ వార్షిక నివేదికను సభ్యులయెదుట పెట్టిరి. ఆ నివేదిక బ్యాంకునకు 49 నురు వత్తులును, 820 సంఘములును—మేక హోల్డర్లుగా నన్నట్లును, మేకజామెంటు ఖర్చులు రూ. 426 అయినట్లును, చెల్లపుచున్నది. బ్యాంకు నకు రూ. 31, 44010 లు వెక్టరింగు క్యాలిబిలు గత సంవత్సర ముండెను లోకలబోర్డులును, మ్యూనిసిపాలిటీలును గత సంవత్సరము 28 విగా యీ బ్యాంకునందు డిపోజిటు చేసినట్లు నివేదిక చెల్పుచున్నది. బాకీలు అధికముగా నున్నవియు, కారదా బిల్లునకు భయపడి పెక్కు వివాదా కార్యములు జరుగుటచేతను వర్తకము మందగించి దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిగూడ బాగు లేనందునకు బాకీలు జమీలు కాలేదని నివేదిక చెల్లుపుచున్నది. తెలుగు తాలూకాలో 58 సంఘములు కృష్ణా నెట్టులు బ్యాంకునుండి తొలగింపబడి యీ బ్యాంకునందు చేర్చబడినవియు నివేదిక చెల్లుపుచున్నది. వై నివేదిక సభవారిచే సేకరింపముగ నామోదింపబడెను. 34 గోదావరిజిల్లాలో ఆపరేషన్లు ఫెరెరేమను ఎ.తి నేయనలెనని సభవారు తీర్మానించిరి. మోలే గంగరాజుగారు తిరిగి అధ్యక్షులుగ నెన్నకొనబడిరి. జె. స్వామివాయడుగారు ఉపాధ్యక్షులుగ, ఎం. వియ్యన్న పంతులుగారు కార్యవర్గము ఎన్నకొనబడిరి. పలువిధికి గుం సభ్యులు డైరెక్టర్ బోర్డుకు నెన్నకొనబడిరి. సభ సాయంత్రము 6-30 గంటలకు మగిసెను

చెన్న పురిలో క్రొత్తగా సత్యనారాయణ ఖద్దరు ప్లాంపును ప్రారంభించుట

సన్నను ప్రారంభోత్సవము జరుగుట నిన్ను చీవాటాడుకోడ్డులో 284/240 గృహమునందు క్రొత్తగా సత్యనారాయణ ఖద్దరుప్లాంపు ప్రారంభింపబడెను. గాంధీసహృద్ధి విప్రహమతోనూడిన కెన్డబ్ల్యుడు నిన్న మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు శేనెట్టి ఆ విగ్రహమునకు ఖద్దరు నూలువండెలు కేయబడెను. భవనమునందు బాతీయబాగులకు పటుకుల పర్చబడెను. ఆర్యసాంప్రదాయము సారముగా శ్రీ సత్యనారాయణగతమి పూజ, హోమము మున్ను కడప, జరిగెను. వచ్చినవారికి వందనతాంబూలారు లొంగబడెను. ఈ కారణము ప్రజలబాగు పోలీసుస్టేషను కెదుట 7 డ్లొగికి 30 ని. గోవింద దప్పనాయకపీఠిని సగృహ నన్నది.

నమ్మిక మోసము:—మైసూరులో విడిచిచున్న కిడ్నాయి అను స్త్రీకి చెందిన రూ. 8000 కిక్కుము విషయమున మోసము గావించిన కృష్ణ మార్కెట్ అసోసియేషన్ నిన్నరాత్రి వారినువాచి అరెస్టు చేయబడెను.

గంధర్వశాస్త్రం, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

విదేశవార్తలు

పోలాపూరులో మరణదండన విధింపబడినవారి అపీలు

ప్రీవీకౌన్సిలువారు అనుమతి నియ్యకపోవుట

లండన్, నవంబరు 28:—1930 మే నెలలో పోలా పూరులో జరిగిన అల్లరులనుగూర్చి ధనశిక్ష, రారడ, సింధ్, చొరగిగర్లకు మరణదండన విధింపబడినందున వారు ప్రీవీకౌన్సిలుకు అపీలు చేయవలసి ప్రీవీకౌన్సిలువారి అనుమతి కోరిరి. విచారణ లేదీ చాల అవ్యవధిగా యేర్పరుపబడినందున తమకు మన సరియైనవాదనను జరుపుటకు తగినంత ధనమును సమకూర్చు కొనుటకు వింకలుగలేదు గాన, అపీలుచేయుటకు అనుమతి నియ్యవలెనని పీఠ కోరిరి. ఈ పిటిషనులను ధాంకర్లను ప్రభువుగారు వినిపి పిమ్మట పీఠ తీర్పునుగూర్చి కల్పించుకొనుటకు తగిన కారణ మేదియన కనబడుటలేదని తీర్పు చెప్పిరి. (రాయిటరు)

జపాను భూకంపము

మరికొన్ని వివరములు

టోక్యో, నవంబరు 28:—ముప్పది నిమిషమువరకు భూమి కంపించెను. పశ్చిమమున బహుశాసరకును, ఈ త్రవమున మైదావీవరకును చాల వికాసమును ప్రాంతములో భూకంపము వ్యాపించెను. పలువురులందు యగ్నిజ్వాలలు లేచినందువలన ప్రజలు మరంత కష్టమునకు లోనయిరి. అటామిలో భూగర్భమునండి యాడుకున్న నీరు కైకె చాల ఎత్తున కుదరినను. ఇతర జిల్లాలు పెక్కింటియందునుగూడ చాల నష్టము కలిగియుండునని భయము కలుగుచున్నది. కాని, రాకపోకలును, వార్తా మార్గములను సరిగ్గ లేనందువలన వివరములు చెబియరాలేదు.

మిజువోకాలో 219 గురు చనిపోవుట

మిజువోకాలో భూకంపమువలన 900 వరకు చనిపోవుటయు, క్షుతిగాకలుగుటయు హాద్యించియుండునని తెలపబడుచున్నది.

అధికారులు 187 గురు చనిపోయినని ప్రకటించుచున్నారు. వార్తాపత్రిక లన్సెట్ 219 గురు చనిపోయినని గుడుపుచున్నది. (రాయిటరు)

కామెట్ పర్యవారోహణ

యత్నము

వచ్చే సంవత్సరము జరుగగలదు

లండన్, నవంబరు 28:—ఎవరెస్తు పర్యవారోహణ కేసు కామెట్ పర్యవారోహణ సారోహించుటకు వలయు సేర్పాట్లు ఎఫ్. ఎస్. స్పిడ్ గారు రహదారి పూర్తి గావించి రని ప్రయత్నము యింకా ప్రతిక చెబుచున్నది. వచ్చే సంవత్సరం మార్చి నెల ప్రారంభమునందు స్పిడ్ గారును, మిత్రులును కరాచీలో తేక బొంబాయిలో పయనమై వెళ్లెదరు. హాలోలో లాటికా, గీసు భావల పండితుడగు హార్వీస్టర్ గారును, కాంబర్లే కళాకాలపండిత సార్వోడెక్ డోర్ ఈ. బి. బోమెకా గారును, అగ్రస్తు విశ్వవిద్యాలయ అల్బు పర్యవారోహణ సమితి వెనుక నడవడుగు నుండిన చాలి రయియండ్ గ్రీక గారును, ఇతరులును, స్పిడ్ గారి ననుసరింతురు. (రాయిటర్ స్పెషల్.)

బ్రిటన్ దేశపు ప్రతి వర్తకము

కామన్వెల్త్ లో వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుని సమాధానము

రుగ్బీ, నవంబరు 28:—ఈ నడుమ మాంచెస్టరులో జరిగిన ప్రతి వర్తకసభలో, నూలునుదుకు యంత్రములకు సహాయము చేయుటకై చేయవలసిన యేర్పాట్లనుగూర్చి చర్చజరిగినదని వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షులను విలియం గ్రాహం గారు కామన్వెల్త్ సభలో నుడివిరి. జనపరారణ హిందూకేశపు ప్రతినిధి ఉపయోగించుటనుబట్టియు మా మూలుగా కురికొన్న యితర కారణములనుబట్టియు ప్రతి వర్తకమునకు గలగుచున్న లాభాపేక్షలను గూర్చియు చర్చజరిగెట్లు వారు చెప్పిరి. పారిశ్రామిక ప్రతినిధులతో గూడ కొలది కాలములో ఈ యంత్రములనుగూర్చి చర్చ సాగింపబడునని వారనిరి.

రాండుటేబిలుసభా సమాచారములు

ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో చర్చింపబడదగిన విషయములను

నిరూపించుట

పోలాపూరు అపీలును ప్రివీకౌన్సిలువారు తోసివేసి మరణశిక్షలను స్థిరపరచుట

ప్రాధెనరు గోగిసేని రంగనాయకులు చౌదరిగారు లండను నుండి రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వచ్చినలేఖ

ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో చర్చింపబడదగిన విషయములు

కాంకే ప్రభువుగారు కొన్ని విషయములను

నిర్ణయించి ప్రతినిధులకందరికిని పంపుట

లండన్, నవంబరు 28:—ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీ వారు ఆలోచింపదగిన విషయములను వేరువేరు కిర్లికల క్రింద విడదీయవలెనని కమిటీవారు కాంకే ప్రభువుగారిని కోరినందున కాంకే ప్రభువు విషయములను అయిదు కిర్లికల క్రింద విడదీసెను. వీటి నన్నిటినిగూడ పరిష్కరింపవలెననిగాని యితర విషయములనుగూర్చి ఆలోచింపరాదనిగాని కాంకే గారి ఉద్దేశముకాదు. ఈ కిర్లికల పట్టికలు నేడు సామాన్యము కమిటీ సభ్యుల కందరికిని అందజేయబడెను.

1. ఫెడరేషనులోని ముఖ్యాంగములు

2. ఫెడరలు కౌన్సిలు లక్షణము-దీనిలో నుండ

వలసిన సంఘములు (చేంబర్సు) సంఖ్య

3. ఫెడరలు కౌన్సిలు (లేజిస్లేచరు) కుండవలసిన అధికారములు

4. ఫెడరలు కౌన్సిలు సభ్యుల సంఖ్య. ఈ కౌన్సిలులో ఒకటికంటె హెచ్చు సంఘము లుండునెడల ఒక్కొక్క సంఘమునం దుండ దగిన సభ్యుల సంఖ్య. ఈ ఫెడరేషనులో చేరిన వివిధసంస్థలలో యీ సభ్యుల పంపకము

5. బ్రిటిషు యుడియానుండియును సరిస్థానములనుండియును ప్రతినిధులను నిర్ణయింపవలసిన పద్ధతి.

6. ఫెడరలు కార్యనిర్వాహకసంఘము నిర్మాణము లక్షణము అధికారములు, బాధ్యతలు.

7. రాష్ట్రీయ శాసనసంఘముల అధికారములు.

8. రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘముల నిర్మాణము, లక్షణము, అధికారములు, బాధ్యతలు.

9. అల్పసంఖ్యాకసంఘములయొక్కయు ప్రత్యేకసంస్థల (యంటరెప్రు) యొక్కయు మహాపూర్వకముగు సహకారమును బడయుటకు చేయదగిన యేర్పాటులు.

10. ఉన్నత న్యాయస్థానము చేర్చుచుండును గూర్చిన ప్రశ్న- ఆ న్యాయస్థానముయొక్క అధికారవ్యాప్తి.

11. దేశరక్షక సైన్యములు.

12. ఫెడరలు కార్యనిర్వాహక సంఘములకును రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘములకును చక్రవర్తితో గల సంబంధము. (రాయిటరు)

* * *

రుగ్బీ, నవం 28:—రాండుటేబిలు సభకు సంబంధించిన ఫెడరలు రిలేషన్సుకమిటీ రేపు సమావేశము గావలెననిది. ఈ సంఘములో మిగిలిన భారత్ ప్రతినిధులనుగూడ జేర్చవలెనని విషయమును ఆలోచించెదరు. అందరుసభ్యులతోను ఈసంఘము ఆనుకొన్న ప్రకారము కుక్రవారమునాడు సమావేశమై క్యాంకే ప్రభువు తయారుచేసినవిషయములనుపరిశీలించుటకు ప్రారంభించెదరు. క్యాంకే ప్రభువు దలిపిన విషయములనేగాక ఇతర విషయములను గూడ యూనిటరీ ప్రభుత్వమునుగూడ చర్చింపవచ్చునట. (ప్రెస్స్)

ప్రాధెనరు గోగిసేని

రంగనాయకులుగారు లండనులో చేయుచున్న పని

ఒకవిలేఖరి వ్రాసిన లేఖ

లండన్, నవంబరు 28:—క్రీస్తుత ప్రాధెనరు రంగనాయకులుగారు యీ వారము నెలపట్టుకొనిన, రాండుటేబిలు వి. ఎల్. పి. లోను, అవసరమైన వనోన్యాయము మూడు ఉపన్యాసముల నొనరించిరి. ఈనెల 12 వ తేదీన జరుగవచ్చు కాంతిశిల్పమునందును కాంగ్రెసువారు ఆహ్వానము వహించి నల్లపతాకముల ఉర్రేగింపునందును 18 వ తేదీన భారతవిప్లవసంఘమువారు జరుపవచ్చు ఉర్రేగింపునందునుగూడ పాల్గొనెదరు. ఈనెల 9 వ తేదీ ఆదివారమునాడు యి. ల. ఛల్ద్రాలోను 11 వ తేదీ మ. గళ వారమునాడు ప్రెంస్సుచోను లోను ప్రాధెనరుగారు ఉన్యసించెదరు.

రాండుటేబిలు సభ

రాండుటేబిలుసభకు బ్రిటిషు యుడియానుండి వచ్చిన ప్రతినిధులలో ముఖ్యులగు రంగనాయకులుగూడ సమన్వయముగూర్చి ఆలోచించుచునేయున్నారు. రాండుటేబిలు సభలో బ్రిటిషు యుడియా ప్రతినిధు లందరును యేకగ్రీవముగా దొమినియను స్టేటసును కోరుటకు ముందుగా హిందూమతమునకు సమన్వయ పరిష్కరింపక తప్పదనియు యుడియాను లిబరలు పార్టీ వారు తెలుపుచున్నారు.

హిందూమతముపైయ సమన్వయ

దొమినియను స్టేటసు సమన్వయ హిందూమతముపైయ సమన్వయముగూడ యేకకాలమునందే పరిష్కరింపవలెననిజయ్యెను గాకును మూలీగారును తెలిపిరి. తాము కోరిన 14 వరకును సహింధువులు సమ్మతించకపోయిననుగూడ దొమినియను స్టేటసును కోరుటలో మహమ్మదీయులుగూడ సేకగ్రీవించుట కైట్టి ఆధ్యంతరమునులేదని వాదనము చేయుటకు మహమ్మదీయ నాయకులకైత్తుమున్నట్లు కనబడుటలేదు. దొమినియను స్టేటసును కోరుటలో సహాయము చేయుటకు నాథ మహమ్మదీయులు సమ్మతించనపుడు నేను వారివరకుల కందును సమ్మతించుటలేదు" అని మూలీగారుకునున్నారు. కాన యీ సమన్వయించకను పరిష్కారముకాలేదు.

సైనికసమన్వయగూడ చాల సందిగ్ధముగానే యున్నది.

దివానుబహదురు హెచ్. రామచంద్రరావుగారి విభిన్నాదృశ్యము అతితరుగ యున్నది.

30 లేజిబహదురు సప్తాగారే రామచంద్రరావుగారి కంటె చాల ముందుకు పోగోరుచున్నారు. సప్తాగారు కెళ్ల నంతవరకైనను రామచంద్రరావుగారు రాజులగున్నారు.

యూరోపియనులను భారత్ చేకూరునందు ఉద్యోగులను గా నియమించు పద్ధతి యంతింతో వెంటనే నిలిపివేయవలెనని జయకరుగారు తెలుపుచున్నారు.

సానాధిపతు లందరును మాత్రము నుంచి కట్టుబాటు తోనున్నారు. వారివరకులు నిర్ణయించబడిన. ఫెడరేషను యేర్పడినచో దానిలో చేరుటకు వీరు నిశ్చితులై యున్నారు.

వినోదములతో ప్రార్థనపుచ్చుట

ప్రతినిధులలో మిక్కిలి కొద్దిమంది మాత్రమే కష్టపడి పనిచేయుచున్నారుగాని తక్కినవారందరును సలహాపర్యవహింపేకాట, నాటకకాలము మున్నగు వినోదములతోనే ప్రార్థనపుచ్చుచున్నారు

రామచంద్రరావుగారు తెల్లపుడును చాల ప్రసంగానే పని చేయుచుండురు, కాని ఆయన వికవాదాత్మ్యము యొందుటకు అక్కరకు వచ్చుటలేదు అయిన భావము బోధనకునుగూడ న్నది, గాని అది ప్రశంసనీయముగా లేదు.

ఇండియన్ టేబులపార్టీవారు భారత్ పట్ల సమన్వయముగూర్చి నీక్ష బూనువారందరును జేకగ్రీవించి యు. టే యుట్లు వారిని ప్రోత్సహింపవలెనని రంగనాయకులుగూడ చాల శ్రద్ధ బూనుచున్నారు" అని ఒక విలేఖరి లండను 21 మాకు వ్రాసిరి.

మా లండను జూబు

రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు

గోగి నేటి రంగనాథులుగారు (అధ్యక్షుడు)

11

ఈ కాన్ఫరెన్సు జయప్రథమ కాదు. అది కల్లును లండనునందు దినదినము బలముచూచింది, అకాశమునందు సేమాయని తోచుచున్నది. సభా పథ్యములను కన్పించుట లేదు. నాడుకులం దింకను హెచ్చుగా నిరాకారమునందు కాన జనును. సభ్యులంద రొక్క విధమునబాధుకారు. వచ్చిన కిరి మందిలో పకిహేనుమంది సంస్థానపు ప్రతినిధులు, విరుగుడు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, కాన, బ్రిటిషు యిండియాలోని కలెక్టరు తరపున ముప్పదిమంది మాత్రము కలరు. వీరిలో మహమ్మదీయులు పది మంది, మద్రాసునుండి వచ్చినవారు పదిమంది, ఉత్తర హిందూస్థానపు టిక్కర ప్రతినిధులు పదిమంది, సంస్థానపు బ్రిటిషు యిండియా ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులు, సత్వర అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునకై పాటుపడుటకు పూర్తిగా సంసిద్ధులు కారని చెప్పవచ్చు. మెత్తని మాటలు తిరుగుని పలుకులు యెన్ని చెప్పినను, వీరికి మాత్రము, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు భారతీయుల జాతీయత కోరిక లేదు. ఇక హామూదీయులలో రెండు తెగలు కలవు. ముఖ్యమంత్రివారు, జిన్నా వెంట వచ్చువారు. ముఖ్యమంత్రి మాత్రము, మహమ్మదీయులకు నలయు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము తాము కోరి ట్లు యిప్పుడు గొందువు లాభ్యకొననివో, సాంప్రద్య విషయం రామన్నును ఫర వా లేద ను భ్రమకలదు. జిన్నాగారికి అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము తప్పక వెంటనే కావలయునుకాని, మహమ్మదీయుల పదునాల్గు మాటలుకూడ, హిందువు తిప్పుట కంగీకరింప జలయునని కోరిక కలదు. ఇక మన, మద్రాసు ప్రతినిధులన్నవో, జాతీయవాదమువారి మధ్య హెచ్చుగా పనిజేయుచు, శ్రీనివాసరాస్త్రిగారికి, కొంతసత్తుకు, రాజ్యాధికారము క్రొత్తగావచ్చిన, కాంగ్రెసు నలవ్వించవచ్చునను ధికారమున్నది. శ్రీరామచంద్రరావుగారు మాత్రము, కాంగ్రెసువారికి సంతృప్తి హెచ్చుగా కల్పించు టు తమ మనభావము కలదు. కాని, బ్రిటిషువారు భారతీయులకు హక్కులన్నియు సత్వరమే యిచ్చుట కోప్పకొననివో ఆందోళనచేసి, ప్రజలను వుసి గొల్పి, జాతీయ పతాకోద్యమమునడచి, బ్రిటిషువారిని లొంగ దీర్చునుభావము, దైర్యము, కోరిక లోపించుచున్నవి. మన జన్మిసుపక్షమునందు తయారైనవారు, జాతీయోద్యమముయొక్క బలమును నిండుగా గ్రహించినవారు కారు. వారిలో వొక్కరైనను, జాతీయభావోద్రేక మొకప్పుడైన పొంది, కాంగ్రెసు వారాధించి, ప్రజాశక్తిని చవిజూచి, ప్రజలయందు రగుల్పొని, ప్రజ్యులించుచున్న రాజకీయ సంఘటనలు, కోర్కెలు మనస్సున కెక్కించుచున్నవారు లేరు. కాంగ్రెసున్న భక్తి గల్గిన శ్రీ మునిస్వామివాయుడుగారైన లేక. వీరికి మద్రాసు దృక్పథమేకాని, భారతదేశపు బుద్ధి, ఆలోచన, దృక్పథ ము చాలవరకు లోపించియున్నది. వీరికి, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము, కేంద్రప్రభుత్వమందు ద్వంద్వ ప్రభుత్వము ప్రసాదించిన సంతోషము కల్గును. మిగత వాగందరు హెచ్చుగా స్వత్ర్యముల కోరుచున్నవారు, వీరుకూడ కొంచెము కొంచెముగా ప్రతినిధులు, దైర్యము బొంది ఆత్మగౌరవకరముగా ప్రవర్తించవచ్చు. కాని వీరందరు, ఎల్లప్పుడు వెనుకాడువారితోడనే ఆటాడుచు దురని హెచ్చుమంది ప్రతినిధులే సందియపడుచున్నారని శ్రీ. కె. టి. పాల్ - రామస్వామి అయ్యరు లిరలుపక్షమున మితివాదమునకు చేయూతనిచ్చుచు ఆలవాదమునకు మాట సాహాయ్యము చేసెదరు. పోగా మిగిలిన పదిమందిలో శ్రీ. జయకరు డాక్టరు మూలకలరు, జయకరుగారు వెనుకముందు పోలారువారు. మంచి అభిప్రాయములు కలవుగాని నిష్పితాభిప్రాయముతో ఏదేక నిష్కణో పోట్లాడు స్వభావము అయ్యుండు లోపించుచున్నది. ఇది మూలకగార్లు వాదమును విస్తారమునందు గంభీరముగ, దైర్యముతో ఒకరికి బయటకు వచ్చువాడు. అతనినకు జయకరుగారిపై చాల ప్రభావము కలదు. వీరిద్దరు ఏకమగుదురనియె నానమ్మకము. అది సాధ్యమగునో శ్రీ డాక్టరు సమ్రాటారు కూడ గట్టి పడవచ్చుగాన భాగాభాగా కాన్ఫరెన్సు యందు కాంగ్రెసువాదమును కొంతవరకు బహిరంగముగ బయల్పరచువారిద్దరుమాత్రము కనబడుచున్నార.

ఇటీవలిసమయము ఈ కాన్ఫరెన్సు జయప్రథమ మెట్లుగనని ప్రతినాడు ప్రశ్నించుచున్నాడు. కేంద్రప్రభుత్వము పూర్తిగా భారతీయుల వశమునకు, మరొక సంవత్సరములో యింగ్లీషు వారిని మన నైర్దేశనములకు క్రొత్తగా కేల్లుటకు నిరాకరించుట, వెంటనే భారతీయులనే క్రొత్తగా పాటులుగావచ్చుచున్న భావలన్నిటికి జేర్చుట, ఇండియా యందు వెంటనే, నైపుల తయారుచేయుటకు, ఇండియానుకూలముగా కా లేదని నెర్పాటు చేయుటకు, సంస్థానాధీశులు, ఇండియా ప్రభుత్వము క్రింద మండుటకు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకంటె, కేంద్రప్రభుత్వము హెచ్చుబలము, అధికారము, గౌరవము కల్గియుండుటకు.

ఇప్పుడు లండనులోయున్న ప్రతినిధులు గట్టిగా ప్రయత్నము చేయకల్గుదురని యోచనముకలదు. ఈ యధికారముల మాత్రమే కోరుట తిరుగుపక్ష నాయకులకు, కాన్ఫరెన్సు యందు బల మంత గా లేదు. ఈ విషయముల నేను తమ, అరము చేసుకొనని, చేసుకొనేదేనా బెందరో ప్రతినిధులుగా యున్నాడు. బ్రిటిషు వారు చెప్పు ప్రశ్న, నా చెప్పు పందేమునకు, పుట్టింపు యద్వంతులకు తమ ప్రత్యక్షరచుల నిచ్చి, ప్రవాళిప్రాయము ప్రయాధారపడి తమ స్వత్ర్యములకై నిలబడి, గొట్టుచుంది, డికోనర్లు ప్రతినిధులు యరుచుగా యున్నాడు. జయ మెట్లు కల్గునని ప్రత్యక్ష లడుచుచున్నాడు.

ఇంగ్లీషువా శత్రుత్వము హెచ్చుయధికార మిచ్చుటకంటె కఠిమనట్లు లేదు. వారి ప్రతినిధులు, నైపులకమిషను రిపోర్టు చదివి, నైపులగారి వాదమునంతను జిక్కింపుకొని, సభ్యులందు, నైపులగారి ప్రశ్నల నన్నిటినివేసెదరు. మన ప్రతినిధులు చేయకల్గిన దెల్లు, ఆ ప్రశ్నలకు తమ ప్రత్యక్షరచులనిచ్చి, బ్రిటిషు వారికి, నైపులగారి పారాభాటుల జాపెట్టి, మరొకన్ని యధికారముల నడుగుటమాత్రమే కదా! ఇంతమాత్రపు పని చేయుటకైనను, వచ్చిన యే బరిమిందిలో పదిమందియైన కలరా యని సందేహము కల్గుచున్నది. డిక్క మన డాక్టరు పట్టాభిసేతా రామయ్య యందువో యీ పదిమంది భారతీయరాష్ట్ర నేత్రులు, బ్రిటిషు ప్రతినిధులకు తమ సమాధానముల నిచ్చుట నుభ సాధ్యమయ్యెడిది. సమాధానముల నిచ్చుట ద్వారా, తప్ప డిక్టేటరులును బోగోట్టుట ద్వారా, బ్రిటిషువారికి న్యాయమార్గము జాపెట్టుట ద్వారా, హెచ్చు రాజకీయ స్వత్ర్యముల బొందకల్గెన మన పిచ్చినమ్మకము, శ్రీమ. శ్రీ జిన్నా, రాస్త్రి, రామచంద్రరావు గారల కందినయుండు గాక గాని, శ్రీ డాక్టరు మూలక, జయకరుగార్లవలె, ప్రవాళికావచ్చునై, ప్రజాశక్తిపై, కాంగ్రెసు యధ్యక్షమునై నమ్మకముంచి, మన ప్రజలు సత్వరసంపూర్ణ యధినివేశ ప్రభుత్వముకంటె తక్కు డధికారమున కంగీకరింపరు. ఇచ్చిన యిట్టి యధికారమును వెంటనే యొసంగుడు. లేనివో మీ సమాధానమును ఆలస్యము లేకుండ తెలుపుడు" అని నిరాపూటముగా యనుగు వారి సభకు రాజేడు.

అటుల నడిగిననే కాని యీ బ్రిటిషువారు కన్నుల తెరువరు. అవసరమును గనునింపరు. కాంగ్రెసునకు గౌరవము జాపెట్టి, భారతదేశముతో సభ్యులు కల్పించుకొనరు. ఒక్కనుభావమంద్రుడో, నేనుకల్లు, ప్రజాశక్తి, వారీమనోయున్న ఈ సభ యెంత జయప్రథముగా యుండెడిదో కదా! ఇచ్చటికొచ్చిన తిరుగు నాయకులతో, రాజకీయ విషయముల చర్చించి నప్పుడు గాని, జాతీయ పక్ష మందున్న, పండితులు, విమర్శకులు, నూత్ర విచారకులు, ప్రజాశక్తి ప్రచారకులు, ఆత్మగౌరవ స్వరూపులు, స్వాతంత్ర్య శక్తి యవతాంశల ప్రభావము, సంఖ్యల గూర్చి యాశ్చర్యము కలుగదు. రాజకీయమధిపముడో, రాజకీయపు క్రాన్త్య విచారణనుండో, సంఘటనపు సమర్థతయందో, అనుభవజ్ఞులకుండు ఆలోచనయందో, మరెందు జాతీయవాదులు, తిరుగుపక్ష ప్రవృత్తుల మించక చెప్పజాలము.

ఇన్ని విధముల, అవజను మానకములు కాన్ఫరెన్సును, సర్వాంతర్యాయము, సంత్రులు వాటి, ప్రజలవ్యవధయములందు భీతి కల్పించుచున్న మహమ్మది ఆత్మశక్తి, కాంగ్రెసుయొక్క మహత్తు, ప్రజల కిచ్చిరాల్చిప్రజాభి సభ్యులు, అర్పియు యీ సభా సభ్యుల గూడ నవపరచుకొని, వారికి ప్రార్థన, మాట్లాడే, కోర్కెలు, ఆత్మగౌరవము కల్పించి, తుదకు ప్రతిటి తు వా రి నో డి డి అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమున వడిలో చేసుకొను సేమో? నిండుకల డందులేదని సందేహమునందు యిది ప్రజ్ఞాను దెప్పుచో 'ప్రజామహమ్మది' సభ్యుల ముందరము. ఈ కాలపు ప్రజామహమ్మది ముందరము జై నుండి, లండనునకు తన ప్రభావము ప్రసారముగా పంపుకొనుచున్నాడు. ఆ ప్రభావమునకు లోబడకుండుట యీ సభా సభ్యులకు మాత్ర సాధ్యముకావాలకు, అప్పటికప్పుడే కొందరు లొంగినారు. అప్పుడే మిరిగిన్నవో, మరొకపక్ష చుటోగానే, కొందరు సభకు వీరి తిరిగి భారతదేశమునకు రావచ్చు.

ప్రొక్కగారి భారతదేశపు సుదగ్గరికి యుగంధము గొమేయుని రోలెండుగారి భారతదేశపు నాయకులు" రెండు నల్లు రై నాల్లుగారి భారతదేశపు రైతులు, పోలీసు యెండగములు" ఇండి సేరి డెంటు లేబరుపార్టీ వారి భారతదేశపు సందేశము" ప్రంధు సో సైలేవారి మాసపత్రికలు, యావకుల విద్యా సంఘమువారి "భారతదేశపు వార్త" అన్నియు మహమ్మది సందేశముల యూరపుబండివాసులకు బుచ్చుచున్నవి. బి.యె.కో. పి. వారి మిటింపుల దేశమునం తెల్లెనల ఎచ్చే యూరమాసములందు జరుపబడును. 'యుద్ధవికవద్దు' యను సంఘమునాటి మిటింపులందు జాతీయ వాదుల మందము ప్రచారము చేయబోవుచున్నాడు. 'ప్రొక్క, రై నాల్లు' ఎగైరాలు మనదేశపు వార్తల నన్నిటి క్రొడీకరించి ఒకవార్తాపత్రిక నొక దానిని మరొక పక్షములో ప్రకటింప బోవుచున్నాడు. ఇచ్చటి కాంగ్రెసు సంఘమునాడు వారితో సహకారము చేయుచున్నాడు. ప్రతివారము ముప్పదికల పత్రికల నుదితముగా పంచిపెట్టు తీర్చిదిద్దుచుంటిమి. నెలకు ఆధమము పది హేనువందల రూపాయలు వ్యయచును. ఈధనముతో ఇంగ్లీషు వారినుండియే వెనుకాడుచుబడును కనుక గాంధీగారి ప్రభావము యింగ్లాండులో హెచ్చుయధికారము తగుప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మనదేశము తరపున ప్రచారము జేయుటకు తన నంతమంది జాతీయవాదులు లండనులో తెరచి యిచ్చుటన్న భారతీయుల స్నేహితులు వాపోవుచున్నారని కాంగ్రెసు లంగము గాంధీ శిష్యులు స్నేహితుల బలము ప్రచారముల ఒంగవుంత యు కాన్ఫరెన్సు ప్రతినిధులవైకుడ నవయోగింబుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచు నేయున్నవి విషయ కాన్ఫరెన్సు సభ్యులకు తదితరులకు కొలదిమాసములతోనో సంవత్సరములతోనో, నిజమగు రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు యొకటి జరుగుననియే వాటిలో భారతదేశపు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య రాజకీయ ప్రజాశక్తి చర్చించబడునను దృఢనమ్మకము గలదు.

దగ్గులు శీతలములు పడినెము గొంతునొప్పులకు

అవి తక్షణమే నివారించగలవు.

దగ్గు! దగ్గు! దగ్గు! దినదినమునకు కృశింపచేయుచున్నది. యిట్టి నుపద్రవమైనవాటివలన వాధ పొందనేల? దగ్గును నుభయమును, సంతోషముగను కొద్దివెలలో తొలగించనగును. ప్రతిదినము కొద్దిగ ఎవన్న పాట్టిల్లును నేనించిన శీఘ్రయధివృద్ధి కన్పడినట్లు పూర్తిగా నివారణకాగలదు. ఎవన్న పాట్టిల్లు దగ్గులు, శీతలములు, పడినెము, గొంతునొప్పి నెందలైన వాటిని బోగోట్టుటలో ప్రపంచఖ్యాతిని గడించియున్నది.

EVANS SONS LESCHER & WEBB, LIVERPOOL, LONDON. EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

సామ్రాజ్యసభా తీర్మానములు, డొమినియన్లు

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ప్రాకమిషనరు నియామకము
(కొత్తగా : దక్షిణ ఆఫ్రికాలో పేర్కొనబడిన ప్రాకమిషనరు పదవికి రాబోవు ఏప్రిల్ నెలలో పర్వత రిజర్వు ప్రాంత గారు నియమించబడుదురని కామన్వెల్త్ డొమినియన్ల కార్యదర్శి భావన గారు చెప్పిరి. "మొన్న జరిగిన సామ్రాజ్య సభవారి తీర్మానములవలన గవర్నరు జనరలు (డొమినియన్లలో) అధికారములో కొంత మార్పు వచ్చినది. అందుచే ఈ కొత్త పరిస్థితుల ననుసరించి ప్రాకమిషనరు నొకరి పదవి ఏర్పరచవలసి వచ్చినది. బానుటోలాండ్, బెయిసీలాండ్, స్వాజీలాండ్, ప్రదేశములలో అప్పటి దేశీయుల శ్రేణులు వివిధముగా ప్రాకమిషనరులను నిర్దేశించుటకు విధానమును బ్రిటిష్ గవర్నరు మెంటువారు తీర్మానించెను. అందుచే దక్షిణ ప్రాంతమునకు ఉత్తరవరకు బాధ్యతవారికి కలదు. ప్రస్తుత నియమముల ననుసరించి గవర్నరు జనరలు డొమినియన్ల మంత్రికి బాధ్యత వహించినవాడుగా నుండడు. అందుచే దేశీయుల హావనకు సుబాధించిన యంతములకు ప్రత్యేకముగా డొమినియన్ల మంత్రికి బాధ్యత వహించియుండువారి నొకరిని ఏర్పరచవలసిన యన సరము కలిగినది" అని వారు చెప్పిరి. (బ్రి. ఆ. వై.)

వెండివ్యాపారము

ఒక అమెరికా సెనెటరు అభిప్రాయము
లండన్, నవంబరు 26:—వాషింగ్టన్ వెండి వ్యాపారము విషయమున బ్రిటన్ అమెరికాదేశములు రెండును ఏకీభవించి పనిచేయువలయునని సెనెటర్ పిల్బర్గ్ గారొక యవస్థాపకములో నుడివెరి. ముందుగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువగా చెందిన ఎగుమతి చేయుట మానుకొనవలెనని వారి యభిప్రాయము. ఈనెలలో అమెరికా ప్రభుత్వమువారు చీనాదేశమునకు 500,000,000 డాలర్లను ఉపయోగింపవలయునని వారనిరి. (రూటర్ స్పెషల్)

వెస్టిండీసు పంచదార పరిశ్రమ

విషమావస్థ
ఈగ్నీ, నవం 26:—ఇప్పుడు ప్రపంచములో నిజంగా కడియున్న పగులు ఖర్చు అనువరకు పంచదార ధర పెరుగవలదని ప్రభుత్వ పథలో అలించుకు ప్రభుత్వ చర్యలు ప్రకటించెను. అధినిశీ మంత్రి ప్యాస్ఫీల్డు ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము విచ్చెను. ప్రస్తుతమున్న సౌకర్యములకు పంచదార పరిశ్రమకు లేకుండజేయు తలంపు లేదనిరి. మూడు షువర్సరముల వరకు ఈ సౌకర్యముల సేర్పాటు జేసెదమనిరి. (వైర్లెస్)

వెస్టుమినిస్టరు బ్యాంకు

అధ్యక్షుడు
లండన్, నవంబరు 26:—దీనివలన 31 లేదని వెస్టుమిన్స్టరు బ్యాంకు అధ్యక్షులుగ గౌ. రూపర్ట్ బెకెట్టుగారు నియమించబడుదురు. పర్ మాల్కం హాగూరు సంయుక్త దీప్తాబ్ధి అధ్యక్షులుగ నియమించబడిరి. (రూటర్ ప్రత్యేక తంతి)

విదేశములనుండి వచ్చు కాయధాన్యముల నాపుజే కువలెనను తీర్మానము వీగిపోవుట
లండన్, నవం 26:—విదేశములనుండి ఇంగ్లండుకు దిగుమతి యగుచున్న కాయధాన్యములను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వము వారు తక్షణము చర్య నుడిచి కొనవలెనని చెప్పిన తీర్మానమును కామన్వెల్త్ సభలో క్రోస్ బేసి 224 మంది ప్రతిపాదులకు 129 అనుమతులకు నుండిరి. రషియా తనగోయలను ఇంగ్లండు బుచ్చుచున్నట్లు నిదర్శనము లేదని వర్తకసంఘ కార్యదర్శి దలియజేసెను. ప్రపంచములో సరకు ఎక్కువగా నుండుటచే ఇంత తక్కువగా ధర ఏర్పడినదనిరి. (రూటర్)

ఆయుధ విస్తరణ సంఘము
జనీవా, నవంబరు 26:—ఆయుధవిస్తరణ ఒడంబడికను అమలు జరిపించుటకు జనీవాలో ఒకకాశ్వత ఆయుధ విస్తరణ సంఘము సేర్పాటుచేయవలెనను తీర్మానము ఆమోదించిరి. అందలి సభ్యులు తమతమ ప్రభుత్వప్రతినిధులుగ నుండరాదనిరి. (రూటర్)

SAVE THESE INNER LIDS!
A FREE BEAUTIFUL CALENDAR
Lactogen advertisement with image of a tin and text.

లాక్టోజెన్ డబ్బీ లోమూతలను సేకరింప
వెంటనే ప్రారంభింపుడు! మీరు పెద్ద డబ్బీల కి లోమూతలను లేక చిన్న డబ్బీల 6 లోమూతలను సేకరించిన పిదప వాటిని:—
నెస్సెల్సు (ఎక్స్ పోర్టు) కంపెనీ లిమిటెడ్,
తపాలపెట్టు నెం. 180, మదరాసు
వారికి పంపినచో వెంటనే ఒక అందమైన పెద్ద "క్రికెట్టుని" చిత్ర పట క్యాలెండరును మీరు పొందెదరు.

LACTOGEN
THE NATURAL MILK FOOD FOR INFANTS.

ప్రకటన
ఉపాసన
ఇది స్కాంధములోనిది. ఇందు సగుణోపాసన, ధర్మోపాసన, మోక్షోపాసనమైన భావమున కివి యుపయోగించు రీతి, ఆష్టాంగయోగములు, శివపంచాక్షరీ, రుద్రాక్షరీల్యమునామ, విశింపబడె. మంచి శివభావభోగములు కలవు. వెల రు 0-8-0
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి
దీనిలో వేదముత్యప్రకారము నరుని కృతార్థుడయ్యెడి సెల్వబ్రహ్మ. ఆధ్యాసము చిత్రవాళిము మన్ననవాని నివారణ కలదు. వెల రు 0-4-0.
తెలుగు కావ్యాదర్శము
దండి మహాకవిగారి సంపూర్ణ ప్రాచీనాలంకార కావ్యమున కాంధ్ర పద్యములు. ఇందు 35 అలంకారములలో నలంకార వైచిత్ర్యముల గ్రహింపబడె. 2 శాదవైదర్భము x, 10 గుణములు, 10 దోషములు, యమకములు, ప్రహేళికలు, బంధకవిత్, లక్ష్యలక్షణములతోఁ జావబడినవి. వెల రు 1-0-0
దైవబలము
భక్తిప్రధాన మగు చిన్న పద్యవాక్యము. వెల రు 0-4-0
చిరునామా:—
అవ్వారి స్వబ్రహ్మశాస్త్రి,
ఆంధ్ర గీర్వాన విద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోవానగర్

రబీంద్రనాథ్ టాగూరుగారికి
అమెరికాలో గొప్పవీడ్కోలు
న్యూయార్క్, నవంబరు 26:—టాగూరు కవిసంఘం డిమెరికానుండి వెడలిపోవుసందర్భమున, వారికి వీడ్కోలు నొసంగుటకు జరుపబడిన చిందులో 2000 కు వైగా పాల్గొనిరి. వారు అతిథిని పార్శించిరి.
ఇదివరలో టర్కీ-రాయబారిగ నుండిన మార్షెల్ ధా యాహ్యనసంఘాధ్యక్షుడు, కూలిజీగారు కార్యనిర్వాహక పథ్యులు అయినను, వారు విందుకు హాజరై యుండలేదు. (రూటర్ స్పెషల్)

సిలోనులో కుటుంబ సేవకులు
పిల్లలవిషయమై నిబంధనలు
లండన్, నవం 26:—సిలోను గవర్నరునుండి కుటుంబములందు సేవకృత్తులందు పనిచేయు పిల్లలనుగూర్చి కొన్ని నిబంధనలను సెప్టెంబరులో తమకు చేరవనియు ఈశాసనము ఇదివరకే రెండవసారి ఆమోదించి రనియు దీనిని సెక్రటరీయేట్ కంపెరి. (రూటర్ ప్రత్యేకతంతి)

ఇంగ్లండు దూరప్రాచ్యదేశములకు వైమానిక ప్రచారము

లండన్, నవంబరు 27:—ఇంగ్లండునుండి దూరప్రాచ్యదేశములకు వైమానిక ప్రచారము విషయమై జేసిన ఏర్పాట్లు లండన్ దౌత్యదేవియు కరాచీయందు ఇండియా అంతకు మార్గమున వేములకు ఇంపీరియల్ వైమానిక కంపెనీ లిమిటెడ్ కు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అభ్యంతరిమాను జాప్తులవ్వారా యునియట్ కాన్ఫరెన్సులో స్థాపించుటగాను అడిగిరి.

కలకత్తా విక్టోరియా పోయంట్లు మధ్య ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వైమానికాశయములను ఏర్పాటుచేయుచున్నారనియు కాని ఈ సంవత్సరాంతము లోపుగ మార్గము సిద్ధముగాదని మాంపేగు గారు ప్రఖ్యుతము నిడిరి.

కలకత్తా, రంగూను, సింగపూరుగూడ ఇంగ్లండు ఆస్ట్రేలియా మధ్య వైమానికతపాల ఏర్పాటుజేయుటకు ఇంపీరియల్ వైమానిక సంఘమువారు తాత్కాలికముగ ఏర్పాట్లు లడ జేయుచున్నారు. ఆ ఏర్పాట్లను జేయుటను గూర్చి ఇప్పుడు ఆలోచించుచున్నారు. కరాచీ కలకత్తా మధ్య ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వైమానిక ప్రచారమును సమర్థలను గొరని తెలియుచున్నది.

గొప్పదు సామాజ్య వైమానిక ప్రచారము యభివృద్ధి గాంచునట్టి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కలకత్తా జెప్టునున్నా రని మందడుగారడుగ ఆ విషయమును ఇండియా మంత్రి నడుగ విచారించి నవంబరు 27వ తేదీన గారని మాంపేగు గారు నిడిరి. (రూటర్ స్పెషల్)

మరణశయ్యను కర్జన్ ప్రభుని నుడులు

కర్జన్ స్మృతి కొక ఫలకము

కాంటర్బరీ ఆర్చిబిష్ప్ గారి యుపన్యాసము

లండన్, నవంబరు 26:—కర్జన్ ప్రభుని స్మృతికొరకై యుద్దేశించబడిన ఫలకము నొందును, కాంటర్బరీ ఆర్చిబిష్ప్ గారు నడువ వెస్టుమిన్స్టర్ ఆబీలో బహిరంగపరచిరి. సాల్పు బ్రీ ప్రభువును, కర్జన్ ప్రభుని బంధుమిత్రులును ఏడవ ఎన్లీ మతాలయములో జరిగిన ప్రార్థనలో పాల్గొనిరి.

ఆ సందర్భమున యుపన్యాసించుచు, కర్జన్ ప్రభుని ధీకృతి ని, ధీమతము, పరిశ్రమను కాంటర్బరీ ఆర్చిబిష్ప్ గారు విను తించిరి. కర్జన్ ప్రభువు తమ జీవితప్రారంభమునందే ఇండియాను పరిజాలించి యుండినను, వారి కృత్తి సామర్థ్యము లను ప్రదర్శించుటకు తగిన యుపాశ్రమ లభించియుండదు కాన నాధిజోకృత్యము లేకుండ పరిపాలించిన యాఖిరు రాజప్రతినిధి కర్జన్. కర్జన్ ప్రభువు శత్యానుష్ఠానమునందు తమతో నిలువ బట్టియుండెను:—ఇండియా యొక్క యాభ్యాసమును ప్రజను న్యాయమును కలుగజేయుటను నాడుటను నేనైనను యుచ్చేగ చిత్తుడనై వాంఛించుచుంటి ననుట యిక్కుమందు గుర్తించబడునని నేను నమ్ముచున్నాడను.

తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు, సార్వభౌమని యొక్కయు సామ్రాజ్యయుయొక్కయు నేపయందు నియుక్తుడై యుండిన యొక మహా పురుషునియొక్క సార్వక చిహ్నము అంగ్ల జాతికి పవిత్రముగా నా స్థలములో నుండుట యెంతయు యుష్మియున్నదని కాంటర్బరీ ఆర్చి బిష్ప్ గారు వక్కాజిం చిరి. (రూటర్ స్పెషల్)

బ్రిటిష్ నైన్యములకు కొత్త నైనికులు

కామన్వెల్త్ లో యుద్ధశాఖ మంత్రిగారి
సమాధానము

లండన్, నవంబరు 26:—ఈయేడు కడచిన మూడు నెలలలోను బ్రిటిష్ సేనలలో కొత్తగా చేరినవారి సంఖ్యను గత ఏప్రిల్ నెలలో పోల్చి చూచినప్పుడు మొత్తముమీద అన్ని నైనిక శాఖలలోను అభివృద్ధి గన్వించుచున్నదని యుద్ధశాఖ మంత్రి టాంసెగారు కామన్వెల్త్ లో చెప్పిరి. ఒక్క కాల్యములో మాత్రము గత ఏప్రిల్ నెలలో కొంచెము తగ్గుట గన్వించుచున్నది లండన్ ప్రాంతమునుండి కొత్తగా సేనలలో చేరి ఎవారిలో నూటికి 71 మంది యుద్ధశాఖ నియంత్రణగా నున్నవారే. నైన్యములో చేరటకు ఎప్పుడూ సంఖ్యను లోపమే వియులేదు. కాని అట్లు వచ్చువారిలో కాలక్షేప శరీర దౌర్బల్యము మాత్రమే లోటుగా నున్నది. ఎల్లయినను విశాపా విహాయుద్ధమునకు పూర్వపు సిద్ధిగతులలో పోల్చిచూచినప్పుడు ఈ విషయమున ఇప్పటి సిద్ధిగతులు చాలవరకు బాగుపడినవి చెప్పవచ్చును. (రూటర్ స్పెషల్ కాపీరైట్)

ఆయుధములను తగ్గించుటను గూర్చిన ఆలోచనలు

జిన్నీవా సమావేశములు

జిన్నీ, నవంబరు 26:—జిన్నీవోలో ఆయుధ విషయన సమన్వయముగూర్చి యాలోచించుటకై యేర్పాటుపబడిన సంఘము వారు కొంత పని పూర్తిచేసినది. నిన్న దీనికి సంబంధించిన ప్రణాళికను రెండవసారి నిర్ణయించుటగూడ జరిగినది. ఈ చర్యలో చాల వివాదాంశములు పరిష్కరింపబడినవి ఇప్పుడున్న ప్రకారము ఈ ప్రణాళిక నేడు మరల మూడవసారి చర్యకు వచ్చును. నైన్యవ్యయమునకు సంబంధించిన నియమమువిషయమున బ్రిటిషువారు నూచించిన సవరణ ఆమోదించబడినది. ఈ సవరణప్రకారము, ఈ ఒడంబడికకు సమ్మతించు ప్రభుత్వముల వారు సంవత్సరాంతమున తమతమ నైనికశాఖల కయిన వ్యయములను ఆయుధముల కయిన వ్యయములనుగూడ తెలియజేయు పట్టిక నొకదానిని నానాకాతినమిరి జనరల్ సెక్రటరీకి అందజేయవలసియుండును. యుద్ధనామల విషయమున నాకాదరము ల వివరములనుగూర్చియు, అందు బనిచేయుచున్న ఆయా యుద్ధాంశాలయొక్కయు పనివాంఛయొక్కయు సంఖ్యలను గూర్చియు తెలియజేయు పట్టికలను ప్రకటింపవలయునను చూచునట్టి ఆమోదించబడినది. వారి కనివేదికలలో ఎంతమంది యుద్ధాంశములను పనివాంఛను ఎంతకాలమునందు పనిచేయుచున్నదియు ప్రత్యేకముగ తెలియజేయవలెను. (బి. ఆ. వై.)

ఆరెస్టులు, శిక్షలు

బొంబాయిలో బార్దోలీదిన
ఉత్సవమును జరుపుట

అయిదుగురు నాయకులను ఆరెస్టుచేయుట
21 మంది స్త్రీలనుగూడ ఆరెస్టుచేయుట

బొంబాయి, నవంబరు 26:—బొంబాయి వారుగొన్ని లువారు ఆజ్ఞలను ధిక్కరించి నేడివట బార్దోలీదిన ఉత్సవము ను జరిపిరి. ఈ ఉత్సవమును జరిపినందులకు నేడు సాయంకాలము వారు కొన్ని లు (పెన్సి డెంటు) శ్రమితి ఊర్పిరామెహతా సతిగారిని ఉపాధ్యక్షురాలు, శ్రమితి జి. దీక్షితసతిగారిని కార్యదర్శిని నిర్దేశించి బుల్లెటుల సంపాదకుని పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిరి.

చిన్న ఊరేగింపులు

నగరమునందు పెక్కు స్థలములనుండి చాల చిన్న చిన్న ఊరేగింపులనుగూడ బహుళదేశీని ఈ ఊరేగింపు లన్నియును ఎప్పుడో మైదానమున కలసికొనునట్లు నిర్ణయించబడెను. కాని పోలీసుగారు లాటిలను విసిరి పీటి నన్నిటిని చెదర గొట్టిరి.

పెద్ద ఊరేగింపు

పైన కేర్గోనబడిన అయిదుగురులను కాంగ్రెసు నాయకుల వాయకత్వము క్రిందను ఒక గొప్ప ఊరేగింపు ముండ్వీలోని కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యాలయమునుండి నేడు సాయంకాలమున రిక్త గంటలకు బహుళదేశీను. ఊరేగింపు 200 గజముల దూరము వెళ్లగానే పోలీసువారు వచ్చి నిరోధించి కాంగ్రెసునాయకుల నెదురుగని ఆరెస్టుచేసిరి. తక్కినవారిని లాటిలతో కొట్టితరిమిరి.

21 మంది స్త్రీలను ఆరెస్టుచేయుట

21 మంది స్త్రీలు కామాయచీరలను ధరించి ఎప్పుడో మైదానమునకు వెళ్లుచుండగా క్రాంతిమార్చుటవద్ద వారినందరిని ఆరెస్టుచేసిరి.

మైదానములో సభజరుగుట

పోలీసులువారిని యేర్పాటులు చేసినను కొన్ని ఊరేగింపు లెటులనో మైదానమునకు రాగలిగెను. వారందరకు కలసి ఆచు సభచేసి ఉపన్యాసముల నొసరి. పిమ్మట నందరకు వెడలిపోయిరి.

లాటి వలన 18 మందికి కొద్దిగా గాయములు తగిలెను. (ఆ. వై.)

బొంబాయిలో నిన్న ఆరెస్టు చేయబడిన

స్త్రీల సంఖ్యని మరల వదలివేయుట

బొంబాయి, నవంబరు 27:—నిన్ను బొంబాయిలో బార్దోలీదిన ఉత్సవము సందర్భమున ఆరెస్టు చేయబడిన 21 మంది స్త్రీలను నిన్నరాత్రి చాల ప్రాధుపాయపెక్కుట విడుదలచేసిరి. (ఆ. వై.)

ఊరేగింపులో 100,000 మంది పాల్గొనుట

అజదుమైదానమున జాతీయపతాక

వందనము జరుగుట

బొంబాయి, నవంబరు 26:—నేడు బార్దోలీదినము ఊరేగింపు జరుగడముగానే జరిగినది. చాలమంది పోలీసులు వచ్చి నిరోధించిరి గాని 100,000 మంది ప్రజలు ఆజదు మైదానమున చేరగలిగిరి. వారెల్ల జాతీయపతాకమును నెలకొల్పి వందనములాసరించిరి. ఒక ఊరేగింపుకు నిరోధించుటకు ఒక పాల్గొంటు చేసిన ప్రయత్నము సాగలేదు. (ఆ. వై.)

ఖారులో జవహరు దినోత్సవము

జరుపుట

ఆరుగురు స్త్రీలకు శిక్షవేయబడుట

ఒక స్త్రీ 18 నెలల యాదుగల బిడ్డతోగూడ

చెరసాగు వెళ్లుట

బొంబాయి, నవంబరు 26:—ఖారులో జవహరు దినోత్సవమును జరిపినందుకు ఆరెస్టుచేయబడిన వారిలో ఆరుగురు స్త్రీలకు చె 8-4 నెలలు విడిదైదును తగ్గినవారికి చె 250 రూపాయలు జాబ్బానాయు రెండువందల 7 వారములు శిక్షయును నేడు బొంబాయి జైల్లో విధించెను. వారిలో ఒక స్త్రీ 18 నెలల యాదుగల బిడ్డతోగూడ చెరసాగు వెళ్లెను. (ఆ. వై.)

ఢిల్లీలో 217 మంది కాంగ్రెసు

వాదుల విచారణ

45 గురికి శిక్షలు

కొత్తఢిల్లీ, నవంబరు 26:—జవహర్లాల్ దినోత్సవ సందర్భమున ఢిల్లీలో ఆరెస్టుచేయబడిన 217 మందియు నేడు అడివనల్ జైల్లో విడిదైదును తగ్గినవారికి చె 250 రూపాయలు జాబ్బానాయు రెండువందల 7 వారములు శిక్షయును నేడు బొంబాయి జైల్లో విధించెను. వారిలో ఒక స్త్రీ 18 నెలల యాదుగల బిడ్డతోగూడ చెరసాగు వెళ్లెను. (ఆ. వై.)

ఢిల్లీ నియంతకు శిక్ష

ఢిల్లీ, నవం 27:—ఢిల్లీ నగర సప్రమనియత సుకేంద్ర నాథ జోషిగారు జవహర్లాల్ దినోత్సవమున బహిరంగ పథంలో వారి యుపన్యాసమునూ బాగములు చదివినందుకు ఆరెస్టుచేయబడియుండిరి. క్రియల లా సవరణబిల్లును 17 వి. నెక్కుకుడిద వారికి 9 నెలలుకరి తైదు విధి పబడినది. (ఆ. వై.)

అహమ్మదాబాదు

భారత

కర్జన్ మండలి అధ్యక్షునకు శిక్ష

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 26:—భారతకర్జన్ మండలి అధ్యక్షుడగు రామరాయునిగారు 6 వ ఆర్డీ నెక్కుక్రింద 6 నెలల కఠినఖయిదు విధించబడిరి. వారిని బి-తరగతిలో చేపిరి. రామరాయుగారు 'కెన్సు నాస్తి' అనుకీర్తికక్రింద 8 కర పత్రములను నడనగా ప్రచురించియుండిరి. (ఆ. వై.)

భాస్కర్ ముద్రణాలయాధిపతి ఆరెస్టు

నవంబరు 26:—మహాదేవ్ దేవాయగారి కరపత్రమును ముద్రించిన భాస్కర్ ముద్రణాలయాధిపతి పతి యీ దినము మధ్యాహ్నము ఆరెస్టు చేయబడినది. ఇరువురు ను రేపు గౌరవమేజిస్ట్రేటు రావుబహదూరు బులాభిదానుగారి ముందు విచారించబడుదురు. (ఆ. వై.)

ఠియత్ మణిలాల్

కొఠారీగారికి దేశాంతరవాస శిక్ష

ఇప్పటివరకు కొఠారీగారిని నబర్మత్తీజైలులో నుంచిరి ఆహమ్మదాబాదు, నవంబరు 27:—ఠియత్ మణిలాల్ కొఠారీగారికి విడిదీయటకు సంబంధించిన చట్టము (ఫారిన్స్ అక్ట్) ననుసరించి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు దేశాంతరవాస శిక్ష విధించిరి. ఇదివరలో మణిలాల్ కొఠారీగారి మాయాలు ఖైదు శిక్ష ముగియగానే వారిని విడిదీచిట్టి మరల ఆరెస్టుచేసి ఇంతవరకు సబర్మత్తీ జైలులలో నుంచిరి. ఈ కొత్తశిక్ష విషయమున బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము లేవనెత్తవరకు వారి నట్లుంచవలెనని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఆజ్ఞాపించియుండిరి. (ఆ. వై.)

శ్రీలనభ

అనామకాబాదు, నవంబరు 26:—అనామకాబాదు శ్రీలన యాదినం-సాయంత్రము సమావేశమై బొంబాయిలోను యితర సలమలందును పోలీసులు శ్రీలనాడ గావించు ఆకృత్యములను ఖండించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కరాచి

సింధు జైల్లో చోటు లేకుండుట

సామాన్యపుణ్యదీప విడుదల

కరాచి, నవంబరు 26:—కరాచి జైలునుండి 70 మంది ఖైదీలును, సింధురాష్ట్రమున యితర జైళ్లనుండి 250 మంది ఖైదీలును కర్మాచాలము పూర్తిగాకముండి విడుదలయిరి. రాజకీయ ఖైదీలవరిమితముగా జైళ్లకు విడుదలయింపబడిన సామాన్యపుణ్యదీపి లీరిని విడుదలయింపబడినారు. (ఫీ. ప్రె.)

దొలబరామ్ గౌరవార్థము

కరాచి, నవంబరు 26:—జైలు కంపణిదిన జయరామ దాసు దొలబరామ్ గౌరవార్థము కరాచి పురపాలకసంఘమువారు నిన్న సభ చాలించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

నిషిద్ధలవగావిరయము

కరాచి, నవంబరు 26:—నిన్న సలంజీర్గాడు, స్కూల్ కాజెన్కోర్టు ముందు నిలువబడి నిషిద్ధలవగామును విక్రయింప మొదలుపెట్టెను. జనులు గుమికూడిరి. మధ్యాహ్నము పోలీసు లాతనిని అరెస్టుచేసిరి. వెంటనే మరొక సలంజీర్ గివనినీ ప్రారంభించెను. (ఫీ. ప్రె.)

కల్లుగుడిసెలపై కాంగ్రెసుచర్య

కరాచి, నవంబరు 26:—కెటింగు ప్రారంభింపబడిన తర్వాత రహస్యముగా వ్యాపారము సాగించు కొన్ని కల్లుగుడి సెలు బయటపడినవి. వీటినివలన కరాచి సత్యాగ్రహ కార్యాలయమువారు చురుకైన చర్య పుచ్చుకొనుచున్నారు. అట్టిగుడిసెలు చాలావాటిని సలంజీర్లు శోధించి, మద్యమును దట్టి గలిపిరి. యజమానులకు జరిమానాలు విధింపబడినవి. (ఫీ. ప్రె.)

కర్ణాటకము

అకోలాలో కల్లువేలంపాటలు-అరెస్టులు

బొంబాయి, నవంబరు 26:—అకోలామండలమున కల్లు పాటలను అకోలా, అమరావతి, యోట్వా, బుల్ధానా మండల ములనుండి శ్రీ సలంజీర్లు వచ్చి మూడురోజులుగా పికెటింగు చేయుచున్నారు. నల్కి, గాలికి సహించి 400 మంది పురమ వలంటీరులు పికెటింగును దీక్షతో సాగించుచున్నారు. పాట దార్లను ప్రభుత్వాధికారులు నడిచేయి వేలంరంగమునకు ప్రవేశ పెట్టిరట. 8 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వేలంపాటలు చాలనిచ్చి రముగా నుండుటచే సగమునకు సగమైన నవ్వును నిశ్చయము. (ఫీ. ప్రె.)

అటవీ సత్యాగ్రహము-6 అరెస్టులు

ధార్వాడ, నవంబరు 26:—గత సోమవారమునాడు 6 గురు సల. జైలులు అటవీ సత్యాగ్రహము చేయుటకు హాజరై షాగా 150 మంది పోలీసులు వచ్చి వారిని అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

24 మందికి శిక్షలు

నవంబరు 9 తేదీని అరెస్టుచేయబడిన 24 మందికి 8 1/2 నెల కఠినశిక్షలు విధింపబడినవి. (ఫీ. ప్రె.)

రాష్ట్రమున యితర అరెస్టులు-శిక్షలు

ధార్వాడ, నవంబరు 26:—షిగ్గానానిలో 8 మంది సలంజీర్లు అటవీసత్యాగ్రహమునకై అరెస్టుచేయబడిరి. వీజ పూరు మండలమునందలి కాంగ్రెసు నాయకులు అర్ధగతి క్రింది సలంజీర్లు సమరణచట్టముక్రింద 6 నెలలు కఠిన శిక్ష పొందును, రు/300 జరిమానాయు విధింపబడిరి. మరి 18 గలకు 8 నెలలు కఠిన ఖైదుకు రు/50 జరిమానాయు విధింపబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

18 ఏండ్లుగా నున్నవానిని వెడలగొట్టుట

ధార్వాడ, నవం 26:—ధార్వాడ మండలమున హంగల్ లో 18 ఏండ్లుగా నివాస మేర్పరచుకొనియున్న అనంత భట్ కుందపూరుగారిని, కాంగ్రెసు వాదియని పోలీసు చట్టము 46 వ సెక్షన్ క్రింద 48 గంటలలోగా మట్టుప్రక్క తాలూకాలనుండి వెడలిపోవలసిన దని, సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసినాడు. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రేమరునకు “సి” తరగతి

ధార్వారు మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయము

ధార్వాడ, నవం 26:—వెంకటరావు కలకర్ణి యల్. యల్. బి. ప్రేమరుగారు, గాడగి ఎర్రకులైన కుండార్తిగా రును క్రిమినలు లాసమరణచట్టముక్రింద, జవహర్లాల్ దినోత్సవమున పాల్గొనినందులకై 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. ఇతరులకిని “సి” తరగతి యొసగబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

హిందూస్థాను సేవాదళ చర్యను కొనసాగించినందుకు ధార్వాడ, నవం 26:—భాగల్పూరుముందు 11 గురు కాంగ్రెసు ప్రచారకులును గాల్గియుండు మధ్యగను క్రిమినలు లాసమరణచట్టము క్రింద రెండు నెలలనుండి 6 నెలల వరకు శిక్ష విధింపబడిరి. వీజపూరు దిక్పేటరు దీక్షితుగారికి 9 నెలలు శిక్ష విధింపబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

హిందూస్థాను సేవాదళము భగల్పూరులోనిది అగ్ర మంఘముగ నిర్ణయించబడినది. కాని 22 వ తేదీన చందరుగారు దళకార్యాలయమును భర్త్యులలో తెచ్చిరి ఉత్సాహము సభించి జరిగెను. సీతాబాయి ఎలవల్లిగారు చందరు గారు మాట్లాడిరి. వీజపూరు జిల్లాలో కరువునందలి సత్యాగ్రహ కార్యాలయమును పోలీసువారు ఆవాడే వశపరచుకొనిరి. అందుపై దేశవాణిగారిని అరెస్టు చేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

కొడవనుసంతు అరెస్టు చేయబడిన 21 మందికి చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష రూ 100 జరిమానా, యవ్వనిచో ఒకక నెల శిక్ష విధింపబడినది. నాయకునికి 9 నెలలశిక్ష రూ 800 జరి మానా విధించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

బెల్గాం జిల్లాలో మర్గాడు 4 వ నాయకునికి 6 నెలలు శిక్ష రూ 100 జరిమానా విధింపబడినది. మరి యొకగురు తాడిచెట్టు కొట్టినందుకు చెరి 2 ఏండ్లు శిక్ష విధింపబడిరి. 11 గురికి 100 జరిమానా, యవ్వనిచో 4 నెలలు శిక్ష విధింపబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

దేవగిరి దిక్పేటరు జవహరిలాలు ఉపవ్యాసము వదిలినందుకు అరెస్టు చేయబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

సోమయాజులుగారికి మరల 3 ఏండ్లు శిక్ష

రాజద్రోహ నేరము

మధుర, నవంబరు 24:—ఎన్. సోమయాజులుగారు, కాంగ్రెసు సభ్యులు, మర్రిలోను మేలోను రెండు ఉపవ్యాసము లాసంగినందుకు 12 1/2 ఏ. సెక్షను ప్రకారము చెరి 18 నెలలు కఠినశిక్ష సలు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు తామ్మయ్యలపేరిగారి చే విధింపబడిరి. రెండు శిక్షలు ఒకదాని పిదప నొకటి అనభ వింపబడి యున్నందున మొత్తము 3 ఏండ్లు అనభవింపబడి యుండును. ప్రస్తుతము వీరిని బి. తరగతిలో నుంచిరి. సి.టి.గల గూర్చి విచారింపి మార్పుచేయుదురు. (ఫీ. ప్రె.)

జెయిలులో శిరశనవ్రతము

జిల్లా జెయిలులో 70 మంది రాజకీయ కైదీలు మొన్నటినుండి నిరశనవ్రతమానిరిన తెలియుచున్నది. మామూలుప్రకారము వీరికి కండిపత్రి, పచ్చిబియ్యము యవ్వ నందున యెట్లు తేసిరట. (ఫీ. ప్రె.)

బెంగాలు

కలకత్తా కాన్స్టేబుల్ సభ చాలించుట

కలకత్తా, నవంబరు 26:—పురపాలక సంఘసభ్యుడైన వివీన వివోరి గంగాలిగారు ఎలంటిర్ల కార్యము విచ్చినందులకు 18 నెలలు శిక్షవిధింపబడుటచే వారి గౌరవార్థమై కలకత్తా కాన్స్టేబుల్ సభ నేడు చాలింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

అర్యమద్రాపకుని అరెస్టు

కలకత్తా, నవంబరు 26:—రాంచేబిలు శిరసనవ్రతము న దుకాణముల మూయించెననియు, మద్రబాలయము పేరులేక యే కరవ్రతముల నవృత్తి పంపుచున్నాడనియు “అర్య” ప్రచురణాలయాధిపతి యగు దిశ్మంద్రగుగారు అరెస్టు చేయబడిరి. ఆలిపూరు మేజిస్ట్రేటుముందు విచారణ. కేసు నాయిదా చేయబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రభాతఫేరీల అరెస్టు

కలకత్తా, నవంబరు 26:—నలుపురు ప్రభాతఫేరీలు బుర్రాబజారులో జాతీయగీతములు పాడుచు చనుచుండగా, సెక్షన్ 188 క్రింద అరెస్టుచేసి, లాల్ బజారు పోలీసుస్టేషను నకు కొంపోబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

జమకలాల్ బజార్ సత్కారము

కలకత్తా, నవంబరు 26:—జమకలాల్ బజార్ గారి సరి బాసకీబాయి బజార్ గారు పరదానిరసన బహిష్కార ప్రాత్యహప్రచారములకై బీహారు పర్యటనము ముగింపుచేసి, యిచటికి రేపు రావచ్చుది. (ఫీ. ప్రె.)

“అనందబజారు పత్రిక”కు క్రొత్తప్రచురణకర్త

కలకత్తా, నవంబరు 26:—ముఖన్ లాల్ నేకగారు జయిలుకుపోవుటచే, దీనినెంబరు మొదలుకొని బంగ్లా నేక గారు “అనందబజారు పత్రిక”కు ప్రచురణకర్తలుగా డిక్లరేషన్ పాండినారు. (ఫీ. ప్రె.)

“కాంగ్రెసు తగవులకు రంగము కొరుగాడు”

“అద్యాప్య”పత్రిక కేసులో గాజీ

కలకత్తా, నవం 26:—కాన్స్టేబుల్ అప్పీలును ముగిసిన తర్వాత “అద్యాప్య” పత్రికపై అమిర్ ఖాన్ గారు తెచ్చిన మానవత్వపుకేసులో యికానామల దిక్పేటరు దీక్షితు రాజీ కుదిర్చినాడు. ప్రతివాదిపక్షమున గాజీపత్రికము దాఖలు చేయుచు ప్రతిగాది పక్షి లనెను. “కాంగ్రెసునకు తగవులను కొనుటకు రంగము కొరుగాడు” అని. (ఫీ. ప్రె.)

ఉమ్మదనాథ ముఖర్జీ ప్రభృతులకు శిక్ష

నాత్మగర్ (భగల్పూరు), నవంబరు 26:—భగల్పూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘము కద్యక్షులుగా నుండినవారు, పక్షిలును అరు ఉమ్మదనాథ ముఖర్జీ గారు వివాదాలలో అక్రమ సమావేశమున పాల్గొనినందులకు 6 నెలలు విడిఖయినును రు 400 జరిమానాయు విధింపబడిరి. ఇట్లే మరి యెక్కువరిని శిక్షలు విధింపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

వింద్యాబాసినిదేవిగారి శిక్ష

పాట్నాలో ఉత్సవము జరిపినందుకు

పాట్నా, నవంబరు 26:—శ్రీమతి వింద్యాబాసినిదేవి గారు (అంబికాచరణుగారి భార్య) నవంబరు 16 వ తేదీన జన సావిత్రి ఉత్సవము జరిపినందుకు అరెస్టుచేయబడి కేసు మేజిస్ట్రేటుగారిచే రు 200 జరిమానా యవ్వనిచో నాల్గునెలలు విడిఖైదు విధింపబడిరి. బి. తరగతిలో చేర్చబడినది. ఈమె కాయస్థబ్రాహ్మణులలో గొప్ప యింటిశ్రీ. (ఫీ. ప్రె.)

అలహాబాదులో వికెటింగు

శ్రీపురపుల అరెస్టులు

అలహాబాదు, నవంబరు 26:—పురమున సోక మహమ్మ దీక్ష విదేశవస్త్ర దుకాణమును పికెటింగు చేయుచుండగా 8 మంది శ్రీసలంజీర్లును, 9 మంది పురమ ఎలంటిర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. పురమున వారతాళము జరుగుచున్నది. నిన్న జెయిలులో వలంటీరు నొకనిని కారదాతో కొట్టి రు మందలి ప్రభులు టచే ఒక మాత్రపు వారతాళము జరిగెను. (ఫీ. ప్రె.)

లక్నో అరెస్టులు

లక్నో, నవంబరు 26:—కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి బాబు పరమేశ్వరీ దయాల్ గారు, సత్యాగ్రహ ఎలంటిర్ల దిక్పేటరు దీక్షితు పోలీసువారుగారు నిన్న అరెస్టు చేయబడిరి. ఇవి జవహర్లాల్ దిన పర్యసనాన మేమ! పోలీసువారుగానా మేనెలలో 6 నెలలు ఖయిదు విధింపబడి, అక్టోబరులో జైలు నుండి వెలికివచ్చిరి. (ఫీ. ప్రె.)

బిటిష్ ఉద్యోగులకు శిక్ష

లక్నో, నవంబరు 26:—గత జానువరిలో ప్రాధేమనాధిశ్వరవాదగారి గృహమునకు నడుచేయువచ్చి జాతీయతా ను లాసుకొని పోయినందులకై 4 గురు బిటిష్ ఉద్యోగులు కొద్ది మార్గలో విచారణచేయబడిరి తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

పంజాబు

జ్ఞాని గురుముఖ్ సింగుగారికి శిక్ష

అమృతసరము, నవంబరు 26:—నాకా కానిమములు లో రాజద్రోహాత్మకమైన యుపవ్యాసము నొనగిన జ్ఞాని గురుముఖ్ సింగుగారు 1 సం|| 3|| 3|| ఖైదు విధింపబడిరి. ఆ ప్రె పికెటింగు విదేశవస్త్రప్రసరకుని వెంటబడుట

లాహోరు, నవంబరు 24:—అమృతసరము పికెటింగు నకు తట్టుకొనలేక విదేశవస్త్ర పర్యటించుటకు తొందరగాము ను లాహోరు క్యాంబర్ మెయింపు మార్పుకొనెను. కాంగ్రెసు ఎలంటిర్లు వారి నవటికికూడ ననుసరించి. నిన్న వారిలో 18 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. ఆ. ప్రె.

పురుషోత్తమలాల్ సోంజీగారు

లాహోరు, నవంబరు 26:—సంజీవితరం పత్రిక వున వార్త యగు పురుషోత్తమలాల్ సోంజీగారు సోమవారమునా బ తెలుపబడినట్లుకాక జ్యోతిములు బండిలోనే యున్నారు. వారు బామికపై విడుదల నిరాకరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇంక్విలాబ్ బిందబాద్ కేకకు

జరిమానా

పెషావర్, నవం 26:—పికెటింగు వరకుచేరి తెలుచుం డగా వెళుక వస్తువును వారు ఇంక్విలాబ్ బిందబాద్ కేకకు వెల్లుగాక అని అరెచేయించుటకు లాహోరు దిక్పేటరు దీక్షితు జరిమానా విధింపబడినది. జరిమానా రు/500 వరకుగానా యెరి. మేజిస్ట్రేటు ఒకబాబును నుడిలింపుచోటి పలికిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర

విశ్వవిద్యాలయము

ప్రధానమంత్రియగు గౌ. ది. బి. వి. ఈయన స్వామినాయుడుగారికి ఆంధ్ర విద్యార్థి లాసగిన విందు సందర్భమున. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి వారు ముచ్చటించి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము విషయమున తాము దివరకు అవలంబించిన వైఖరిని, వారు సమర్థించి. ప్రతివిషయముల గూర్చి విశ్లేషించి ప్రయోజనముండదు. ఏకాదశముచే నయిన మేర, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విభజనము జరిగినది. ఇయ్యది ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకుగాని, చిత్తూరు దత్త మండలములకుగాని లాభకరమని ఎంచుకొంటే. ఆంధ్రరాష్ట్రమున విజ్ఞానపీఠము, రెండు విశ్వవిద్యాలయములకు చోటుండదు కవకాశము గలదని, ప్రధానమంత్రిగారు చెలిపినవిషయముతో నేకీకరింపవచ్చును. కాని, ఆంధ్రరాష్ట్రము రాకముందే, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నందలి, కొంత భాగము నీ విశ్వవిద్యాలయమునుండి వేరుజేయుట, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు ప్రతిబంధకముగ పరిణమించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రులలో వికమత్వము కలదని చూపుటకుగాని, ఆంధ్రరాష్ట్రావశ్యకతను నిరూపించుటకుగాని, విశ్వవిద్యాలయ విభజనము ఆటంకముగ నుండుట వింతగాదు. మదరాసు శాసనసభవా రిదివరకు ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణతీర్మానము నామోదించి యుండిరి. అంతకుపూర్వము నేటుకొన్ని సభలో నీ విషయము చర్చింపబడెను. సైమను కమిషను వారు ఆంధ్రరాష్ట్రము గూర్చి ప్రస్తావించిరిగాని, దీనిని గూర్చి నొక్క పక్కాణింపలేదు. ఉత్తర రాష్ట్ర విద్యాలయములూర్చి మాత్రము వీరు అభిమానము జూపిరి. రాష్ట్ర నిర్మాణపు ఏర్పాటుల నన్నిటిని, సరిహద్దు కమిషను వారు విచారించవలెనని వీరు సూచించిరి.

సైమనుకమిషను రిపోర్టుపై అభిప్రాయ మిచ్చుచు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగమునకై ప్రయత్నము సలుపుట యనవసరమని సూచించి. దీనివలన నష్టము గలదనియు, ఈ రాజభాగికి సరిహద్దు కమిషను అవసరము లేదనియు, వీరు తెలిపిరి. దీనిని బట్టి ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమున కికముందుగూడ ఆశలేదని, తలంపవలసివచ్చును. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చెలిపిన ఈ క్రింది అభిప్రాయమును గమనింపవచ్చును.

“సైమనుకమిషనువారు రాష్ట్రముల గూర్చి

చేసిన సిఫార్సులలో, సరిహద్దును సవరింపవలయుననియు, రాష్ట్రములను పునర్నిర్మింపవలయుననియు సూచించిరి. ప్రస్తుత రాష్ట్రములను పునర్నిర్మింపవలయునను సూచనలతో, రాజకీయసంస్కరణములను ముడిబెట్ట గూడదని, మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు తమ అభిప్రాయము నిదివరకే తెలిపియుండిరి. సరిహద్దుల కమిషను నేర్పరచి, భాషల బట్టి రాష్ట్రములను నిర్మింపగోరువారందర కోర్కెను విచారించుటకు దానికి అధికార మిచ్చుచో రాజకీయ సంస్కరణ ప్రవేశమునకెంతయో ఆలస్యము జరుగును. రాష్ట్రముల పరిపాలనమును నిర్ణయించినప్పటికీ, రాజ్యాంగవిధానము నేర్పరచుకొంటే. ఈ రెండు కార్యములను ఒక్క పర్యాయము నిర్వహించుటకు ఏలుండదు. అందుచే ప్రస్తుత రాష్ట్రములను విభజించుటకు చెలిపిన కోర్కెల నెల్ల, విచారణసలుపుటకు సరిహద్దుకమిషనును నియమింపవలెనను సూచనకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలముగ నున్నారు. కాని, స్వచ్ఛమాయును గా వింతుమిత్తము కమిషను నేర్పరచుటకు మాత్రము వారి కభ్యంతరము లేదు.”

వైవాళ్యముల ననుసరించి, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము వెంటనే ఏర్పడుట కిష్టపడరని విదితమగుచున్నది. ఈవిషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి సూచనలను రొండుటలు సమావేశమునా రామోదించుట సహజము. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించవలయునని సూచించిన నైహూకమిటీవారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము సుసాధ్యమని తెలుపుచు, ఆంధ్రరాష్ట్రము నేర్పరుపగోరిరి. కాంగ్రెసు సభవా రిదివరకే ఆంధ్రరాష్ట్రమును కాంగ్రెసు వ్యవహారములనిమిత్తము న్యజించిరి. కాంగ్రెసుసభ నిర్మాణ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు చక్కగ లభి చేయుటయ గాక, జనసామాన్యమునందు రాజకీయ ప్రజోదము గలిగించుట కెంతయో తోడ్పడి యుండెను. రాజకీయ వ్యవహారములందు ఇంతకుపూర్వము వెనుకబడియున్న ఆంధ్రులును, కర్నాటులును, ఘూర్జరులును, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగమువలన పెద్దరాష్ట్రముల వారితో బాటుగ లభి చేసి, కీర్తిగాంచుచున్నారు. ఇటుగ స్వపరిపాలనము సిద్ధించుచో, భాషలనుబట్టి రాష్ట్రములు విభజింపబడక తప్పదు. కారణ మేమి? స్వపరిపాలనా లాభముల బడయవలసినవారు ముఖ్యముగ సామాన్య ప్రజలు. పరిపాలనమువలన వారు లాభము బొందవలయుననుచో, దేశభాషలలోనే శాసనసభల వ్యవహారములను, న్యాయస్థాన వ్యవహారములను, ఇతర పరిపాలనావ్యవహారములను జరుగవలయును. లేనియెడల, స్వపరిపాలనమువలని ప్రయోజనములను ప్రజలు పడయజాలరు. ప్రస్తుతపు మదరాసు శాసనసభలో ఆంగ్లభాష బాగుగ నేర్చిన సభ్యులు కొందరు గారు. ఇట్టివారిని ప్రభుత్వమువారే సభ్యులుగా నియమించుచున్నారు. వీరు తమ అభిప్రాయములను చెల్లించవలయు సభ, మాతృభాషలోనే తెలుపగలరు. కాని వీరి ప్రసంగములు ప్రస్తుత శాసనసభలో అర్థమయ్యేదనముగ పరిణమించుట సహజము. ఏలన, ఇతర దేశభాషల వారి ప్రసంగములను గ్రహింపజాలకపోవుటయ గాక, ప్రభుత్వసభ్యు లగు విదేశీయులు వీని ససలే గ్రహింపజాలకున్నారు.

అందుచే, అపహాస్యము పొల్లకుండుటకు, ఆంగ్లభాషలో ప్రసంగింపలేని సభ్యులు మానమే భూషణమును నార్యోక్తి ననుసరింపవలసినవారగుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు నే దేశములోను విదేశభాషలో విద్యను చేర్చుచున్నటులగాని, విదేశభాషలో పరిపాలనవ్యవహారములను జరుపుచున్నటుల గాని, కనుపింపదు. ప్రాచీన భాష నాగరికభాష యని ఎంచబడుచున్నను, ఇంగ్లండు దీని ద్వారా విద్యనుగాని, దీనిద్వారా పరిపాలనమును గాని జరుపుకొనుచున్నదా? జరుపుకొననియెడల, హిందూదేశము మాత్రము ఆంగ్లభాషద్వారా విద్యను పరిపాలనవ్యవహారములను ఏల నిర్వహింపవలయునో తెలియదు. విదేశీద్యోగుల లాభము నిమిత్తమనుచో, వారు దేశభాషను నేర్చుకొనవలయును గాని, కోట్లకొలది ప్రజలు ఆంగ్లభాషను నేర్పి తీరవలయు నను నిర్బాధముండదు, అసహజము. జపాను దేశము పాశ్చాత్య విజ్ఞానమును గ్రోలుచు, పాశ్చాత్య రాజకీయ పద్ధతుల నవలంబించుచున్నను, విద్యను జపానీసు భాషలోనే గణపుచు, పరిపాలనమును జపానీసుభాషలోనే జరుపుకొనుచున్నది. ఒక్క హిందూ దేశమునందే విద్యను అన్యభాషలో గణపుటయు, పరిపాలనమును విదేశ భాషద్వారా జరుపుటయు, గన్పట్టుచున్న వి. ఇట్టి అసహజస్థితిని తొలగించుటకే ఆంధ్రులు చాలకాలము క్రిందటనుండి, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రమును తమ నిమిత్తము గోరుటయ గాక, దేశ మంతయు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజింపబడవలయు నని కోరుచున్నారు. వీరికోర్కె కాంగ్రెసుసభచే నామోదించబడెను. జాతీయ నాయకు లందరును దీనిని హర్షించిరి. సర్వపక్షసభ వారు భావిరాజ్యాంగవిధానమునకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు పునాదులుగ నుండవలయునని యంగీకరించిరి.

అందుచే, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రూపొందినటుల, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కడ్డుదగులుననుట సరిగాదు, ఇతర రాష్ట్రముల సంగతి ఎటులున్నను, ఆంధ్రరాష్ట్రమును నిర్మించుట సుసాధ్యమగును. రాష్ట్రము లభించినప్పటికీ, విశ్వవిద్యాలయము దానియంతట యదియే లభించునను నన్యకముతో రాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చి ఆంధ్రులు మొదట పట్టుదలజూపిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును ముందుగ తలపెట్టుటచే, ఇయ్యది రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు దారిజూపునేమో యని, వారు ఆశపడిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ముఖ్య దేశీయము, ఆంధ్రభాషద్వారా ఉన్నతవిద్యగణపుట యని చెప్పబడెను. కాని ఈ యుద్దేశ్య మింతవరకు నెరవేరలేదు. ఇతరవిశ్వవిద్యాలయములవలె, దీనియు ప్రాతపద్ధతులే అనుసరింపసాగినది. దీనికిదోడుగా

ములను చెల్లించవలయు సభ, మాతృభాషలోనే తెలుపగలరు. కాని వీరి ప్రసంగములు ప్రస్తుత శాసనసభలో అర్థమయ్యేదనముగ పరిణమించుట సహజము. ఏలన, ఇతర దేశభాషల వారి ప్రసంగములను గ్రహింపజాలకపోవుటయ గాక, ప్రభుత్వసభ్యు లగు విదేశీయులు వీని ససలే గ్రహింపజాలకున్నారు.

అంధ్రమండలమునుండి దీనిలాభము గలగ కుండ, కొన్ని మండలములు దీనినుండి వేరు చేయ బడుటచే, విశ్వవిద్యాలయ సమస్య ఎటులున్నను రాష్ట్ర మేర్పడుట కాటంకముగ అంధ్రులలో సంఘీ భావములేదను అనుమానము బలపడుచున్నది విశ్వ విద్యాలయవిభజనము మూలమున, రాష్ట్రనిర్మాణ సమస్యగూడ వెనుకబడెనని తలంపవచ్చును. రాష్ట్ర మేర్పడినపిమ్మట, వీరిగుచో రెండు శాక మూడు విశ్వవిద్యాలయముల నయినను ఏర్పరుపవచ్చును. కాని రాష్ట్రనిర్మాణమునకు ముందు రెండు విశ్వ విద్యాలయము లేర్పడవచ్చు ననుట, కాధారము గను పించదు. ప్రస్తుత అంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మే నామమా త్రముగ నిలిచియున్నది. దీని యాశయములు నెర వేరుట కింకను ప్రారంభముయినను జరగకున్నది. మాతృభాషద్వారా విద్య గలపుట కింకను ప్రయత్న ములు జరుగుటలేదు. వ్యక్తిశాస్త్ర పరిశోధనను జరు పుటకవకాశములు లేకున్నవి. ఆంధ్రుల తరగతు లయి నను ప్రారంభము గాలేదు. మద్రాసుగవర్నరుగా రిటీవల నువ్వనూరియ్యచయ్యూ సంవత్సరము ప్రైమరీ విద్యకు మాత్రము ధనమంతయు వెచ్చించబడు నని తెలిపియుండుటచే, అంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పురోభి వృద్ధికి ధనము లభించు నని యూహించ నవకాశము లేదు. మంత్రిగారు దెలిపినటుల, అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును విశాఖపట్టణ విశ్వ విద్యాలయ మనుటకు వీలయినను, మరియొక విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడుట ప్రస్తుతస్థితిలో అసంభవ మని చెప్పవచ్చును. ఫలిత మేమగుచున్నది? అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విభజనము తోబాటు, అంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణపు టాశగూడ సంతరించినది. తుదకు ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయ మయినను సౌష్ఠవముగ నుండునను ఆక తోలగు చున్నది. అంధ్రులయభ్యుదయము, అంధ్రరాష్ట్రము తమ కత్యంతత్రయ మని, ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పి యుండిరి. వీరికోర్కె నెరవేరవలె ననుచో, అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము అంధ్రవిజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడుట కు పలయు ఏర్పాటుల నన్నిటిని గావించవలయును. అంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణమునకు వలయు మార్గముల చేపట్టవలయును. అందుకు వారు పూనికతో పాటు బడెద రని విశ్వసించెదము. ప్రస్తుతరాజ్యాంగవిధా నముక్రింద, అంధ్రరాష్ట్రమును, సౌష్ఠవ మగు అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును లభించుచున్నను, దేశ ము స్వేచ్ఛబడసిన పిమ్మట, దేశభాషలద్వారా విద్య గలపుటయు, వానిద్వారా పరిపాలనము జరు పుటయు అవసరము లని ఎల్లరును గుర్తించక మానరు. అట్టి సమయమున అంధ్ర రాష్ట్రమును, విశ్వ విద్యాలయమును ఫలించి, అంధ్రుల పురోభివృద్ధికి తోడ్పడగల వనుటకు సందియము లేదు. అట్టిమధ సమయము త్వరలో నరుదెంచుగాక!

పోలీసుచర్యలు : నష్టపరిహారము

బెంగాలులోని సిల్పూరులో పోలీసువారు తమ ఇండ్లలో ప్రవేశించి అక్రమముల గావించి రనియు, అందువలన తమకు నష్టము గలిగెననియు, సివిలు కోర్టులో కొందరు దెచ్చినదావాను నమ్మి నబుజ్జి గారు డిక్రీ జేసిరిని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. సివిలు కోర్టుల నిర్ణయమును ప్రభుత్వమువారు గమనించి, యికముం డిట్టి చర్యల నవలంబించుకుంక, పోలీసు వారిని నిరోధించెదరేమో, చూడవలయును.

రౌండుటేబిలు సమావేశము

రౌండుటేబిలు సమావేశమునా రేర్పడిన, ఛాడరల్ కమిటీలో విచారించవలసిన యంశములను, శాశ్వతప్రభుగారు విమోచించి, సభ్యులకు దెలిపిన టుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇంతవరకు కేలినవిషయమేమి? రౌండుటేబిలు సమావేశము ఛాడరల్ సూత్రము నామోదించెను. దీనియందు సం పూర్ణబాధ్యత యుండవలయునా లేదా యను విష యము నిర్ణయముగానే లేక. ఈవిషయము కమి టీకి వదలివేయబడెను. భారతీయుల కేది యవసర మో అది వెనుకబడెను. ఏది అప్రధానమో అది ముందుగ నిర్ణయించబడెను. ఛాడరల్ ఏర్పాటులో సంస్థానములను, అల్పసంఖ్యాక సంఘములను నిము డ్చు తెలులను ప్రక్షమాత్రము విచారించబడును. వీరిని ఇముడ్చుటలో, బాధ్యతను వెంటనే ప్రవేశ పెట్ట వీలులేదని కమిటీవారనుచు, రౌండుటేబిలు సమావేశము ఆకారమును మాత్రము నిర్మించి, జీవము లేకుండజేయును. ఛాడరల్ విధానముగూర్చి ప్రతినిధులలో వికమత్యము గుదురకున్నది. భార తీయులలో వికమత్యము కలదనుట, సత్యదూర మని తెలిపి, మార్మింగుపోస్తుకత్రిక తృప్తికెందు చున్నది. రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలిన భారతీయ ప్రతినిధులు ముఖ్యముగ అధినివేశస్వాతంత్ర్య విధానమును తయారుజేయవలెనని కోరుటకు వెడలిరి. కాని, వీరు ఆకోర్కె గూర్చి పట్టుదల జాపక జోయిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారుగూడ ఛాడరల్ విధా నముగూర్చి తమకిప్పుడు సమ్మతము గలిగినటుల, ఒప్పుకొనిరి. బ్రిటీషువారి రెట్టివిధానము నేర్పరప దలచిరి, దానినే భారతీయప్రతినిధులును అంగీక రించిరి. నైమను కమిషనువారు నూదించిన ఏర్పా టే ఖాయమగునను ఊహ రానురాను బల మగు చున్నది. భారతీయప్రతినిధు లొనగిన గంభీరోన్మాద సములు గాలిలో కలసిపోయినవి. అసలు సమస్య వెనుక బడినది. విల్సను గారు స్కూటే టరు అను పేరుతో ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు వ్రాయుచు, భారతీయప్రతినిధులు తగినంత సంసిద్ధత జూపలేదనియు, ఇరువురుమధ్యురు తప్ప మిగిలినవారికి ఛాడరల్ విధాన మెద్దియో తెలి యదనియు, వీరిలో వీరి కైకమత్యము కనుపింపదని యు, తుదకు రౌండుటేబిలు సమావేశమువలన ఎట్టిలాభము గలుగకపోవచ్చు ననియు, అవిశ్వాస మును, విచారమును గనుకటచుచున్నారు. రౌండు టేబిలు సమావేశ వ్యవహారము లటుండ, హిందూ దేశమున కాంగ్రెసు సంచలనము నణచివైచుటకు, తీవ్రనిర్బంధములు చెలరేగుచున్నవి. వీనిని గాంచి, చింతామణిగారు నిరాశ కెందినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. రౌండుటేబిలు సమావేశము జరుగుచున్న ఈ సమయమున, నిట్టి నిర్బంధములు హిందూదేశమున విధింప బడుట జూడ, యీ సమావేశముద్వారా దేశ మున శాంతిని స్థాపించుటకు సాధ్యమగునాయను సందియము తమకు గలుగుచున్నదని, చింతామణి గారు పలికి, నిరాశను వ్యక్తపరచిరి. బ్రిటీషువారు హిందూదేశమునందలి స్వాతంత్ర్య వాంఛాత్మికతను గ్రహింపజాలకున్నా రని, బెయిల్సుఫర్డు వగచు చున్నారు. ప్రస్తుతరాజకీయోద్యమము తాముజూచిన మూడు రాష్ట్రములలో ప్రబలముగ నున్నదనియు,

కలి యంకను వ్యాపించుటకు పరిశీలు లనుకూల మగు నున్నవనియు, వీరు అసౌకసియే తెను వెన్ను ప్రతినిధితో బలికిరి. బెయిల్సుఫర్డుగారు హిందూదేశ విశిష్టతలను స్వయముగ తింకించుచున్నారు. వీరు గంపెట్టిననందర్భములు, ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటన ముకుభిన్నముగ నున్నవి. ఈ సమయముననే, రాష్ట్ర ములలో రెండవ శాసనసభ నేర్పరుపవలయు నని కొందరగ్రముఖులు లంకనులో ఆందోళన నలుపు చున్నారు. వీరి ఆందోళన మూలమున, రెండవ శాసన సభ లేనియెడల, ఛాడరల్ విధానము సౌష్ఠవముగ నుండదని, కమిటీవారి రెంచవచ్చును. రెండవ శాసన సభను గోరుచు ఉపన్యసింపినవారిలో మెస్టరు ప్రభువుగారును, సర్ హిడయటు ముస్సేనుగారును, ప్లాకిమిడిరాజుగారును, ఛాటర్జీ నవాబుగారు మున్నగువారు గలరు. ఛాడరల్ విధానమునకు రెండవ శాసనసభ యవ సరమని, ఛాటర్జీనవాబుగారు దెలిపిరి. సర్ ఎ. బెనర్జీగారుమాత్రము రెండవ శాసనసభతో నిమి త్తము లేదనిరి. ఈవిధముగ ఛాడరల్ విధానముచేరు తో అభివృద్ధి కాటంకముగు ఏర్పాటులు పెక్కులు ఏర్పడు నని తోచుచున్నది. రౌండుటేబిలు సమా వేశ మెందుకు గూడెను, దానిప్రధాన లక్ష్య మేమి? ఇట్టివిషయములను ముందుగ నిర్ణయింపకపోవుటచే కలిగి గడిచి యిక్కులు గన్పట్టుచునేయున్నవి. భారతీయప్రతినిధు లీ సందర్భమున చికాకు పడి, దేశలక్ష్యమును మరచుచో వింత గలుగదు. ఇట్టిస్థితిలో రౌండుటేబిలు సమావేశ మెట్టి నిర్ణయ ము గావించినను, భారతీయులకది ఆమోదకరముగ నుండుట దుర్లభ మగును. ఏదియో అసాధారణ మగు సంఘటనలు సంభవించినగాని, రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు విజయము గలుగు నను నాశ ప్రబలకున్నది.

స్థానికసంఘములు : ప్రభుత్వవిమర్శనములు

స్థానిక స్వరిపాలన సంఘముల పరిపాలన మును విమర్శించునపుడు, ప్రభుత్వమువారు సాను భూతిరహిత మగు విమర్శనముల గావించుట యా చారమయినది. అందుచే నీ విమర్శనములకు విలువ దగ్గుచున్నది. మద్రాసు కార్యరేషను బోలు ప్రధాన సంస్థవై గూడ ప్రభుత్వమువా రిట్టి విమర్శనముల గావించియుండిరి. మాంటుఫర్డు సెన్సె-రణములకు పూర్వమున్న వైఖరియే, పిమ్మటను గన్పట్టుచున్నది. మద్రాసు కార్యరేషను పరిపాలనముపై ప్రభుత్వము వారు గావించిన విమర్శనములకట్ల, సభ్యులు తమ అసమ్మతిని మొన్నటిదినము దెలిపిరి. సత్యమూర్తిగారి విషయమై ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వమువారు చూపిన లోపములకు వారే బాధ్యతవహించవలయు నని నిరూపించిరి. తుదకు ప్రభుత్వమువారితో నీ విషయమై కార్యరేషను అధ్యక్షులు సంతరించి, సభ్యుల అసమ్మతిని స్వయముగ దెలుపవలయు నని తీర్మానింపబడెను. సూతనమంత్రివర్గము ప్రాతవైఖ రికి తావులేకుండ జేసి, శ్రాత్తమార్గము ద్రొక్కి, స్థానికసంస్థలగౌరవమును కాపాడెదరు గాక యని కోరెదము.

స్కాట్లెండు ఆశయము

బర్లండువలె స్కాట్లెండు గూడ ఇంగ్లండు నుండి విడిపోయి అధినివేశరాజ్యము గాగోరుచున్న

దని, యిటీవలి ఎన్నికలలో స్కాటింగు జాతీయవాది ప్రకటించెను. వ్యయవిధియధికారము స్కాట్లెండు కవలకు మన పేరు తెలిపిరి. స్కాట్లెండుగూడ అధిష్టేతరాజ్యము గాగోరువో, దూరముననున్న హిందూజాతము స్వాతంత్ర్యమును గోరుట అసహజ మెట్లగును?

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువేళ
శ్రీ శ్రీ కృష్ణారామ 28 వ తేదీని సాయం. 6-10 గం.
శనివారము 29 వ తేదీని సాయం 6-10 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను కేడియో
సంగీత కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజున సాయం 5-8 గం. నండి 7 గం. వరకు)
(తిరువల్లి కే. జి. సముద్రతీరమున)

శ్రీ శ్రీ సాయంకాలము శ్రీ వారాయస్వామి అమ్మగారు (అమ్మగారి సంగీతవిద్యాలయం) దక్షిణాయదియా సంగీతము గాత్రము.

గోకలేశ్వరలో బహిరంగసభ:— మద్రాసు మహాజనసభవారి యజమాన్యమున శ్రీయుత యన్. సత్యమూర్తిగారు భారతమాతపీఠపు అనువిషయముగూర్చి శ్రీ శ్రీ సాయం 6 గం. గోకలేశ్వరమున ఉపన్యసించెదరు. అందరి విచ్చేయ ప్రార్థనలు.

మలబారు రయితల చట్టము
(తర్జుమణప్రకటన)

ఈచట్టము 1930 సం. మార్చి 28 వ తేదీన మద్రాసు గవర్నరుగారి యామోదమున, 1930 సం. నవంబరు 18 వ తేదీన గవర్నరు జనరలుగారి యామోదమున పొందెను.

మోటారుబండి ప్రమాదము:— నిన్నటి దినమున మోటారుబండిలో విధియింపబడిన బాండు (రి సెల్) వయస్సు) ఒక మోటారుబండిలో ఆకస్మికముగా త్రొక్కబడి గాయములను పొంది నేటి యందుమున రాయపేట ఆస్పత్రిలో మరణించెను.

పి. డబ్ల్యు. డి. పనివాండ్రసంఘము చాకల నేట:— ప్రై సభ్యులయొక్క అవసర ప్రత్యేక జరలుబాడీ వద్ద శ్రీ శ్రీ సాయం 4-45 గం చాకలనేటయందలి దక్షిణామూర్తి శివాలయమునందు జరుగును. ఫీడ్ ఇంజనీరుగారికడకు వెళ్ళిన రాయవారము సభ్యులను అధ్యక్షులను ఫీడ్ ఇంజనీరుగారితో జరిగిన సందర్శించు గూర్చి ఉపన్యసించుదురు.

రాకపోకలు:— పి. బి. కన్నెంపూరుగారు నెల్లూర నండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

డి. బి. యతిరాజులనాయకుగారు నేటి ఉదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.

ఆర్. యస్. స్టానీగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ చీఫ్ ఇంజనీరు నిన్నరాత్రి కోయంబత్తూరుకు వెళ్లిరి.

జే. ఆర్. జె. పి. యస్. గారు నేటి ఉదయమున మచిలీపట్నమునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కే. ఎస్. గోపాలకృష్ణన్ గారు

చెన్నపాలనుండి విముక్తులగుట

చెన్నపురి, నవం 27:— పోలీసులలో విముఖతను గల్గించుటకు యత్నించుచున్న 1921 వ సంవత్సరపు పోలీసు చట్టము 3 వ సెక్షన్ ప్రకారం రె నెలల శిక్ష విధింపబడిన శ్రీయుత కే. ఎస్. గోపాలకృష్ణన్ గారు మంగళవారమునా ఉదయమున నెల్లూరు చెరసాలనుండి తమ కేసుకాలపరమితి ముగియుటచే విడుదలచేయబడిరి. పి. రాజనమే చెన్నపురి చేరిరి.

1929 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో వైపును కమిషను చెన్ననగరమునకు వచ్చిన సందర్భమున లాకాలేజీలో పార్టా కేసు జరిపించుటకు యత్నముల సలిపిరిని గోపాలకృష్ణన్ గారు ఎఫ్. ఎఫ్. తరగతినుండి వెడలగొట్టబడియుండిరి. పిమ్మట వారు హిందూస్థానీ నెహ్రూజీ తిమిరవాడు కాఖుననాయకుగ నుండి, కొంతగా ఉద్యమమునందు పాల్గొనచుండిరి.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

విజయనగరం జట్టు చెన్నపురికి వచ్చుట

వైపునునందు స్వాగతము

మద్రాసు, నవంబరు 27:— విజయనగరం జట్టు హామ్య, ఫస్ట్ క్లెస్స్ మహారాజాకుమార్ గార్లతో సహా నిన్నటిరోజు ఉదయము కలకత్తానుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. క్రికెట్టు అభిమానులు పెక్కుమంది వారికి స్వాగతమొసరుటకు వేదియుండిరి. రై జబండి 15 నిమిషములు ఆలస్యముగ వచ్చెను. స్థానిక క్రికెట్టు ఆటగాండ్లలో ప్రముఖులగు, వార్డు, బాకాస్టన్, పాసమూర్, టాడ్, యం. వి. రామసుబ్బా, టి. వాసు, బి. నుబ్రహ్మణ్యం, మేజరు గ్రంథిగార్లు విజయనగరం జట్టుకు ఆహ్వాన మొసరుటకును వైపును ప్లాటఫారమునందు వేదియుండిరి. విజయనగరం జట్టువారు బండి నుండి దిగిన వెంటనే మద్రాసు యునైటెడు క్లబ్బు ఉపాధ్యక్షులలో జోకరగు శ్రీ. వి. జోడగడస్వామిశిల్ప గారు, మహారాజాకుమార్ గారిని పుష్ప చూలాకృతులు గావించిరి. హామ్య దంతులు ఫస్ట్ క్లెస్స్ గార్లు కూడ పుష్పచూలాకృతులు గావించబడిరి. శ్రీ గోపాల్వాస్ గారు యిప్పుడు యీ జట్టులో చేరకొనినటుల తెలియుచున్నది. శ్రీ యు. కు. నాయుడు, జే. వ. ధ. గార్లు కీర్తనములతోనే చేరుకొనెదరు.

భారతదేశమునందు ఆడబడు క్రికెట్టు ఆటను గూర్చి హామ్యగారి ఆజ్ఞాపాతము కొరకా వారు యిటుల చెలిపిరి. ఉత్తర భారతదేశమునందు క్రికెట్టు ఆట కొంత బౌన్స్ క్రీడము వహించి యున్నది. ఘట్ క్రీడనుసంగిగారి ఆట విశేష ప్రశంసార్హము. భారతదేశములోని క్రికెట్ క్లబ్బులు తమ సభ్యులకు విదేశముయొక్క గొప్ప క్రికెట్ యోగులచే శిక్షణము యిప్పించిన యెడల, వారి ఆట తీవ్రత అభివృద్ధి జెందును. భారతదేశమునందు మరికొందరు డుల్లీస్ గింగులు ఉండినయెడల క్రికెట్ ప్రావిణ్యము కొరత యుండదు అని హామ్యగారు నుడిపిరి.

హామ్యగారు జనోటో హోటలునందు బస చేయుచు న్నారు. ఫస్ట్ క్లెస్స్ గారు మాత్రము ఎవరో కొందరు స్నేహితులతో బస చేయుచున్నారు.

మద్రాసు సెక్రెటేరియటునకు సెలవు

మద్రాసు సెక్రెటేరియటు ఉద్యోగులు శ్రీ శ్రీ జనగ బోవు క్రికెట్ పందెమున మామటకు అవకాశ మొసరుటకు గాను సెక్రెటేరియటునకు శ్రీ శ్రీ మధ్యాహ్నము 2 గం.ల నుండి సెలవొసగుబడును.

బెజవాడ దక్షిణ యిండియా ఛాంపియనుషిప్ పందెములు

బెజవాడ, నవంబరు 25:— దక్షిణ యిండియా పందెముల కమిటీవారు నేడు ఆంధ్ర జిల్లానా భవనమున సమావేశమై, ప్రతి సంతకము జనవరము జెన్నిన, బాడ్మింటను, పింగ్ పాంగు, ఫ్రట్ బాల్, బిలియర్డు, కుస్తీ, యాక, మొదలగు వ్యాయామక్రీడల పోటీలు ఈ వత్సరము రాబోవు క్రిస్మస్ సెలవులలో జరపుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ ప్రపందెముల దీక్షించు 21 వ తేదీని ప్రారంభింపనును. దరఖాస్తులు దీక్షించు 9 వ తేదీనాపుగ పంపుకోవలెను. ఈ పందెములందు పోటీ చేయువారికి ఉచితముగా బస, భోజనసౌకర్యము ఏర్పాటుచేయబడును.

పోటీల ప్రవేశముముల వివరము

జెన్నిన ఫరుఫుల సింగిల్స్ రూ 4; డబ్బుల్స్ రూ 8; స్త్రీల సింగిల్స్ రూ 8; మిక్స్డు డబ్బుల్స్ రూ 8. బిలియర్డు రూ 5. ఫ్రట్ బాల్ రూ 11. బాడ్మింటను రూ 6. పింగ్ పాంగు రూ 1 కుస్తీని, ఈతపోటీని ప్రవేశముము లేదు.

అఖిలభారత మహిళా సమావేశము:— ఆముక్తి

స్వామినాథన్ గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

రాబోవు జనవరి 12 వ తేదీనుండి 16 వ తేదీ వరకు లాహోరులో జరుగబోవు అఖిలభారత స్త్రీవిద్యా విషయిక సమావేశమునకు మద్రాసునుండి ప్రతినిధులుగా వెళ్లుటకు ఈ క్రిందివారు ఎన్నుకొంటిరి. కాన్యు కన్య, కోమన్ కన్య, నల్లముత్తు కన్య, ప్రభాకర కన్య, పి. సీతమ్మలో కన్య, ఇంద్రాణి బాలసుబ్రహ్మణ్య పతి, అప్పాస్వామి పతి, మంగలం సీతారామ పతి, యన్. వి. రామమూర్తి పతి, నుబ్బలమ్మి అమ్మ, అలమేలుమంగళాయారమ్మ గార్లు.

లాహోరులో జనవరి మాసమునందు చలి ఎక్కువగా నుండునని లాహోరు ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శి యెప్పుడు న్నాడు. కనుక సమావేశమునకు వెళ్లదలం ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు, వెచ్చనిదుస్తులు తమవంట ఉంచుకొనవలెను.

స్థానిక వార్తలు

ది. బి. జే. వేంకటనాయుడు
నాయుడుగారిని దూషించుట

ముద్దాయి తుమాహళకోరుట
శిక్ష రద్దుచేయబడుట

మద్రాసు, నవం 27:— ది. బి. జే. వేంకటనారాయణ నాయుడుగారు దెచ్చిన మానవత్వపు క్రిమిలు దానాయందు ముద్దాయి అగు ఆర్. కృష్ణసామయ్య అనునతడు రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటు విధించిన శిక్షపై గావించిన అప్పీలు ఈదినమున న్యాయమూర్తి బాక్సునుగారి యెదుటకు విచారణకువచ్చెను.

ముద్దాయి, చెన్నపురిలోని కార్పొరేషను పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు, ది. బి. జే. వేంకట నారాయణనాయుడుగారు, కార్పొరేషను కమిషనరు గనున్నపుడు ముద్దాయిని ఉద్యోగములోనుండి తొలగించెను. అందుపైన ముద్దాయి 1929 అక్టోబరు నెలలో వేంకట నారాయణగారికి వారిని అసహ్యకరముగ భావలో దూషించుచు రెండుబాబులు వ్రాసెను. దానిపైన నాయుడుగారు ముద్దాయి పైన రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటు యెదుట క్రిమిలు మానవత్వపు దావాన దెచ్చెను. ప్రధానమేజిస్ట్రేటు విచారించి ముద్దాయికి 2 వత్సరములు విడితెరు విధించెను. పదరు తీర్పుపై ముద్దాయి హైకోర్టునకు అప్పీలు జేసెను.

ముద్దాయి అట్టిమామగవాక్యములు వ్రాయట తప్పే యనియు, కాని అవి 500 నెక్కునుక్రింద గాని 50 కి నెక్కును క్రిందగాని శిక్షగములు గావని వాదించెను. అంతియగాక ముద్దాయి ఈ దినమున, తన చర్యకు బహిరంగముగ విచారమును పశ్చాత్తాపమును గూడ చెలిపెను.

న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పుచు ముద్దాయి 50 కి నెక్కును క్రింద నేరముడని నిరసరచిరి. కాని ముద్దాయి పశ్చాత్తాపమును చెలుపుటచే, శిక్షను రద్దుచేసి వదిలివేసిరి.

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి సంచారము

ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడుట

అహమదాబాదు, నవంబరు 27:— సర్దారు వల్లభాయిపటేలుగారును మహాదేవ దేశాయిగారును కెయిరాకును బాగ్దాద్ కిని వెళ్లవలెనని యిదివరకు నిశ్చయించిరిగాని యిప్పుడు మహాదేవ దేశాయిగారిని ఆరెస్టుచేసినందున యీ కేసు విచారణ పూర్తి యగువరకును వల్లభాయిగారి సంచారము నిలిపివేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

21 వ అఖిలభారత ఆయుర్వేదసమావేశము - ప్రదర్శనము, మైసూరు:— కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు గావించిన సభ్యులందు మైసూరులో జరగబోవు అఖిలభారత ఆయుర్వేద సమావేశమునకు గాను ఈక్రింది ఏర్పాటులు గావించబడినవి.

మహామహోపాధ్యక్షుడు కవిరాజు గణపాధినేను యం. పి. యల్. యం. యన్. గారు (కలకత్తా) అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొంటిరి. విద్యాభూషణ దిగ్వేకు యం. పి., యల్. యల్. బి. యం. యన్. పి. గారు ప్రదర్శనముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును గావింతురు. ఉత్తరదేశీయులకును దక్షిణదేశీయులకును ఆను వ గు భోజన సౌకర్యములు ఏర్పాటుచేయబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. ప్రతినిధులు డిసెంబరు 15 వ తేదీ లోపుగా వాటి నలయు వసతులవిషయమై ముందుగా కార్యదర్శికి తెలియజేయవలెను.

వెనుఫాటోబోర్ వార్షికోత్సవము:—
వెనుఫాటోబోర్ 18 వ వార్షికోత్సవము 29 వ తేదీ సాయంకాలము 4-45 గం. ఎగ్మూరు కెనెట్టురేసుయందు "ఆరోగ్య విభాగమునందు" గౌ. ది. బి. జి. మునుస్వామి నాయుడుగారి అధ్యక్షతన జరుగును. అసయమున రా. బి., పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు గోపను ప్రభువుపటమును బహిరంగ మొనరింతురు.

జల్మాబండిచే త్రొక్కబడి మరణించుట:—

నిన్నటిదినమున కీల్కలో గోక బాండు (21 వ యెస్సు) ఒక జల్మాబండిచే ఆకస్మికముగా ద్రొక్కబడి నేటియుదయన జనరలుఆస్పత్రిలో మరణించెను. జల్మాబండివాడు ఆరెస్టు చేయబడి కామీనుపై విడిచిపెట్టబడి యున్నాడు.

ప్రస్తుత దృశ్యము త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారి అభిప్రాయములు

లాహోరు, నవంబరు 28:—

బ్రిటిషు సోవలీస్టు పక్షమువారి నాయకుడగు త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారు లాహోరు వచ్చిరి. ఇతలు కొద్దిదినములు మాత్రమేయుండుదురు. ఇతలు డాక్టరు భర్తూరుగారు తమ గృహమునందు త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారి గౌరవార్థము అల్పాచారముల విందు చేసిరి. ఆ విందుకు యిచటి పత్రికలవారు గూడ చాల నుండి వచ్చిరి. వారు ప్రస్తుత దృశ్యముగూర్చి త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారి అభిప్రాయములను తెలియగోరగా త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారి టుల తెలిపిరి.

“నేను మూడు పెద్దరాష్ట్రములలో సంచారము చేసితిని. కొన్ని గ్రామములకుగూడ వెళ్లియుంటిని. గ్రామముల ఆర్థిక స్థితిని ముఖ్యముగా గమనించితిని.

ఉద్యమ మింకను ప్రబలగలదు

దేశమునందు దానిదృశ్యము మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండుటచే యీ ఉద్యమ మింకను ప్రబలమగుట నిశ్చయము.

పంజాబులో పైకి అంతయును శాంతముగా నున్నట్లులే కనబడుచున్నది. కాని ఊరేగింపులు మున్నగు బహిరంగచర్యలు మాత్రమే తగ్గిపోయినవి తెప్పవచ్చును.

బహిష్కరణము

సీయగుడ్డలను బహిష్కరించుటవలన లాంకుపైకవారికి కొంతవత్తుము కలిగియుండునట్లునుగాని లాంకుపైకవారే నిత్యంకప్రయోగముగూర్చి ఇప్పుడు మరింత పట్టుకలను చూపించుచుండుటచే బహిష్కరణమువలన భారతదేశమునకు విశేషలాభమును కలుగదు. స్వరాజ్యమును బడయుటకొరకు మాత్రము భారతీయు లిప్పుడు బహిష్కరణము నవలంబించుచున్నారగాన స్వరాజ్యము రాగానే దీనిని విడిచివేయుట ఆను నమృతమును బ్రిటిషు దేశీయులకు కలుగజేసినచో యీ బహిష్కరణమువలన వేరకలుగ వచ్చునుగాని స్వరాజ్యము వచ్చినప్పటికూడ బ్రిటిషు పరకలను పూర్తిగా నిరోధించుటకు తగినంత హెచ్చుగా నుండుటను విధించుటకే కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించియున్నారని వారి భావమువలన స్పష్టమగుచున్నది.

లేబరు పార్టీవారి ఉద్దేశము

బ్రిటనుదేశమునందలి యితర రాజకీయ పక్షములవారు దృఢీకరించిన రాజకీయాధికారముల కంటే భారతదేశమునకు రాజకీయాధికారములను చాల హెచ్చుగానున్నట్లు తెలిసియులేదు. పార్టీవారు కొరకున్నారు. బ్రిటనుదేశమున పార్లమెంటు యొక్క జరిగినపుడు భారత స్వరాజ్యము నొక ప్రధాన ప్రశ్నగా నేర్పకపడవలరాడ లేదు. పార్టీలో కొందఱ కొంచెమున్నాడుగాని అది అవసరమైయుండదు.

రాండుటేబిలుసభ ఫలితము

రాండుటేబిలుసభకు అనుష్ఠానయోగ్యమగు నొక విధానమును నిర్ణయ పరచినచో పార్లమెంటుసభలో దాని సంగీరింపవలయుటలో కష్టమేమియు నుండదు.

ప్రారంభసభ

ప్రారంభసభలో బ్రిటిషుయొడియే ప్రతినిధులను సంస్థాపాధిపతుల ప్రతినిధులను యొసగిన ఉపన్యాసములవలన యింగ్లాండులో ప్రజాభిప్రాయములో చాలప్రభావము కలిగినది. రాజకీయాధికారము నిర్వహింపగల విషయములు లండను నగరమునందే మో కొన్ని క్లబ్బులలోనే యెల్లప్పుడును నిర్ణయింపబడుచుండును. మరియు కొంతమంది కామగ్రులును కొన్ని పత్రికావ్యాపకమును ప్రచారమునబట్టిగూడ పరిష్కరింపబడుచుండును. అని త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారు నుడిపిరి.

లాహోరులో సోవలీస్టు పార్టీని యేర్పకపడలేరిగాన తే హిందూయను జనులను సభలో త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారు ఉపస్థాపించెను.

రాండుటేబిలుసభపై

నాకంత్ నమ్మకములేదు

త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారు లాహోరులో తెలిపిన విషయములు

లాహోరు, నవంబరు 28:—త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారు లాహోరు వచ్చిరి. ఇతలు మరి రెండురోజులుండును. “భారతదేశమున ప్రతివోలను లాటిల్ ప్రయోగము ప్రతిదినమును జరుగుచునే యుండెను. ప్రజల స్వరాజ్యదీక్ష ప్రబలముగ నుండెను. కాని బ్రిటిషువారు దీని ఆకళికతను సరిగా గుర్తించజాలరు.

లాహోరు మైన వెలి
ఆపే ఎదుటనే వదా సుఖగర్మైన జట్టు
వెళ్లుచుండి... వికార రూపముగల
ములు ఇతరులకసహ్యకరముగా నుండునని ఆ
మన తెలియదు. ప్రామాణ్యము దీనిని బా
క్టీరీయన్ నోరనియో, మచ్చున, బాచి,
భయ్యులు గలుగునని తెలిపిరి. మనకందరికది
య్యది, కొలివాన్ ను వాడిన పోవును.

ఈ సూతన వర్తతి త్వరలోనే

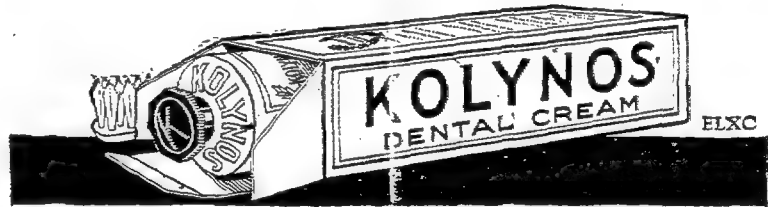
దంతములను తళతళముని తెల్లగా చేయును

దంతములను పోషకధృవరచి, త్వరలో తెలుపుగా మార్చుటకు ఒకే క్రమమైన సూర్యముగలదు. దెబ్బిట్టలను భిష్టకాలము నుండి వాడించబడినట్టియు, కొలివాన్ వలన పరిపూర్ణత కలుగజేయబడిన సూర్యము..... ఇతయే కొలివాన్ డ్రై-మెకెడ్-మార్గము. తక్షణేన ప్రయత్న ఆరంభముకొలివానును రోజుకు రెండుదఫాలు యువయోగింపుడు, త్వరలోనే మీదంతములు మిక్కిలి తెలుపుగా నున్నట్లు తెలుసుకొన

దను. పూర్తిగా రిరకములుగా రిరకములలో మోగును. మీనోయ మనోహరమైన, తరితువమైన దంతితో జలపరించును. కొలివానుకు సమామైనదేమియు లేదు. ఆదినోటియందు ప్రవేశించినచో ఉల్లాసమైనట్టియు, దంతకర్మకరమైన అంగలును, బాకటియతో నోటిని గరిగించునట్టి ఆపాదకరమైన క్రిములను నాశనమునర్చి, నోటియందన్న పాచిని పారదోలును. చురుకునందు దీనికి విడియు సరిరాదు.

ఈ కాపనును
పరిష్కారమై
ఉచితముగా పంపబడు
ట్యూబునకై
2 ఆకాల స్టాంపుతో
పంపుకొనడు.

డేటన్ ప్రైన్ అందు కో., లిమిటెడ్.
హిస్టరీక్స్ నెం. 778 బొంబాయి
0-2-0 ఆకాల స్టాంపును ఇందువలన పంపియున్నాను. ఉచితముగా పరిష్కారమై పంపుటకై కొలివాన్ డేటన్ ప్రైమ్ ట్యూబుకు పంపవలెను.
పేరు.....
చిట్టి.....
పేరిపేరు.....

నాకు రాండుటేబిలుసభపై అంతగా నమ్మకములేదు కాని అచటికి వెళ్లిన భారతీయ ప్రతినిధులు ప్రారంభసభలో చాలా దైర్యముగా మాటలాడి యుండుటచే వారు ముందుగూడ నిట్టిపట్టుననే చూపించెదల కొంతలాభమైన కలుగవచ్చుననియే నమ్ముచున్నాను.

భారత స్వరాజ్య సమస్య లేబరు పార్టీకి ప్రధాన సమస్యగా నేర్పడినచో పార్టీవారు దనుకు కలసి యెట్టిభావము వెల్లడింతుకో నేనిప్పుడు సరిగా చెప్పజాలనుగాని వారు బ్రిటనుదేశపు సమస్యలోనే మిక్కిలి హెచ్చుగా నిమగ్నై యుండుటచే వారు భారత స్వరాజ్యమును గూర్చి ఆలోచించుటకు హెచ్చుకాలమును వినియోగింప జాలవున్నారు. బ్రిటనుదేశమునకు సంబంధించిన సమస్యతో వారికి చాల ముఖ్యతనులులుగా నున్నవి అని త్రైవిధ్యుల ఫర్దుగారు నుడిపిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

చింతామణిగారి నిరాశ

శ్రీవనిర్బంధప్రయోగము

లండను, నవంబరు 28:—నేను భారతదేశమునందు బహుళదినపుడు భారతదేశమును దుండిన స్థితికంటే నిష్పత్తి స్థితియే చాల విషమముగా నున్నట్లు కనబడుచున్నది. గోవింద మాలవ్యాగారికి కిక్కిరేబుబుటను ఆదివారమునాడు బాకునడే బొంబాయిలో జరిగిన చర్యలను బట్టి చూడగా కాంగ్రెసు వారిపైకి తీవ్ర కానడములు అతి తీవ్రముగా ప్రయోగింపబడుచున్నవనియే స్పష్టమగుచున్నది.

రాండుటేబిలు సభ సభ్యమైనచో భారతదేశమునకు కొలికలుగలదని రాజప్రతినిధియును యిండియా మంత్రియును గట్టిగా నమ్ముచు రాండుటేబిలుసభ సభలము కావలెనని

యే నునాపూర్వకముగా నమ్ముచున్నట్లును శ్రీవనిర్బంధప్రయోగమును నిలిపివేయవలెననియే తేక త్వరితమయినయును వారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు తెలుపజాలకపోయినచో రాండుటేబిలుసభ విఫలమగునెడల నా కెట్టి ఆశ్చర్యమును కలుగదు. ఇట్లుగాంబాయినుండి వచ్చిన వార్త చాల అనుకోనకరముగా నున్నదని నేను చెప్పజుండాలనుకొని నీ. బి. చింతామణిగారు లండనులో ప్రీ ప్రెసు విశ్లేషణతో తెలిపిరి. (బీబీ సర్వీసు)

బొంబాయి నూతన సంఘము

18 వ సంఘ సభ్యుల నియామకము.

బొంబాయి, నవం 27:—“యూథా” లోయన సంఘము నీ సాయకాలము ఆరెస్తుచేయబడిన విషయ శ్రీ శ్రీ గంగా వేడు పలేలు, కాంతావేడు పలేలుగారు ఆధ్యక్షులు ఉపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. హితులేలును, నూవహిను జగదీపుగా ర్దు పదిప్తి కావ్యరంగులుగ నియమింపబడిరి. భక్తులు రహి మారుగాను బులెహిను సంపాదకులుగ నుడు. (ప్రీ ప్రె)

శేనాధిపతి బడ్డెపును... క్యాబ్జెట్ 26 వ శేనా బొంబాయి వచ్చిరి.

కి ఛార్తలా మహారాజుగారి జన్మదినోత్సవము

లాహోరు, నవం 28:— జగ్జూనీరాజుగారు శతదినముహారాజుగారి జన్మదినోత్సవమును బిరుతో జరిపెను. పర్ ఇచ్చెటరు శ్రీశ్రీ, బహాదూ నుహారాజు లండను, ఆగా భానుదంపతులు, వోల్పూరు వహారాజు రాజా పాటియాల మహారాజు సర్దారు ఉజ్జయింప చువరాజు ఓగగార్డు అధిక్షలుగ నుండెరి. (రూటరు ప్రత్యేకము)

వాతావరణస్థితి

1930 నవంబరు నెల 27-వ తేదీ గురువారము

మొత్తం బిల్లులు	అక్టోబరులో గత 24 గంటలలో	అక్టోబరులో గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో సగటు	గత 24 గంటలలో అధికమైనది	గత 24 గంటలలో అధికమైనది
గోపాలపూర్	81	62	...	12.0	+ 0.1
విశాఖపట్టణము	92	68	...	16.6	+ 6.0
కాకినాడ	81	64	...	83.2	+ 21.1
మచిలీపట్టణము	88	67	...	32.4	+ 18.9
గర్నూలు	86	54	...	4.8	+ 0.2
అద్దూరి	84	58	...	12.5	+ 8.5
అనంతపురం	...	...	...	12.1	+ 6.4
కడప	94	63	...	13.1	+ 4.8
నెల్లూరు	94	67	...	27.7	+ 9.0
మద్రాసు	81	70	...	41.0	+ 16.3
కడపలాస	80	70	0.8	25.0	+ 0.2
నెల్లూరు	88	64	...	22.9	+ 1.1
నీలమ	66	64	...	16.8	+ 6.1
కోయంబూర్	89	67	...	24.4	+ 14.5
విజయవాడ	84	68	0.1	29.9	+ 17.9
హైదరాబాదు	79	71	4.6	46.3	+ 14.9
మద్రాసు	83	71	0.1	21.7	+ 8.2
హైదరాబాదు	81	74	0.1	16.0	+ 8.5
హైదరాబాదు	...	...	...	12.5	+ 0.9
విజయవాడ	81	77	...	21.8	+ 5.0
కాకినాడ	88	77	...	29.0	+ 9.3
కాకినాడ	92	75	...	23.7	+ 8.4
మంగళూరు	90	73	...	14.0	+ 8.5
తెలంగాణ	79	57	...	10.3	+ 1.5
మేరకూర	76	52	...	11.8	+ 0
కొడైకనాథ్	56	47	0.8	28.0	+ 16.0
కూనూర్	68	51	...	85.8	+ 16.0

పర్యాయాలలో మేము చూచిన తక్కువ, వేడిమి మామూలుగా కన్న తక్కువ. డిక్టోమీటరుల వల్ల గలదు. కడపలాసలో 0.8" వర్షము పడినది.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, అసిస్టెంట్ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

* * * * *

వర్ష పాతము

పూనా, నవంబరు 27:—మద్రాసు ఆస్కే యనునామక కొద్దిగ వర్షించినది. బంగాళాఖాతమున సింహళమునకు తూర్పున వాతావరణము అస్థిరముగ నున్నది. కొలత్—పొద్దున్నె 1/2, నాగపట్నం 1/2, కడప 1/2, కొడైకనాథం 1/2 అంగుళము, మద్రాసు ఆస్కే యదిగ్గరను మలబారులోను అధికముగ వర్షించినది. (ఆ. ప్రె.)

లక్నోలో క్రాంతజేయులు

లక్నో, నవం 26:—లక్నో జిల్లా జేయునుండి యిది యుద్ధం 23 వ తేదీన తప్పించుకొని పారిపోయిట్లు తెలిసినది.

క్రాంత జేయులు జనవరి మాసములో పూర్తియగుట చావులుగాని నీ. తరగతి రాజకీయమైంది లండన్కి అది పూజావును. (ప్రీ ప్రె.)

మునిసిపల్ చోలులో సర్దారుబామ్మ

అహమ్మదాబాదు, నవం 26:—అహమ్మదాబాదు పుర చాలక సభకు యొక్క గాంధీ చోలులో వల్లభాయి బేలుగాని ఛాయాగ్రామము నుంచుకు నిన్న సాయంత్రము తిరగింది. అందుకొరకు రూ 1000/ ఖాతాపరచి.

ప్రత్తిమిల్లులో సమ్మెకట్టు

గజపూరు జిల్లాలోని మిల్లునందు నిన్నటినుండి 3,000 మంది సరివాంధ్రు సమ్మెకట్టిరి. వారి యిల్లులను యజమానులు దాంకాలమునండి తొలగింప లేదని ఫిర్యాదు చేసిరి. కాల్కిక సంఘమువారు మధ్యవర్తిత్వ ద్వారా పరిష్కరింపబడుననియు, సరిలోనికి చేరుననియు హెచ్చరించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నవీన

నూపర్ — టన్నర్ స్పీడ్ వ్యాగన్

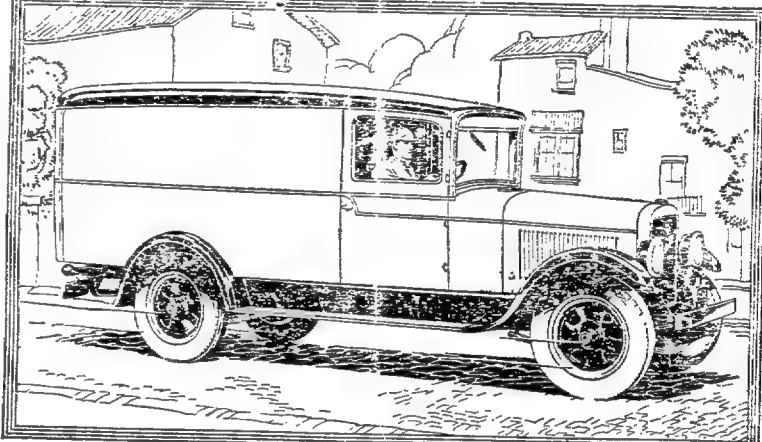
లాభమును గడించుట కుండవలసిన ముఖ్యవిషయము లిందు గలవు,

సర్వోత్కృష్టమైనది.

చిరకాలము మున్నగు ... మిత్రవ్యయము ... కత్తి చేత ఒక నిద్రాసమే రియో నూతన నూపర్ టన్నర్ స్పీడ్ వ్యాగన్ మేలైన కమర్షియల్ వాహనమిది మీకు సమీకృతము గలిగించును. చిరకాలమునుబట్టియు, మిత్రవ్యయమునందు మేలైనది. అభివృద్ధిచేయబడిన ఎంజిన్ రింగ్ లక్షణముల అవమానమైన కూడికగలది. అద్భుతమైన శక్తిని, త్వరితమున, గమనశీలమున, తక్కువ ఎంజిను అరుగుదలతో. హెచ్చించును. బలమునందున, చేతయందును మేలైనది. దీని ఆరు సిలండరు పవర్ ప్లాంటు—సగటున మధ్యగతి మధ్యటి బ్రేక్ ఎంజిను కంటెను 300/0 పెద్దదిగా నున్నది—300/0 అధికముగా బాటపై వేగమునుగలిగించును. 150/0 అధికగమనశీలమును గలిగించును.

ప్రయాణ మొనర్చుకట్టివాటిలో అతిమేలైన గుణముగలది. నూపర్ టన్నర్ డ్రైవరుకు నూతనసౌకర్యమున, సులభముగా పరిపూర్ణపట్టి బరువులకు తగిన నూతన రక్షణ నొసంగి మిక్కిలివిలువగల ప్యాసెంజరు కారులతో ప్రయాణ మొనర్చుచున్నది. లాభమును గడించుటయందు మిన్నగానున్నది. నూపర్ టన్నర్ ప్యాసెంజరుకారు వేగము, చుట్టుకుదనము డెలివరీ దూష్ట్యములను తగ్గించి, డెలివరీ చేయునను విశాలపరచుచున్నది.

క్రొత్త సావకాశము ప్రతియొక్కను దీర్ఘకాలమువరకు మున్నవట్టియు, మిత్రవ్యయముగా నూతనకరము రియో వ్యాగన్ నే వాడును.

రియో నూతనమైనది. ఎక్కువ గమనశీలమును గల వ్యాగన్—14 ఫీట్ లోనైన నాలు 100 కి 98 వంతెన లాగడి పనులకు—పయోగించునట్టి దృఢమైన నమృతమైన వాహనము. ఇది చుట్టూ తీసికొని పోవుటకు సులభముల బరువు లాగు బస్సును లాడ్ వాగన్ కు క్లిట్టది, అంతకుపైగాను గలవు.

మద్రాసు వర్ హౌస్.

మాంబరోడ్డు, మద్రాసు. (177 a)

REO MOTOR CAR COMPANY—LANSING

సాంకేతికవిద్యకై 2,000

డాంలరులు విరాళము

అమెరికాదేశ పౌరుని దాతృత్వము

కలకత్తా, నవంబరు 25:—వార్ సెప్టెండు పాలీటెక్ ఇన్స్టిట్యూషన్లో పట్టభద్రుడైన యొక, అమెరికాదేశపు పౌరుడు అమెరికాలోనున్న తీవ్రతీహాపలో విద్యాభ్యాసముచేయుగల యిద్దరికై 2000 డాలరులు విరాళముగా నిచ్చి యున్నాడు. ఈయిద్దరు విద్యార్థులను తెంగాలు సేవనల కాన్వీలు ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ వారు గిర్ల యొచెదరు. బి. బి. ఆర్. లైసెన్సాదనున్న సెల్లాను 5 మైల్ల దూరములో జానపపురమునందు ఈ సంఘాభ్యుత్థాదను సర్ బి. సి. తేగాణ ఇంజనీరింగు, టెక్నలాజికల్ కళాశాలకు స్థాపించినారు. (ఆ. ప్రె.)

అప్రూవరుకి సహాయము

లాహోరు, నవంబరు 21:—ఫారుము క్రిష్టియను కాలేజిలో బి. ఎ. చదువుచుండిన లాహోరు కుట్రకేసులో అప్రూవరుగనుండిన హస్తగాజు వస్త్రాగారు, ప్రభుత్వమువారి సారకులతో ఉన్న తివిద్య బహుముఖ ఇంగ్లాండు పంపబడిన ప్రభావుల తిరుగు చేయించునట్టిది. (ప్రీ ప్రె.)

తమిళనాడు ఆత్మగౌరవ సంఘవారిటీరుల ప్రత్యేక పథి డిశంబరు 1 వ తేదీన జె. ఎస్. కన్నప్పరగారి అధ్యక్షతన కోయంబూరులో జరుగును. (ప్రీ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

గౌహతిచోరు సింగపూరు పోవనున్నారు

కలకత్తా, నవం 27:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి బుధవారమునాడు విశ్రాంతి తీశుండెను. జ్వరము 102 డిగ్రీలు ఉదయము ఉండెను. నన్న సాయంత్రము 98కి జ్వరము తగ్గిపోయెను. గౌహతికి వెళ్లెట్లు రేడియో పోవందున నది విదాన పయనము మానుకొనిరి. కొంచెము స్వస్థత కుదుర్చుకొని సింగపూరునకు పోవనున్నారు. (ప్రీ ప్రె.)

ప్రత్యేక పోలీసుదళము

విజ్ఞాపూరు, నవం 26:—కార్మికుల లైటుఇన్స్పెక్ట్రీ సోమవారమునాడు యిచటికి వచ్చి ఊరులో సంచారముచేసి కొంతకాలము బహుశా సర్ప్లీనికీ తోడుపై బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

సమ్మెకట్టు ముగియుట

బొంబాయి, నవం 26:—స్టాండ్ టెబుల్స్లో సమ్మెకట్టు అంతరించినది. యజమానులు కార్మికులు కోరినదిన్నిరి. అట్లాను విల్లు సమ్మెకట్టు ఇంకను కొనసాగుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

పూనా దంతవైద్యుని బామికాపై విడచుట

బొంబాయి, నవం 26:—పూనాదంత వైద్యులైన డాక్టరు ప్రామ్ గారు పన్నుల నిరాకరణము ప్రబోధించిరి ఆరెస్తుచేయబడియుండిరి. వారిని బామికాపై పదవీరి. పూనా మేజిస్ట్రేటునుంచి విచారణ జరగును. (ప్రీ ప్రె.)

CALICUT, SOUTH INDIA.

జనాభా లెక్కలు-గంజాం జిల్లా

(జయంతి వెంటట కిరీటి రావు గారు)

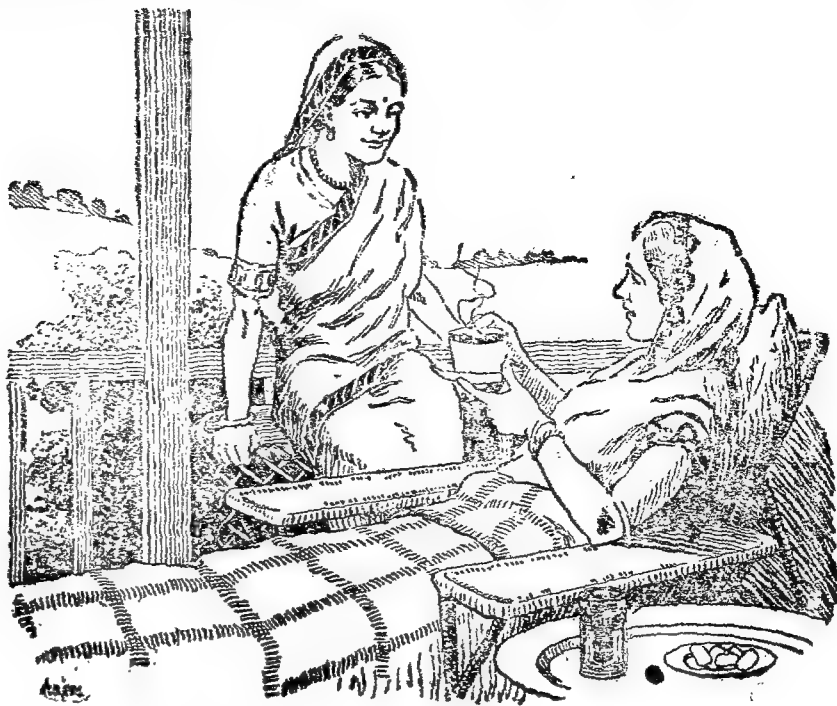
1931 సం॥ న జనగణన జనాభా లెక్కలకు ప్రభుత్వము వారు అప్పటి ప్రభావోద్ధోగ నియమించి రెండు నెలలు పాటు చేయించుచున్నది. గంజాం జిల్లా లో ప్రత్యేక ద్వారా నియమించబడినది. అందు గంజాం జిల్లాలో సంచారము చేయుచున్నట్లు గూడ తెలియజేయు. ఆంధ్ర ఉత్తర భాగము సరిహద్దునుండి ముగిసినది, ఉత్తరము ప్రత్యేక రాష్ట్రములతో సరిహద్దులై కొన్ని సంవత్సరములుండి అందు నిమిత్తమే ఆంధ్రోళన చేయించుచు వారకుల చేతుల, ఒండ్రుల ప్రతికూల ప్రభావమున, శాస్త్రోక్తముగ నుండిన జనాభా లెక్కలయంద వ్యాధులు జరుగకుండ జూచుటకై యామండలము ప్రత్యేక ద్వారా నియమించబడుట అవసరమే. ఈ సారి యిట్లు నియమించుటకు ప్రత్యేక కారణములగూడ లేకపోలేదు.

ప్రత్యేక రాష్ట్రములకు ఉత్తేశులు ఆంధ్రులకు పూర్వమే ఆంధ్రోళన ప్రారంభించిరి. వారి జనసంఖ్య తక్కువ నియు, రాష్ట్రమునకు తగిన రాబడియుండవనియు ప్రతిబంధకములు అడిమిందియు సూచించబడుచుండెను. అందుచే వారి సంఖ్యయు రాబడియుగూడ తగినంత పెంచునట్లు గన్నట్లు వలెను. ఈ విషయమున జనాభా లెక్కలే మూలాధారము. కావున ఆవిషయమై యీ లెక్కలలోనే నివర్తన మగువలయుటకు తగు యోచనలు జరుగునని అనుమాన ముదయించినది. గంజాం జిల్లాయందు ముఖ్యముగ పుట్టుమేర ఉత్తేశుల జనసంఖ్య నూటికి 50 వంతరి 1911, 1921 సం॥ల జనాభా లెక్కలయందు గలదు. 1901 సం॥ లెక్కలలో జాత్ర మట్లు గాక నూటికి 75 వ. తని లెక్కించబడెను. మరల అంతకు పూర్వము రెండుదఫాలు జనాభా లెక్కలను గాంచినచో 50 వంతరి యున్నట్లు అవలడును. వీరిబట్టి 1901 సం॥ జనాభా లెక్కలు సరిగ్గ నూచించుటలేదనియు భావముబట్టి నిర్ణయించిన లెక్కలు సరిగావనియు, జాతీయబట్టి నిర్ణయించినచో తెలుగువారు 818, 417, ఉత్తేశులు 716, 712 గల ర నియు మదరాసు ప్రభుత్వము వారే 1904 సం॥ నివేదించి యుండిరి. ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారు నూచించిన అనేక కారణములలో నదియొకటి.

వనమ ఉత్తేశులు 1901 సం॥ జనాభా లెక్కల ననుసరించియే ఆంధ్రోళన సలుపుచుండిరి అది ఇరువది యేడ్లకు పూర్వపుతాంతమైనను, యిటీవల కెందుదఫాలు జనాభా లెక్కలు చేయబడినను వాటిని వీరు గమనించుటలేదు. వీరి ఆంధ్రోళన ననుసరించియే ప్రభుత్వమువారు ఫిలిఫ్డెఫ్ విచారణ సంఘమును నియమించిరి. వారు గంజాం జిల్లాపట్నం జిల్లాలు పూర్తిగ సంచారముచేసి ప్రకటించిన నివేదికలోను గూడ మన్యసలములలో కొండకాకులవారి ఉత్తేశులుగ భావించ రాదనియు మండలిభాగ మొనరించినపుడు ఉచ్చాపురం సోపేటల మధ్యనే సరిహద్దుగీత యుండవలె ననియు నూచించి యుండిరి.

భారతజాతి యంతటిచే బహిష్కరింపబడిన నైపును మంథుము యెదుటగూడ ఉత్తేశులు నియమించుచు నిష్పించి రుకొనగా వారిక ఉపసాధుమును నియమించి మండల విభాగముకూర్చి కిఫాత్తుజేయించి ఉచ్చాపురం, సోపేటల మధ్య సముద్రతీరమునందీ భద్రమట్టి కొకగిరి గిరిన దాని కుత్తరభాగమున, ఏజన్సీలో కొంద్రులైన ఉత్తేశులగుండు ప్రదేశములు ఒరిస్సాలో చేర్చవలసినది. అంతేకాక జరుగనున్న జనాభా లెక్కలయందు వారబాలులు జరుగకుండ జూచువలెనని ఖలితముగ దెలిపియుండిరి. అందుచేతనే యిప్పుడు ప్రత్యేక ద్వారా యామండలమునకు మాత్రము నియమించబడినది.

ఇట్టి పరిస్థితిలో ఉత్తేశులందరూ వరల తీరమును ప్రచారము ప్రారంభించిరి. బరంపురంలోనున్న ఆమడైనిక పత్రికాయందు రుద్రగ పెచ్చరిక వ్యాసములు ప్రచురింపబడుచున్నవి. దాని ననుసరించుకొని మదరాసులో నన్న ఉత్తేశు విద్యార్థి బృందముగూడ యిట్లు తీర్మానించెను:—“గత జనాభా లెక్కలయందు చాలమంది ఉత్తేశులు ముఖ్యముగ దివకాకులవారు తెలుగువారుగ లెక్కపడినది. ఇకనుండు దట్టిపారబాలు జరుగకుండ అధికారాలుచూడవలెను. ఈవిషయమున అధికారులు నైనిక భాషాపత్రికలో ప్రచురింపబడుచున్న వ్యాసములు గాననగు” అని మదరాసు ఒరియాసమాజమువారు కొరుచున్నారు. వీరి అభిప్రాయం 1921 సం॥ జనాభా లెక్కలు తప్పనియు, తమ సంఖ్య తక్కువగా జూపించు ప్రాతలెక్కలు (1901) మాత్రమే నిజమనియు, ప్రత్యేక రాష్ట్రముకై ఆంధ్రోళనసలుపుచున్నందున ఉత్తేశులందరూ యిట్లు ములకల్లురు విషయము కొరుచురు. కాని అందునిమిత్తమే ఆవసరించు పద్ధతులలో అన్యాయము చేయరాదనిమాత్రము వారిని హెచ్చరించబడుచున్నది. ఇదివరకు కొన్ని ఉత్తేశు సమాజములు గంజాం జిల్లాయంతయు, విశాఖపట్నం ఏజన్సీయను (జయపురం సాన్తానముతో సహా, ఒరిస్సాయందు చేర్చవలసియుండునని తీర్మానించుచున్నవి. ఇట్టి దురాచార

జబ్బు పడిన తర్వాత—

దీనిని త్రాగుడు - సులభముగా జీర్ణముగును

త్రాగుటకు బహురుచ్యముగా నుండును

జబ్బుపడిన తర్వాత మీరు కూర్చుని మీ నేపిశాతులతో మాట్లాడుకొను నప్పుడు, ఆరోగ్యము సరిగా అప్పుటికి చేహారకపోవుటబట్టి బలహీనముగానున్నట్లు తెలచెదరు. నోటికి దుచిగానుండి బలమును కలుగజేయునది కావలెను.

ఓవల్ టైన్ జబ్బుపడి తిన్న కొలకొనే రోజులలో చాలమందిపని చేయును, త్రాగుటకు బహురుచ్యముగా నుండును. మంచి టానిక్ ఆహారము. నానబోసిన బాక్టీరియమునుండి, మీగడ పాలనుండి, మంచి కోకో నుండి తయారగును. బలమును చేహుర్చును. నరములకు శక్తి నిచ్చును. సుఖనిద్రను గలిగించును.

జబ్బుపడి నిమ్మలించు రోజులలో ఓవల్ టైన్ త్రాగుటకు బహురుచ్యముగా నుండును. సులభముగా జీర్ణమై తిరిగి ఆరోగ్యమును చేహుర్చుగలను.

ఓవల్ టైన్ పిన్న పెద్దల కందరికి ఒకే విధముగా పని చేయును. అందరవయోగింపవచ్చును. పెద్దవారలకు బలహీనోగ్యములను, చేహుర్చును, బహురుచిగా నుండుటబట్టి అందరు దీనిని త్రాగుట కిష్టపడెదరు.

“ఓవల్ టైన్” తయారుచేయబడనప్పుడు చేతితో కాక బడుటలేదు.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, శరీరమునకు శక్తినిచ్చును.

కొమ్మలంధరివద్దను స్టోరలందు దొరకును.

జేమ్సు రైటు,

8-4, సాన్ థోమ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

O + H

అవక శక్తులేవని ఫిలిఫ్డెఫ్ నివేదికలనను, నైపును సుఖాని ఫిఫాన్సులను నిశ్చయమొచ్చును.

గంజాము ఆంధ్రులక రవ్యము

వారికి విచ్చిన మనకుమాత్రము రావా యని గంజాము ఆంధ్రులు నిదురబోవుచున్నారని తోచును కాని యికముండుట్లు ఉపకారరాదని నైపును కిఫాత్తులపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దెలిపిన నివేదికబట్టి తెలిసికొనవలెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనవిషయమున ఉత్తేశులూర్చి వెంటనే ఆలోచింపవచ్చును. కాని యంతకుగూర్చి వారు యింకను ఆంధ్రోళన చేయువరకు వేదయుండవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దెలిపియుండిరి. అడగనిది అమైకపెట్టురు. కావున ఆంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ వారి ఆంధ్రోళన తీరముగ జరుపవలసిన అవకాశము బిచ్చుడు గలదు. అది యటుండ ప్రస్తుతము యీవత్సరము గంజాము ఆంధ్రులు మేల్కొంచి, భావి విభజనకు అధారము గు జనాభా లెక్కలయందు తమకు అన్యాయము జరుగకుండ యత్నించవలసియున్నది ఉత్తేశుల యత్నములు సువిదితము. దానికి తగినట్లు ఆంధ్రులగూడ శ్రద్ధపాించి, గంజాము జిల్లాలోని ఆంధ్రుల ప్రాబల్యము గల కావులందు ఉత్తేశుల సంఖ్య అధికముగ జూపబడకుండు నట్లును, మున్నూ దని ఒరిస్సా రాష్ట్రమునందు చేర్చబడకుండు నట్లును గంజా మాంధ్రులు యత్నించుండి ప్రయత్నించవలెను.

ఈవిషయమున మరేమేము దివకకు గంజాము డిఫెన్సువీరి నికటి సూచించబడియుండెను. కాని అందరి ముఖ్యసభ్యులు కొందరు కాంగ్రెసు ఉత్తమునందు నిమిత్తమై యుండిరి. అధ్యక్షులగు శ్రీ. రా. సా. నె. రామమూర్తి నాయుడుగారు జనాభా లెక్కల విషయమున కొన్ని సూచనలు చేసినట్లును, వారిని జిల్లా కలెక్టరు గారును రాష్ట్రము పెన్నును సూపర్వింట్లుగ రుప ఆహ్వానించెట్లును తెలియజేయుచున్నది. పెన్నును ఉద్ధోగము నియమించు విషయమున ఆంధ్రులకు ఉత్తేశులను సరి సమానముగ నియమించ వలెననియు, ఎన్నోమరేటరులు ఉత్తేశులుగ నన్నచో సూపరవై జర్నల్ తెలుగువారును, తెలుగు నిమ్మలించురు లున్నచో ఉత్తేశు సూపర వైజగులను నియమించవలె ననియు, జిల్లా అధికారి ఆంధ్రులుగాని ఉత్తేశులుగాని గాక బతులు వారి నియమించవలె ననియు సూచించియుండిరి ఈ సూచన లెంతయు సమంజసముగ నున్నవి. వీరి ప్రతిస్థాపన ఆంధ్ర దిన పత్రికయగు భారతీ పత్రికయను, నాయకులను, లోగడ యీ విషయమున వాటుబడిన శ్రీ గండికోట సత్యనారాయణ గారును, లోగడయ్య పంతులుగారు మున్నగువారును తోడ్పడి డిఫెన్సువీరిని పునరుద్ధరించి తెలుసుకొనుటచేయుదురని నమ్ముచున్నాను. 1911 సం॥ జనాభా లెక్కల సంవత్సరమున జరిగిన పారబాలులు యిప్పుడు జరుగకుండ ఉభయాలకు వ్యాధులు జరుగనట్లు చేయుదురని విశ్వసించుచున్నాను.

మీరు కాస్టోల్ నుపయోగించిన దివ్యముగా జారునట్లు చేయను విస్తారమైన ఖర్చులేదు

కాస్టోల్ మిక్సిల్ సర్వోత్కృష్టమైనది గాన ఇతర
రకములకంటె ఎక్కువ ధర గలది మీరు తలచవచ్చును.
అయితే అట్లు కాదు. ఇతర మామూలు చమురుల ధరకే
భారత దేశమునం దంతటను కాస్టోల్ దొరుకుచున్నది.

కాస్టోల్ చిరకాలము మెన్నును. ఇతర చమురు
లన్నిటికంటెను ఇది చక్కగా జారునట్లు నర్చుచున్నది. పిస్టన్
శీలు నిజముగా లోపరహితమైనది. ఈరీతిగా ఇంజన శక్తిని
హెచ్చించుచున్నది. తక్కువపాగింపు గలిగించి, ఎంజనుభాగము
లన్నియు ఎక్కువగా అరుగకుండ కాపాడును.

కాస్టోల్ నుపయోగించుట వలన మీరు నిజముగా వైక
మును కూడబెట్టగలరు. మరుసటిసారి మీకు లూబ్రికెంటు
అవసరమైనప్పుడు పట్టుదలతో కాస్టోలునే యుపయోగిం
పుడు. అది ప్రతిచోటను ఎట్టని అక్షరములుగల ఆకువచ్చని
డబ్బాలయందు విక్రయించబడుచున్నది.

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్టోల్ మోటారుచమురు
కాస్టోల్ ను తయారుచేయుటకై గడచిన 5 సం॥లందు 20,00,000
గాలనుల భారత దేశపు ఆముద ముపయోగించబడినది.
సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండు కో., లిమిటెడ్.
బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచి, ఢిల్లీ, లాహోరు.
మద్రాసు రాజధానికి పంపకదారులు:—
అడిన్గ్ అండు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు, దీని బ్రాంచీలు.

రాష్ట్రములలో రెండవశాసనసభ

ఈస్ట ఇండియా సమితి సభలో చర్చ
మొదట ప్రభువు

పిమ్మట నువ్వసంపును, ఇండియా యొక్క రాజీయ,
ఆర్థిక, శాంతియులందు భూస్వాములకు గల స్థానమునుబట్టి
రాష్ట్రములలో రెండవశాసనసభ యుండవలయుననెడి కోర్కె
శాసనమైనదని తయారై ప్రాయశుగఢిల్పిరి. నూతన రాజ్యాంగ
ప్రచారికకు ఫలితముగ పట్టెయిది వారికిని, పట్టెవామల
కును సంఘర్షణ యేర్పడుట తద్దము కాన పట్టెటావారి
హక్కులను కాపాడగల శాసనసభ యవసరము.

‘ప్రేకు’ యవసరము:

రాజ్యాంగవ్యవహారములలో ప్రజలకు పనిచేయుట
అధికారాలవసరమని హిందూలు హుక్ గా రుద్ది ప్రాయశచిది.

సర్ ఆల్ఫ్రెయిడ్ బెనర్జీ గారు

పిమ్మట నువ్వసంపును ఒక శాసనసభయున్న చాలు
నని వాదించిరి. శీఘ్రప్రభుత్వమునకే విశేషాధికారము నొసంగ
రాజ్యాంగప్రచారిక యత్యంత స్పష్టముగ నుండగలవని వా
రనిరి. జమీందారులకు కొన్ని స్థలములను ప్రత్యేకించుటవలన
భూస్వాములయొక్క హక్కులను కాపాడవచ్చును.

వర్ణాశ్రమిడి రాజాగారు

రెండు శాసనసభ లుండవలయునని యభిప్రాయపడుదు
తమ వాదమున కనుకూలముగ రాజ్యముల యనుభవ ము ల ను
పేర్కొనిరి.

ఫటారీ నవాబ్

సమాఖ్యపద్ధతియే యవసరమని నొక్కి వక్కాణించు
చు, అంబలి తరిఖాగమును సత్కర్మముగ నుండవలయునని నుడి
విరి. కాన పునరాలోచన సమయమున రెండవ శాసనసభ యవ
సరము.

దక్షిణాఫ్రికీయుని హితవు

దక్షిణాఫ్రికా నె నెటువధునం దిరువది వత్సరములకాల
ము గుమాస్తాగా నుండియున్నట్టి క్లాఫ్ గారు పిమ్మట నువ్వసం
పును, యీ సమస్య విషయములలో లొందరపడి నిర్ణయము
నను రాతగ దని హిత వొసంగిరి.

ఒక శాసనసభ యుండవలయుననెడి వాదనను గారు తీవ్ర
ముగ ఖండించిరి. రెండవ శాసనసభ అప్పీలుకోర్టుగ పరిగణింప
బడవలయును. దేశమునందలి ధిమంతులందు సభ్యులగు నుండవల
యును. క్రింది శాసనసభకో నది పోషించునగు నుండక దాని
తోబాట్టువు వలె మెలగవలెను.

సర్ ప్రొవాన్ మిత్తర్ గారు సభ్యుత్వము

అవసరముగ నుండవలయునని, రెండవ శాసనసభ
యొకటి యవసర మని బలిగిరి.

హిందూ, ముస్లిం సమస్య

కాగితముమీద ప్రాయబడిన రాజ్యాంగ ప్రచారికవలన
హిందూమహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కరింపబడజాల దని వారు
ఘటాపథముగ నుడివిరి. ఉదేకము ప్రబలియుండు తరి అట్టి
సమస్యను పరిష్కరించుట యసాధ్యము.

శాసనసభను రెండింటిని స్థాపించు పద్ధతివలన వ్యవహా
రము సరళముగ నడుచుట కెక్కుడు యంతాకే ముందును.

మౌంటేగోమరీ (బాంబే) గారు

గత పరిసంవత్సరములలో రెండు శాసనసభ యొకటి
యుండకపోయినను రాష్ట్రము లలో నెట్టి లోటు ను
గిన్నెదలేదని వక్కాణించిరి ఇప్పుడు గాని ని సా పించు
టకు తమ కెట్టి యంత్యమును గన్నట్లు చూడలేదు.

బర్మాన్ మహాగజావారు

రెండుశాసనసభ లుండవలయునని. నూతనరాజ్యాంగ
ప్రచారికను నిర్మించుటలో పంచానాళికుల సంఖ్యాకములను
నూతనభావములను జొప్పించి గాన యీ ప్రచారిక నువ్వెట్టి
సూచనల ద్వారానో నుడివుట కష్టమని వారు చెప్పిరి.

కెరవులు, వచ్చెలు, ఎంచుముల్కియలు పగైరాలకు
ఏకంసి చబల్ దాను అండు సన్మ్య

సీమంతులములు, నగలప ద్రుకులు,
112, 113 వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

వ్యవసాయము

గుడివాడ
(స్వయంవిలేఖరి)

పంచాయతీ కోర్టు ఎన్నికలు

నవంబరు 25 :—విన్నవించిన గుడివాడ తాలూకా తహశీల్దార్ గారు గుడివాడ పంచాయతీ కోర్టులోని పదునొక్కడు ఖాళీస్థానములకు తాలూకా కచ్చేరి ఆవరణయందు ఎన్నికలను జరిపిరి. ఇదవదేడుగురు అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి. దాదాపు రెండువేలమంది ఓట్లు ఎన్నికలందు బాల్గొనిరి. ఎన్నికల సమయముందు అభ్యర్థులందఱును, పట్టుదలయు వ్యక్తులగుచుండెను. మున్నెన్నడును యంతయుండి ఓట్లు హాజరై యుండలేదు. తుదకు తహశీల్దార్ గారు, శ్రీయుతులు భవీరశెట్టి నరసింహమూర్తి, నల్లూరిపల్లి వెంకటరత్నం, చాపరాల జగపతి, మొరప మాల వీరరాఘవులు, సంభంగి అప్పలస్వామి, గౌరిజ నూర్యనాథులు, వేంకట్రామయ్య, దాసి వెంకటస్వామి, ఇల్లంకిం దేవ్, కాటూరి శుభాక్ష, చుక్కా అంజయ్యగార్లు పంచాయతీ కోర్టు కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించిరి. శ్రీయుత మరీచి గోపాలగారు మరీచిందరు ఎన్నికలు సక్రమముగ జరుపబడలేదని తెలుపుచు అక్షేపణ పిటిషన్లను తహశీల్దార్ గారు ఎదుట దాఖలుచేసినట్లును, నేడు మరీచిందరు, గుడివాడ రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసుగారి ఎదుట అక్షేపణ అర్జీలను దాఖలు చేయబడినట్లును తెలియచున్నది.

అల్పాహార విందు

జిల్లా మనవిజుద్ధ తనిఖీ సంవత్సరమున యిచ్చబటన్న విల్లా జడ్జిగారిని గౌరవించునీతి తమ నిన్నటినిము గుడివాడ క్లబ్బు సభ్యులు, మనవిజుద్ధ ఆవరణయందు అల్పాహార విందు నేర్పాటుచేసిరి. వ్యాఖ్యవాదులను, ప్రభుత్వోద్యోగులను నడవేయుట విచ్చేసిరి. దాక్తురు మాధవాచార్యులుగారు ఆతిథికి వందనములు సమర్పించును, వారి సుగంధములను గూర్చి ప్రశంసించిరి. క్లబ్బువారు తమ గౌరవించినంతలకు కృతజ్ఞులను తెలుపుచు జడ్జిగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిన విమర్శలను సమావేశము ముగిసెను.

గుంటూరు
(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కర్షకులు

గుంటూరు, నవంబరు 21:—1929—30 సంవత్సరములో గుంటూరు జిల్లా మొత్తముమీద రు. 272893-12-8 ల ఖరీదు గల ఖరీదు యొక్క అయిదవ, జిల్లాలో చిల్లరగా ఖర్చులయిన ఖరీదు మొత్తము రు. 209325-4-0. జిల్లా మొత్తముమీద ఖరీదు రు. 15 వేలమంది నూలువదుకువాకన్నట్లును, 1200 శేతముగలూ పరిశ్రమచున్న వనిన్ని తెలియచున్నది.

ఉత్పత్తివివరములు:—అఖిలభారత యరకా సంఘము.

గురువారమున	7255 12 0
శుక్రవారము	415 10 0
గుంటూరు	64593 14 8
తెలంగాణ (పల్నాడు)	89018 8 6
సమగ్రము:—	
మహమ్మద ఇస్లాము వర్గ రాగర్లు, తెనాలి	14087 0 0
మల్లది రాఘవయ్యగారు, చేర్రోలు	66275 10 8
సంకా కోటయ్యగారు, చేర్రోలు	15955 0 10
భారతద్రావిడ భావదార్, గుంటూరు	20672 0 6
స్వదేశీ ఇద్దరప్రభుత్వ, గుంటూరు	58840 18 9

మొత్తము రు. 272893 12 6

అమృతపునఃసంఘము:—అఖిలభారత యరకా సంఘము.

బాపట్ల	15528 4 6
తపాల	13574 10 8
తెనాలి	43570 1 8
గుంటూరు	87151 7 6
సమగ్రము:—	
మహమ్మద ఇస్లాము వర్గ రాగర్లు, తెనాలి	28300 4 0
సంకా కోటయ్యగారు, చేర్రోలు	2771 17 2
మల్లది రాఘవయ్యగారు, చేర్రోలు	790 9 6
భారతద్రావిడ భావదార్, గుంటూరు	27288 1 8
స్వదేశీ ఇద్దరప్రభుత్వ	40219 4 0

మొత్తము అమృతం. 209825 4 29

వెదపాలెము

శ్రీధన్వంతరి జయంత్యుత్సవము
శ్రీ కాశీకే కృష్ణపక్షే శ్రీమదాద్వైతాచార్యశాస్త్రినే, మానవత్వ ప్రసంగాన కేయం ప్రాథమికేన, ధన్వంతర్యాశ్రమధానం గమనం ప్రవేశదేశం, అవతీర్ణయితే ప్రస్తావనానిధిస్వరూపముదా. తస్మాదేవే కృతాపూజా పర్యావృత్తయంత్రావరణే.

అను స్మృతిప్రమాణము నడవరించి స్వస్తి శ్రీమా మాతసంవత్సర కార్తిక బి 18 (18,19,20) నవంబరు తేదీల యందు, సుధానిలయభవనము, ధన్వంతర్యాశ్రమము విధివిహితముగా జరుపబడెను. ప్రథమసమయ, కలశస్థాపనయు, నాగ ధ్వజవాద్యము, ద్వితీయసమయ మ. రా. శ్రీ. వాసిరెడ్డి వీర భద్రయ్యగారి గానభయన, తుదిగాను, బ్రహ్మశ్రీ గొల్ల పూడి రామయ్యగారి భాగవతులవారి హరికథాకాలక్షేపమున, కథానంతరము మ. రా. శ్రీ పుచ్చా శ్రీరామకృష్ణగారి ధన్వంతర్యాశ్రమారాధనార్యప్రసాదప్రసాదములగుర్తించుపద్యమున, యథోచితవైభవముగా నిర్వహింపబడినది. ఈ యుత్సవమునకు గ్రామవాస్తవ్యులెల్లరు తమతమ యోగికాలదిని ప్రాత్యాహారధానములచే సహాయము చేయవలయును చేయవలయును. మాతృవిశ్రుతి తోడ్పడిన గ్రామస్తులకు శ్రీ ధన్వంతరి భగవానుడు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యముల నొసంగి ఇట్టి సత్కార్య నిర్వహణములయందు నిరంతరము వారిని ప్రేరేపించుచుండు గాఢ!

పుంతుంబాక శ్రీరాములు,
ఆయుర్వేదాభిజాని.
వైద్యవిద్వాత్ గాధిరాజు కోటరాజు.
సుధానిలయభివతి.
సుధానిలయము, వెదపాలెము, తెనాలి తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా.

కాకినాడ
(స్వయంవిలేఖరి)

శ్రీయుత పల్లంరాజుగారి కేసు
శ్రీయుత వాల్మీకిగారి సాక్ష్యము

కాకినాడ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో జిల్లాకోర్టు ప్రెసిడెంటు పల్లంరాజుగారిపై 107 సెక్షన్ క్రింద తీసుకు రాబడిన కేసు నిన్న పిత్తాపురంలో మధ్యాహ్నం 1 గంటకు ప్రారంభింపబడి సెక్షన్ గూర్చి లా పాయింట్లుపై చర్చ జరిగినపిదప పల్లి ప్రాసీక్యూటరుగారు వాల్మీకిగారిని ప్రధాన సాక్షిగా విచారణగావించిరి. ముగ్ధయితరపున ఒక ప్లేటుమెంటు దాఖలు చేయబడెను. ఈ సాక్ష్యముముగిసినను, పిమ్మట కేసు రేపటికి వాయిదా వేయబడెను.

ఒక హత్య
కలివారం సాయంకాలమున పాతకాకినాడ సినిమాకు సమావేశమైన ఒక రెడ్డికాదు కత్తిలో పాదవి చంపబడెను. ఇతడు కొలదిదినముల క్రితము ఒకనేతనునకై కైలసంగు విచారింపబడుచుండెనట్లును బామినపై విడుదలైనట్లును తెలియుచున్నది. ఇతని సురంగము చాల భయంకరముగ నుండినట్లు చెప్పుకొనుచున్నాడు.

దొంగతనములు
ఇచ్చట అచ్చట పుట కొన్ని దొంగతనములు జరుగుచున్నవి. ఇంతులకు ప్రజలు భీతిల్లుచున్నారు. అధికారులు తగు శ్రద్ధ మాపింపవలసియున్న దనుచున్నారు.

శ్రీరామసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకము
నిన్న సాయంకాలము శ్రీరామ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక హరికథతో దిన సంపూర్ణ రమాయమును శ్రీమత్తిరుమల వేంకటాచార్యులువారు పూర్తి చేసిరి. ప్రథమముండియు నీయూరి క్యామన్న తన ఫీజీయవైపునకుతోను, వీరేశలింగము తన మృదంగవాద్యకళలతోను ప్రజల నమితముగ సంతోషపరచుచుండిరి. క్యామన్న, వీరేశలింగము ఉభయులు ఇచ్చటి శ్రీసరస్వతి గానభయనం వెక్కవర్యాదులు తమతమ విద్యాప్రాబల్యమును వెల్లడించియుండిరి. శ్రీనారాయణదాసుగారి హరికథలును వీరు పఠించి వాయిదా వారి మెప్పుకనూడ వడసియుండిరి. వీరు ఆంధ్రదేశమునందలి వెక్కవర్యాదులు తమతమ వాద్యములను ప్రదర్శించియుండి ప్రజల హృదయము వెక్కవర్యాదుల పొంది యుండిరి. ఈసంపూర్ణ హరికథాకాలక్షేపమునకు ప్రోద్బలముగావించిన విశ్వపతి శాస్త్రిగారుని యిదియే మెప్పుకొనుచున్నాడు. ఒకరినను సంగీతకళాపాపకులగు శ్రీదివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నామముగారు వెదపి దాసుగారికి యంగుళీయకమును జహంనూన నిచ్చియుండిరి.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 నవంబరునెల 27-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యముబస్తాలు		
గునుమ తెనాలి	,, ర 45 కుంది	12 8 0 18 4 0
నల్లూరి	,, డిల్ 42	12 14 0 18 0 0
బిల్లి	,, డిల్ 46	14 0 0 15 8 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-3	8 12 0 9 0 0
నవ్వులు	,,	14 0 0 15 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు		
కందులు బస్తా 1-3 ర 205	,,	11 0 0 12 0 0
నెనగలు	,, డిల్	10 0 0 11 8 0
పెసలు	,, డిల్	11 0 0 12 0 0
బినుములు	,, డిల్	13 0 0 15 0 0
ఉలము	,, ర 195	6 12 0 7 0 0
3. సూనెపప్పులు		
నవ్వులనూనె కా 1-3	,,	105 0 0 110 0 8
నెయ్యి మ 1-3	,,	14 0 0 19 0 0
వేరు నెనగపప్పు కా 1-3	,,	29 0 0 31 0 0
వేరు నెనగనూనె గానూనె కా 1-3 ర 88	,,	88 0 0 90 0 0
4. చిల్లరపప్పులు		
చాయపసుపు కా 1-3	70 0 0	78 0 0
మారపసుపు	40 0 0	42 0 0
దివరకాయలు (గుంటూరు) కా 1-3	67 0 0	84 0 0
ధనియాలు	,, కా 1-3	80 0 0 85 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-3 ర 40	45	
ఉల్లము కా 1-3	ర 21 0 0	35 0 0
అప్పాచక్కెర బస్తా 1-3	,,	23 12 0 28 14 0
సింకపండు కా 1-3	,,	24 8 0 35 0 0
5. ఇసుకలు		
పట్టారకం కా 1-3	,,	27 8 0 29 0 0
చురం	,,	24 0 0 28 8 0
రత్నం	,,	28 0 0 28 8 0
6. నూలు		
నం 20 బిన్ని సింహం యా 3	ర	5 5 0
నం 3 ,, కబారి		8 4 0
నం 3 1/2 ,,	,,	3 12 0
నం 20 1/2 ,,	,,	4 4 0
నం 14 1/2 ,,	,,	4 8 0
నం 40 రాడి	,,	6 18 6
నం 4 బిన్ని మనీరు	,,	2 10 0
44 సాండ్	,,	4 0 0
నం 20 1/2 బిన్నిరు	,,	4 9 0
నం 20 1/2 చిరీట్	,,	5 0 0
నం 20 1/2 చిరురురు	,,	4 7 0
నం 24	,,	4 15 0
నం 28	,,	6 0 0
నం 20) చిన్న పాట్లు (తిరురు	,,	3 0 0
కోలాపురం నం 24	,,	5 8 0
,, నం 12 1/2	,,	3 12 0
,, నం 6 1/2	,,	2 11 0
,, నం 22	,,	5 6 0
రెండుజంతు నం 20 1/2	,,	4 9 0
,, నం 22 1/2	,,	4 12 0
7. రోహములు		
నంది 100 కులం 1-3	ర 48 0 0	51 9 0
అంగారు కులం 1-3	,,	21 8 0 21 18 8
సవరను 1-3		13 9 8
ఇత్తడి కా 1-3	,,	184 0 0 196 0 0
రాగి కా 1-3	,,	240 0 0 422 0 0
8. రంగులు		
అరిమేలు స్వీట్లలూండు అరిజరయ్య సింహంయార్లు		
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0
,, 1 1/2 రతులు		1 10 6
,, 2 1/2 రతులు		1 10 9
,, 5 1/2 రతులు		1 8 0
,, 1 అందరు		1 8 0
పచ్చిమిల్లపూసా-నోరెట్ అవనా (బిల్లిరెడ్డి)		1 8 0
రాగ్ 3 1/2		1 8 0

దక్షిణ హైదరాబాదువార్తలు

డాక్టరు పి. జి. కృష్ణగారు

దక్షిణ హైదరాబాదు, నవంబరు 22: — మహబూబు కళాశాల పూర్వ విద్యార్థులను, సికిందరాబాదు పరిపాలనా మునిసిపల్ ట్రస్టు నివాసమును, అను డాక్టరు పి. జి. కృష్ణగారు, బి. ఎస్. పి. సి. హెచ్. డి. గారు దీర్ఘ కాలము యూరోపు ఖండమును దర్శించి, గత శుక్రవారమున వెనుకకు వచ్చిరి. హిందూదేశమున ఏక ప్రతినిధిగా వీరు ద్వితీయ సర్వకాన్ఫరెన్స్ కు హాజరుపడినావారేమనగా, ఆగస్టు నెలలో తమిళనాడులో పాల్గొని, యూరోపు ఖండమునందలి ముఖ్య పరమాయ, పారిశ్రామిక కళాశాలల సందర్శించిరి. తర్వాత 1927 వ సంవత్సరమున ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వ పర్యటనకు సహితము వీరు పయనమయ్యెడిరి.

పోవుకన్యగారికి గౌరవము

ఉస్మానియా సర్వకళాశాల పరిపాలనమున సున్నయ్య పత్రిక కళాశాలాధికారి జి. యెస్. ఆర్. పోవు కన్యగారికి బి. డి. బిరుదును నొసంగుటకు ఏకగ్రీవుగా ఆలసాబాదు కళాశాలా నియంత లంగీకరించి వారి తెలిపినది. ఆమె పోవుగారు సాహిత్యమున హిందూదేశ సంబంధము అను విషయమును బహిష్కరము వ్రాసియుండిరి. పోవు కన్యగారు హైదరాబాదు కవిత్వసభలలో ప్రాముఖ్యము వహించియున్నారు.

"హిందూదేశ భావివాణిజ్య" నిర్ణయి

హైదరాబాదు స్వదేశీ నిరూపణ ప్రాధ్యయమున నిర్మిత సాహిత్యము విశ్లేషణలో ప్రముఖులు సమావేశమై, హిందూదేశమునందలి భావివాణిజ్య పరిస్థితులనుగూర్చి మహా పర్యావరణము లాసగిరి. విశేషమున హిందూదేశమున, స్వదేశీ వస్తుపరివృద్ధియు, వారు చేర్చగ జరిగింది. శ్రీముత రాయ్ చౌదరి దిగంబరదాసుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రజాపక్షవిద్య మహాసభ

శ్రీ శ్రీ శ్రీ నిజాము ప్రభుత్వమువారు కొన్ని దినములకు బూర్గుము ప్రజాపక్ష విద్యనుహాసభ ద్వితీయ సమావేశమును ఖండించుచు, అందలి యువ వ్యాపకమును సత్వరమున లోపించు, ఆవిశ్వసనీయము లనియు, బ్రకటింపియుండిరి. సానిక సంఘ గౌరవకార్యదర్శిగారు ప్రభుత్వ ప్రకటనమును నూత్న ప్రత్యుత్తర మివ్వించుచు, ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములకు సమాధాన మొసంగక యువ వ్యాపకముల పాతీత్యముల మాత్రమే నిర్ణయించెదల వ్యాపకముకాదనియు, ఆచరణకు దగిన యుత్తరమును గొలిపిదినములలోనే సామర్థ్యముగా రోసగ గొలిపినదియు, ప్రస్తుతము ఇష్టము వచ్చినయెడల నుప వ్యాపకములే ప్రభుత్వభర్తవలెను సమాధానము చెప్పవచ్చుననియు, పత్రికాముఖమున బ్రకటించిరి. తదనంతరము పూర్వ వ్యాపకములను, బ్రస్తుతము వ్యాపకములను, హైదరాబాదు కాసనపథా పథ్యమున, అయిన శ్రీ పండిత కేశవరావుగారి కుమారులు శ్రీ పండిత నివాసుకరావు ఎల్. ఎల్. బి. బారిష్టరు, అల్లూరి, విద్యాలంకార బిరుదాంకితులు, తాము విద్యా మహాసభలో ఇద్దరయింపిన విద్యార్థి సాహిత్యకేతన తీర్మానమున సమర్థించుచు, ఇట్లు చెప్పియున్నారు: 1. హైదరాబాదు రాజ్యమునందలి హిందూదేశముననే రాష్ట్రముగాని సంపానముగాని వ్యాపకమునాభివృద్ధియును విశేషవిద్యార్థి సహాయకేతన మొసంగులెను: 2. విశేషవిద్యార్థిని తీర్చేముననే లభించుచుండ, విశేషవిద్యార్థిని తీర్చేముననే ప్రవర్తనమేయగును, 3. ఈ సాహిత్యకేతనముల నొసంగుటలో మూడుభాగములు గుహ్యుద్ధియులకును, ఒక భాగము మాత్రము హిందూవులకును బ్రభుత్వమువారు రోసంగుట "అనుచితము" ఖాస కార్యము. 4. ఇంటర్మీడియటు పరీక్షను త్రవ్వకువారికి నీ పరీక్షములన్నియు ఉపాధియైన సర్వకళాశాల తప్ప, హిందూదేశమున నింకాకాటిలేదు. 5. కేసనములనుబోంది పరదేశములకు బోయినవారు అధ్యయన బిరుదులను సుపాదించుటకు సహితము దీర్ఘ కాలము పట్టించిరి. 6. ఆకారములను ప్రభుత్వమున నిర్వహించు పర్యంతమే కాక, వారికి నెక్కుడుగా వేతనముల నొసంగవలసి వచ్చుచున్నది — శ్రీ, వివాసుకరావుగారి ఖండనమును బ్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెనో మాడవలసియున్నది.

మహమ్మదీయ విద్యార్థుల మొఱు

గత సంవత్సరము సికిందరాబాదు పట్టణమునందలి పర్వతలలో బ్రముఖులైన ఖాన్ బహదూరు ఆహమ్మద్ అహమ్మద్ దిన్ గారు మహమ్మదీయుల దానిగ్రములను వారికి విద్యావ్యాపకము లొప్పనియు, తాము బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యముపట్ల విశేష రాజభక్తి యుక్తుల నియు, జెప్పుకొనుచు, మహమ్మదీయ విద్యార్థుల సాహిత్యము నిమిత్త మొక లక్ష రూపాయల విరాళ మొసంగద మనియు, మూలధనములను గలగు వడ్డీని దదర్శము వినియోగించు భునియు, వాగ్దానముచేసియుండిరి. పత్రికల్పియు వారి యుదా ర్థ స్వభావమును గొనియుండినది. కాని పూర్వవిద్యార్థులకువచ్చు గాత్రవారి కీ సాహిత్యము చెల్ల లేదనియు, బూర్వ విద్యార్థులకు

లకు సహితము సరిగా నివ్వబడుచుండుట లేదనియు, సానిక పత్రికలలో విద్యార్థులు మొఱుపెట్టు కొనుచున్నారని.

వాణిజ్య మంత్రుల ప్రచారము

ప్రభుత్వమువారి వాణిజ్య, పారిశ్రామిక మంత్రులైన శ్రీ బి. పి. కాలి స్వ వాసుదేవ రాయ్ పంతులీ తుల ను, నిధుల సందర్శనములను, స్వయముగా గ్రహించుటకు బోయినవారమునకీ కరీంనగరును న రంగల్లు మండలములలో సంచారము పోయినారు. డిసెంబరు రెండవదినమున వెనుకకు వత్తురు.

రెసిడెన్సీ బజారునంఘము

శ్రీ రెసిడెన్సీ వారి సహాయ కార్యదర్శులగు శ్రీ మేజరు రిచెలు కారిక్సుగారి యధ్యక్షత క్రింద గతమున సమావేశము జరిగెను. ఆకారపదార్థముల విక్రయించు వర్తకులు తప్పక తాముల నుపయోగించి వీటిని మోసగించుచున్నారని ప్రభావప్రభుత్వము చర్యకువచ్చెను. శ్రా త్రాసపము లనవరము తేవరియు కొన్నియభియోగముల బహిష్కరము తెచ్చిన దుర్మయ మంతరించుననియు నిర్ధారించబడినది.

హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారి రాక

హిందూదేశమున బూర్గుము ప్రతినిధులైన శ్రీ హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారు డిసెంబరు రెండవదినమున బెరంగా బాదునకు వచ్చి అంతా చిత్రముల సందర్శించెదరు. వాల్లవదినమున హైదరాబాదు నగరమున కేరదరు. ప్రధానామాత్యులైన మహారాజు సర్ కృష్ణ ప్రసాదు బహదూరుగారును ఉన్నతో ద్యోగములు వారిని ప్రేమకావమీ ప ము న స త గ రిం చి ఫలక్ష్మి రాజభవనమున కేర్చెదరు. ఆదినమధ్యాహ్నమునవారు ఫల్లే మైదానమున యుద్ధభట ఘోషమును జాతురు. రాత్రి శ్రీ నిజామువారు వామోహరాజభవనమున వారి గౌరవా ర్థము విందుసాగెదరు. మరునాడు వారు మహారాజు బహదూరుగారితో బ్రాతాకాలభోజనముచేసి, సాహిత్యము రెసిడెన్టు గారితో భుజింతురు. ఆ దినముననే ఉస్మాన్ పాగరు, హిమ యత్ సాగరు, గోలకొండ మున్నుల విశేషముల దర్శించి రాత్రి బెజాదమీదుగా మరగానున కరిగెను.

శ్రీ హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారి యాగమున స దస్యమున నలుకారాదులకై మూడులక్షల రూపాయల వ్యయపరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు రాజ్ఘాటించినట్లు వందలి కలదు.

పురాధివృద్ధి ప్రయత్నములు

వీడు సంవత్సరములుగా హిందూ ఋషిపున మాత్రమునకు జ్ఞాన తప్పక కలుగుచున్నది. శ్రీ నిజాము ప్రభుత్వము వారు, శ్రీ పర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి యాలోచన ననుసరించి యెక్కు యెని లక్షలను వ్యయపఱచి, పురపాతదర్శనమునకు బ్రయత్నించుచునే యున్నారు. కాని ఫలములేక యున్నది. బ్రిటిష్ ము వారి కి కే రి న రె సి డెన్ డి బ జారుల రక్షణార్థమై గౌరవనీయులైన రెసిడెన్టు గారు ప్రయత్నించుచు పురాధివృద్ధి ప్రయత్నముల ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. ల్యాండు ఆర్బిజిజిజి కాసనముక్రింద యధికారము ననుసరించి కొన్ని శిథిలస్థితియందున్న గృహముల నిర్మాణముచేయు ఉద్దేశము ప్రజలకు తెలియజేయడమైనది. ఈ కార్యనిర్వహణమున కై రెసిడెన్సీ బజారు మూసరం పెం డెంబు గాగును, రెసిడెన్సీ బజారు పంపూర్ణముగను నగు సహాయకార్యదర్శిగారికి వా కాసనప్రకారము కలెక్టరు అధికారముల నొసంగవలసింది.

యూరోపియనుల భయము

సంసాధిపతులలో నెల్ల శ్రీ నిజామువారికి మాత్రమే స్వకీయ లంకకాలను బెట్టుకొను అధికారముకలదు కాని బ్రిటిష్ ఇండియా రూపాయలు వోల్టు కూడా వ్యవహారమున మండుటచే బ్యాంకులను సామకారులను ఈ రెండువిధములకు రూపాయలకు మార్పుచు, దానివలన లాభమును బొందుచున్నారు. ఇప్పటి యే ఇదివఱకెన్నడును లేని భయాపనమును చిత్రము జరుగుచున్నది. ప్రతి సంవత్సరమును ఈ మాసము లలో మాటపడునెడు, మాటపడువారు రూపాయలు ఎనిమిది అబొలను బ్రిటిష్ ఇండియా రూపాయలు మారు లభించుచుండెడివి. ఈ సంవత్సరము మాటపడునెడవరకు వానివరకు పెరుగుటయే కాక అవిలంభించుటయు రూపాయలను వద్ద లేదని ఇంగ్లీషులో బ్యాంకు వారు చెప్పుచున్నారు. ఈ కారణములను సానిక ప్రవ్యాసమునకు తెలుసుటయే కాక ప్రజలకు కష్టనష్టములు కలగచున్నవి. ఇట్లుతమ విధ్వంసమున నిప్పటిలో విక్రయింపవచ్చు యెడల వెలనూలుముప్పదివలకు వెనుననియు ఆసయమున విశేషలాభమునకు విక్రయింపవచ్చునను దురాశచే బ్యాంకు వారు మార్పుచు పట్టియున్నారనియు వర్తకులు చెప్పుచున్నారు. కాని నిజము కారణముదికాదనియు భావి రాజ్యాంగవిధానమున దనునీతిగతులెట్లుండునో తెలియదుకావున ఇంగ్లీషులో బ్యాంకున దానియున్న ప్రేకను సర్వస్వము యూరోపియన్ ఉద్యోగములు ఇంగ్లాండుకు బంపి వేయుచున్నారనియు దీనివలన హిందూ ప్రజలకు బ్రిటిష్ ఇండియా రొక్కమునిచ్చుటకు వారి కిష్టములేదనియు వేస వినుచున్నాను.

రెసిడెన్టుగారి యుపన్యాసము

హిందూదేశమున నైకమత్యాభివృద్ధి గలంక ప్రాయమున ఆ జ్ఞాన దు ర భి ప్రాయ భూ త

మల దునుమాడుటయందు మీ భర్తయును మీకు నెఱవేర్చుదు" అని గౌరవనీయులకు కర్మలు టి. ఎల్. కీసు, రెసిడెన్టు గారు, బృహస్పతి దినము వాయంపయమున హైదరాబాదు నందలి నెంట్ బార్ని పాతకాలా విద్యార్థులకు బోధించిరి. దిన కార్యక్రమము సంగీత వ్యాపకములతో వారంభమయ్యెను. వీదప ప్రధానోపాధ్యాయులైన రెసిడెన్టు ఫిలిప్సగారు గత వార్షిక వివేకము జరిపిరి. రెసిడెన్టు గారు విద్యార్థులకు విద్యా ర్థినులకు, బహుమానముల పంచిపెట్టెను. హైదరాబాదు నందునలే హిందూదేశమున నే యూరప్రైన వివిధ జనములకు సఖ్యములేదనియు, పెంట్ బార్ని పాతకాల దీనికి వోడుపడుచున్నదనియు ప్రకటించిరి. కేవల ధన ప్రయోజనమునకే కాక విద్యాపరమార్థము హైందవులు గ్రహించుచున్నారనియు, శ్రీ విద్యావ్యాపక మీ యున్న తాత మునునకు గొంతగా గారణభూత మనియు గాదు నుడిపిరి. "నూతనయుగ ప్రతిపాదన" అనుభావమును మనస్సుల నెలకొల్పాలెనని వారు కిల లకు బోధించిరి. (జి.వి.లేఖరి)

పరిశుభ్ర మైన పప్పునూనె

గోవాలో డెబ్బలో పంపిన వైరునువ్యలు తెల్లపప్పు చేయబడి కర్రగానుగలతో తీయబడిన నూనె చాలా ఆరోగ్యము. నమోనాడు 1 డెబ్బా వాడియాడుడు. భరలవిసరములకు దిగువ చిరునామాను వ్రాయవలయును. కె. బసవరాజు బ్రహ్మ. సానుగళి, తూర్పుగోవాలో.

The Coimbatore Spinning & Weaving Company Ltd., Coimbatore.

నెం. 2-4-6 6½-8-8½-10-10½-11½-12½-14½-20-20½-21-22-24-30-32-40 రు నూళ్లున్న మిల్లుకోరా, ఖాది, చలవఖాది, లాంక్రాతుంగ, దుప్పట్లు, కందువాలు చావులు, చీరలు, తువాళ్లు వగైరా అన్ని రకములు అతిచక్కగాను, మంచిరకములు దొరకగలవు.

All enquiries are to be sent to:— CHITTOORY RANGIAH, Post Box No. 43, Cocanada.

HOE & CO'S
POCKET, COLONIAL,
PREMIER, GEM & BENGAL
DIARIES
—1931—
The Most Popular & up-to-date & Cheap Annuals.
V. PERUMALL CHETTY & SONS,
STATIONERS & PRINTERS, MADRAS

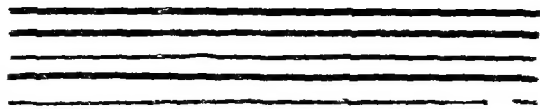
శుక్రబంధు

ఎంత దుష్టలైన వీరమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అశ్వుత్వమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రనష్టమున కట్టుబట్టి పేరుపొంది, శ్రీపుత్రములకు నిరతికృత్యమున కరిగించుటకు దీనిని వినిపించడమధములేదు. 28 మా. 2-8-0 కేటాను ఉచితము. 17-3 శ్రీపురముందరి వైద్యశాల, గోపాంధ్రవాడ-నానుచంద్రపురంబాడు. గోవాలోకి.

గుంటూరు కాటక్ జూబ్ అండ్ వేవరు మిల్సు కంపెని, లిమిటెడ్.

గుంటూరు. } మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, }
20-11-30. } పాటిస్వామి, }
జాయింటు క్రెకలరీలు.

‘మై రె క్సు’
మలేరియా సంబంధమైన జ్వర
ములకు దివ్యమైన నివారణ

అ శ్యాన్
అన్ని విధముల బలహీనములకు
సర్వోత్కృష్టమైన టానిక్

ప్రకాశక స్థలము—

ఎన్. దేశాయి గౌండ్స్ అండ్ కో., 41, బండ్లూ వీధి, మదరాసు
నాదం అండ్ కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, కల్కికోట.

**BENGAL CHEMICAL &
Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.**

“BREAK PILLS”

ముసలివాండ్రును యౌవనవంతులుగా జేయును
కలుచుబడిన శిరస్సును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి పం
సార సౌఖ్యమును అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును.
ఎటువంటి నష్టపరిమితమైన జాడ్యములే వీరి కేరణాలవు. 1 గంటలో పిటి అద్భుత
శక్తిని కనబరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించు టై రాగి
చిటుక, రసవివగంధకాయలు కలియలేదు. గొడ్డొండ్రెకై నమ పం తానము కలుగను.
20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0.
పెగలకు జరగనిట్యాయిలు 80 పెట్టె రు. 2-9-0. వాస్తవ జేరు
ఆర్డర్లైతే ఆశ్రమం, చికాగో పిటి, (గంజాం జిల్లా)

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

విక్కిలి ఘాటుగలిగి కువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరొజనం, పంతుమపుర్య
మొదలగు ఐదుపులతో తయారుచేయబడినది. 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక
అజీర్ణము, వాపుయ, జలుబు, కైత్రము, జ్వరము, పిన్ని పొలిమ, కాలెంజిగుణము, చిన్న చిడ్డ నుగిమం
అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణశేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రాజ
కాగమునంటిది. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. కరిక్షించి దగినది.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 రు. 0-4-0
12 సీసాలు రు. 5-0-0
గొట్టె బట్టలు ప్రత్యేకము.
పి. సి. పి. అండ్ కో. కంపెనీ, ఆయుర్వేద నమాజం, తెరేదేవి, నెల్లూరు జిల్లా.

అమృతాంజనము

ప్రతివోటను, ప్రతిదేశములోను అమృతాం
జనమును ఉపయోగింపనివారు తేరనియే చెప్ప
వచ్చును. దానిగుణము వాడినవారికే తెలియును.
మెరు. 0-10-0. ప్రతివోటను దొరకును.

అమృతాంజనం డి. పో,
బొంబాయి, మదరాసు.

దోమ—తెరలు

పూర్తిగా
స్వదేశీ గుడ్డతో
తయారుచేయబడినది

విక్కిలి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశీ నెట్టింగ్
దోమలు యేమాత్రము దూంపిలులేనట్టిది,
గాలి చక్కగా ప్రవేశించ దారిగలదు. పై, దిగువకట్టి
గాను, వాడారుగాన, స్వదేశీ లాంగ్ క్లాత్ తో బట్ట
బడినది.

పొడవు	వెడల్పు	ఎత్తు	1కి ధర రు. అ. పై
6 అ	3 అ	4 1/2 అ	5-15-0
6 అ	4 అ	4 1/2 అ	6-12-0
7 అ	3 1/2 అ	5 అ	7-14-0
7 అ	5 అ	5 అ	9-0-0

ప్యాకింగ్ ఇనాం. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం
ఇతర యెన్నెలాసంను కావలసినను ఆర్డర్లపైన 24
గంటలలోగా తయారుచేసి పంపబడును.

ధారాశ్రమైన కమీషను పద్ధతిపై
పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలెను.

THE UNION TRADING CO.,
166/163, Harrison Rd., (M), Calcutta.

**ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు
యేజెంట్లు తక్షణమే కావలెను**

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువతేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి యోగ్య
తలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెం
ట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్టాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పీలేరు	కాడవేట	బొంబాయి	అర్కిణం	పొరింగుపేట
కదిరి	దోర్నకల్	మార్కాపురం	కంచీవరం	బెనారస్ సిటీ
చికాకోల్	ధర్మవరము	వేలూరు	చెంగల్పుట్టు	ఖరగ్ పూర్
బాబ్బిలి	చిత్తూరు	బెంగుళూరు	తిరుచినాపల్లి	కలకత్తా
పార్వతీపురం	కడప	మైసూరు	మధుర	రంగూర్
పల్నాకిమిడి	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	పాండిచ్చేరి	మోల్ మీన్.

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శిశువులకు (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) నువ్వులకు
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాలకు
ఈ మాత్రలు దివ్యమృతము. అజీర్ణము, అదవి, ఆవు
లిం తెలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, వెక్కిర్లు,
సర్వాంగములయందు జలత్వము, పిక్కలు, పొర్వ
ములు, కిరక్కు, వేళ్లు, అనులు, మొదలగు వానియందు
లిగిగడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును నుంచి ఆరోగ్య
మునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ జ్ఞానధ
మగుటచేతను తరమహాసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

వికనామా—ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
ఎలకట్టు పోట్ల, నిడుకొలు, (కృష్ణాజిల్లా.)